RAPPORT

Moifjellet & Mellomstrand vindkraftverk – fagutredning landbruk

OPPDRAGSGIVER

Statkraft AS

EMNE

Landbruk

DATO / REVISJON: 26. februar 2026

DOKUMENTKODE: 10265688-01-RIM-RAP-001

Multiconsult

Dette dokumentet har blitt utarbeidet av Multiconsult på vegne av Multiconsult Norge AS eller selskapets klient. Klientens rettigheter til dokumentet er gitt for den aktuelle oppdragsavtalen eller ved anmodning. Tredjeparter har ingen rettigheter til bruk av dokumentet (eller deler av det) uten skriftlig forhåndsgodkjenning fra Multiconsult. Enhver bruk av dokumentet (eller deler av det) til andre formål, på andre måter eller av andre personer eller enheter enn de som er godkjent skriftlig av Multiconsult, er forbudt, og Multiconsult påtar seg intet ansvar for slikt bruk. Deler av dokumentet kan være beskyttet av immaterielle rettigheter og/eller eiendomsrettigheter. Kopiering, distribusjon, endring, behandling eller annen bruk av dokumentet er ikke tillatt uten skriftlig forhåndssamtykke fra Multiconsult eller annen innehaver av slike rettigheter.

RAPPORT

OPPDRAG	**KU for Moifjellet og Mellomstrand vindkraft**	DOKUMENTKODE	10265688-01-RIM-RAP-001
EMNE	**Landbruk**	TILGJENGELIGHET	
OPPDRAGSGIVER	**Statkraft AS**	OPPDRAGSLEDER	Håvard Finanger
KONTAKTPERSON	Kristin Serck-Hanssen	UTARBEIDET AV	Vaadal, Fredrik
KOORDINATER	Sone: Øst: Nord:	ANSVARLIG ENHET	Naturressurser Midt
GNR./BNR./SNR.	/ /		

01	26.02.2026	Konsekvensutredning for landbruk – endringer etter tilbakemelding og presiseringer i kap. 4.3 og 7.	FDV	TRR	HAVF
00	05.01.2026	Konsekvensutredning for landbruk – planområde Mellomstrand vindkraftverk tilført	FDV	KSE	HAVF
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

Multiconsult | Sluppenveien 23 | Postboks 6230 Torgarden, 7486 Trondheim | +47 73 10 62 00 | multiconsult.no NO 918 836 519 MVA

Innholdsfortegnelse

0 Sammendrag 6
0.0 Utredningskrav 6
0.1 Kunnskapsgrunnlag 6

0.2 Konsekvensvurdering....6
0.2.1 Alternativ 1....6
0.2.2 Alternativ 2....7
0.2.3 Konsekvenser av alternativer....7
0.3 Midlertidige virkninger....8
0.4 Usikkerhet....8
0.5 Avbøtende tiltak....9
0.6 Oppfølgende undersøkelser....9
1 Bakgrunn og utredningskrav....9
1.1 Bakgrunn for prosjektet....9
1.2 Utredningskrav....10
2 Metode....10
2.1 Definisjoner og avgrensning....10
2.1.1 Definisjon av landbruk....10
2.1.2 Avgrensning mot andre fagtema....11
2.2 Fagkompetanse....11
2.3 Avgrensning av plan – og influensområde....11
2.4 Verdisetting av delområder....11
2.5 Vurdering av påvirkning på delområder....12
2.6 Vurdering av konsekvens for delområder....13
2.7 Vurdering av konsekvens for alternativer....14
2.8 Datagrunnlag og kvalitet....15
3 Nullalternativet....15
3.1 Miljøtilstand....16
3.2 Andre planer og lovverk....16
4 Alternativ 1 – Moifjellet og Mellomstrand vindkraftverk....16
4.1 Planområdet, arealinngrep og komponenter....16
4.1.1 Valg av lokalitet....16
4.1.2 Planområdet....17
4.1.3 Arealinngrep....18
4.2 Kunnskapsgrunnlaget inkl. verdivurderinger....20
4.2.1 Jordbruk....20
4.2.2 Utmark....25
4.2.3 Skogbruk....29
4.3 Delområder....30
4.4 Verdi....43
4.5 Påvirkning og konsekvens....46
4.5.1 Generelt om påvirkning....46
4.5.2 Påvirkning og konsekvens i driftsfasen....48
4.5.3 Oppsummering av påvirkning og konsekvens....56
4.5.4 Tiltakets påvirkning og konsekvens i anleggsfasen....58
5 Alternativ 2 – Moifjellet vindkraftverk....58
5.1 Planområdet, arealinngrep og komponenter....58
5.1.1 Valg av lokalitet....58
5.1.2 Planområdet....58
5.1.3 Arealinngrep....60
5.2 Kunnskapsgrunnlaget inkl. verdivurderinger....62
5.2.1 Jordbruk....62
5.2.2 Utmark....67
5.2.3 Skogbruk....71
5.3 Delområder....72
5.4 Verdi....82
5.5 Påvirkning og konsekvens....84
5.5.1 Generelt om påvirkning....84
5.5.2 Påvirkning og konsekvens i driftsfasen....86
5.5.3 Oppsummering av påvirkning og konsekvens....92
5.5.4 Tiltakets påvirkning og konsekvens i anleggsfasen....93
6 Rangering av alle alternativer....93
7 Avbøtende tiltak....94
8 Usikkerheter og oppfølgende undersøkelser....95

0 Sammendrag

0.0 Utredningskrav

Utredningen for tema landbruk er utført etter metodikk beskrevet i V712[1]. I henhold til håndboka skal jordbruk behandles under ikke-prissatte konsekvenser, mens skogbruk behandles under prissatte konsekvenser.

Utredningen er utført av Multiconsult ved Fredrik D. Vaadal (Master i biovitenskap fra Nord universitet) og kvalitetssikret av Katinka Svatun Eines (Master i biovitenskap fra Nord universitet og agronom fra Sogn Jord – og Hagebruksskule). Rapporten er godkjent av Håvard Finanger (seksjonsleder Vindkraft).

0.1 Kunnskapsgrunnlag

Kunnskapsgrunnlaget som er benyttet kommer fra følgende kilder:

- Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) sin kartdatabase Kilden (https://kilden.nibio.no/)
- Statsforvalteren i Rogaland sin kartdatabase https://temakart-rogaland.no/rmp
- Kontakt med grunneiere
- Kontakt med Ognedalstølen beitelag
- Kommunens landbruksavdeling
- Skjøtselsplan for del av Lakssvelafjellet (Norsk Landbruksrådgivning v/Birgitt Harstad, 2020)

Det er ikke foretatt egen befaring/kartlegging i forbindelse med utredningen for tema landbruk.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt.

0.2 Konsekvensvurdering

0.2.1 Alternativ 1

Planområdet til alternativ 1 dekker et areal på 17,5 km^2, fordelt på 16,0 km^2 i Bjerkreim kommune og 1,4 km^2 i Time kommune, Rogaland fylke.

Verdisatte delområder

Planområdet er delt inn i 26 delområder basert på kunnskapsgrunnlaget. Delområdene er beskrevet og opplistet i kapittel 4.3.

tabell 0-1. I tillegg er området en del av Ognedalstølen beitelag. Det er også noe aktivitet av jakt og fiske i og i tilknytning til planområdet.

Tabell 0-1: Areal i kategoriene fulldyrka jord, overflatedyrka jord, innmarksbeite, dyrkbar jord og produktiv skog innen planområdet og influensområdet for alternativer for nett-tilknytning. Areal er hentet fra Kildens tjeneste Arealrapport som er basert på AR5 og kartlaget dyrkbar jord.

Arealkategori	Fulldyrka jord	Overflatedyrka jord	Innmarksbeite	Dyrkbar jord	Produktiv skog
Areal i dekar	76,1	0	206,9	394,0	19,8

[1] https://www.vegvesen.no/globalassets/fag/handboker/hb-v712-konsekvensanalyser-2021.pdf

Jordbruk, utmark og skogbruk

Kartlagene «Verdiklasser basert på jordsmonnskart» og «Verdiklasser basert på AR5 og DMK» fra NIBIO viser at fulldyrka areal ved atkomstvei i Time kommune, samt delen av planområdet som ligger lengst nord, ned mot Moi er av middels og stor verdi. Ifølge kartlaget «Verdiklasser for dyrkbar jord» fra NIBIO er den dyrkbare jorda innen planområdet av noe verdi.

Beiteverdi og den næringsmessige betydningen for jakt og fiske (utmark) vurderes samlet sett til å ha en viss betydning, og utmarkverdiene vurderes derfor til å ha noe verdi.

Produktivt skogareal i planområdet er relativt lite, 19,8 daa. Skogbruksverdiene for produktiv skog ligger for det meste i Time kommune, og består av tilgrensende bestand av låg og middels bonitet. En liten del er av særs høg bonitet, men er ikke av betydelig størrelse. Produktiv skog vurderes derfor å få ubetydelig konsekvens av tiltaket.

0.2.2 Alternativ 2

Planområdet til alternativ 2 dekker et areal på totalt 16,3 km^2, og befinner seg i Bjerkreim kommune i Rogaland fylke.

Verdisatte delområder

Planområdet er delt inn i 19 delområder basert på kunnskapsgrunnlaget. Delområdene er beskrevet og opplistet i kapittel 5.3.

NIBIOs karttjeneste «Arealrapport» i Kilden er brukt for å fremheve jordbruks- og skogbruksverdier. Totalt areal for kategoriene innen influensområdet er oppsummert i tabell 0-2. I tillegg er området en del av Ognedalstølen beitelag. Det er også noe aktivitet av jakt og fiske i og i tilknytning til planområdet.

Tabell 0-2: Areal i kategoriene fulldyrka jord, overflatedyrka jord, innmarksbeite, dyrkbar jord og produktiv skog innen planområdet og influensområdet for alternativer for nett-tilknytning. Areal er hentet fra Kildens tjeneste Arealrapport som er basert på AR5 og kartlaget dyrkbar jord.

Arealkategori	Fulldyrka jord	Overflatedyrka jord	Innmarksbeite	Dyrkbar jord	Produktiv skog
Areal i dekar	39,2	0	46,2	345,5	0,1

Jordbruk, utmark og skogbruk

Kartlaget «Verdiklasser basert på AR5 og DMK» fra NIBIO viser at fulldyrka areal i planområdet er av middels og stor verdi. Ifølge kartlaget «Verdiklasser for dyrkbar jord» fra NIBIO er den dyrkbare jorda innen planområdet av noe verdi.

Beiteverdi og den næringsmessige betydningen for jakt og fiske (utmark) vurderes samlet sett til å ha en viss betydning, og utmarkverdiene vurderes derfor til å ha noe verdi.

Skogbruksverdiene i planområdet er små, der 0,1 dekar med produktiv skog på låg bonitet vurderes å få ubetydelig konsekvens av tiltaket.

0.2.3 Konsekvenser av alternativer

Nullalternativet er vurdert å ha ubetydelig konsekvens for landbruk. Det er to alternativ som utredes, alternativ 1 og alternativ 2, samt to alternativer for nettilgang (nettanlegg 1 og 2). Alternativ 1 er vurdert å ha noe negativ konsekvens (samme for nettilgang 1 og 2) og alternativ 2 er vurdert å ha noe negativ konsekvens (samme for nettilgang 1 og 2). Dette er oppsummert i tabell 0-3.

Tabell 0-3: Oppsummering og rangering av alternativer – nullalternativet, alternativ 2 og alternativ 1.

Alternativer	Nullalternativet	Alternativ 2 Nettanlegg 1	Alternativ 2 Nettanlegg 2	Alternativ 1 Nettanlegg 1	Alternativ 1 Nettanlegg 2
Oppsummering fra tabell 5-7 og tabell 4-7	-	Det er en overvekt av delområder der tiltaket medfører ubetydelig miljøskade (11 av 19 delområder), men et relativt høyt antall delområder med noe miljøskade (8 av 19) trekker opp den samlede konsekvensen. Det er lite som skiller nettalternativ 1 og 2 – rangeres derfor likt.	Det er en overvekt av delområder der tiltaket medfører ubetydelig miljøskade (11 av 19 delområder), men et relativt høyt antall delområder med noe miljøskade (8 av 19) trekker opp den samlede konsekvensen. Det er lite som skiller nettalternativ 1 og 2 – rangeres derfor likt.	Det er en overvekt av delområder der tiltaket medfører ubetydelig miljøskade (14 av 26 delområder), men et relativt høyt antall delområder med noe miljøskade (12 av 26) trekker opp den samlede konsekvensen. Det er lite som skiller nettalternativ 1 og 2 – rangeres derfor likt.	Det er en overvekt av delområder der tiltaket medfører ubetydelig miljøskade (14 av 26 delområder), men et relativt høyt antall delområder med noe miljøskade (12 av 26) trekker opp den samlede konsekvensen. Det er lite som skiller nettalternativ 1 og 2 – rangeres derfor likt.
Vurdering	Ingen konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens
Rangering	1	2	2	3	3
Forklaring til rangering	Det er lite som skiller alternativene for nettilkobling, og de rangeres derfor likt for alle alternativer. Nullalternativet rangeres som nummer 1 da det ikke er knyttet noen konsekvens til dette. Alternativ 2 (Moifjellet) rangeres som nummer 2 da dette omfatter mindre berørt areal og medfører at mindre antall delområder får noe miljøskade (8 av 19 mot 11 av 26). Alternativ 1 (Moifjellet og Mellomstrand) rangeres som nummer 3 da dette omfatter større berørt areal og medfører at høyere antall delområder får noe miljøskade (11 av 26 mot 8 av 19).				

0.3 Midlertidige virkninger

I anleggsfasen forventes tiltaket å medføre midlertidig arealbeslag, anleggstrafikk og støy. Deler av planområdet vil antagelig være utilgjengelig pga. økt trafikk og støy vil kunne medføre forstyrrelser og økt stressnivå for beitedyr, samt øke faren for påkjørsel og skader fra maskiner og utsyr. Midlertidige arealbeslag og for eksempel kjøreskader kan ha langtidsvirkninger.

0.4 Usikkerhet

Det per i dag liten kunnskap om hvordan vindkraft påvirker dyrs helse, blant annet som følge av støy og forurensing[2]. Dette er faktorer som negativt kan påvirke kjøtt – og melkeproduksjon. Det er også kunnskapsmangler når det gjelder vindkraftverks innvirkning på utmarksressurser[3].

Riggområder, midlertidige lagringsplasser er ikke avklart enda. Dette er i utgangspunktet midlertidige virkninger, men noen midlertidige tiltak kan medføre varige konsekvenser, f.eks. ved kjøreskader og pakking av jord som forringer jordkvaliteten.

[2] https://www.nve.no/energi/energisystem/kunnskapsgrunnlag-om-virkninger-av-vindkraft-paa-land/landbruk/
[3] https://www.nve.no/energi/energisystem/kunnskapsgrunnlag-om-virkninger-av-vindkraft-paa-land/landbruk/

0.5 Avbøtende tiltak

For å redusere negative virkninger som følge av tiltaket, anbefales avbøtende tiltak listet under. Listen er ikke uttømmende. Disse tiltakene, og eventuelle ytterlige tiltak, vurderes nærmere og fastlegges i forbindelse med utarbeidelse av miljø, -transport-, og anleggsplan.

Hovedpunkter for avbøtende tiltak:

- Så langt som mulig minimere arealbeslag.
- Opprettholde god kommunikasjon og kontakt med berørte eiere og brukere av landbruks- og beiteareal.
- Kompensere for tap eller forringelse av dyrkamark gjennom oppdyrking av nye arealer.
- Skjøtselsplan for kystlynghei som beskriver hvordan forbedre beitet.
- Tilbakeføre midlertidig beslaglagt areal.
- Uforme vindkraftverket på en slik måte at arealbrukskonflikt reduseres.

0.6 Oppfølgende undersøkelser

Det anbefales overvåkning mht. tiltakets påvirkning på beitedyr og jaktbart vilt.

1 Bakgrunn og utredningskrav

1.1 Bakgrunn for prosjektet

NVE forventer i sin langsiktige kraftmarkedsanalyse (LA25) en økning av kraftforbruket i Norge fram mot 2050 på 56 TWh eller ca. 42 %. Dette er noe lavere enn Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) forventet i LA23, som følge av usikkerhet om utviklingen i ny norsk industri. Det økte forbruket forventes dekt hovedsakelig av havvind og vindkraft på land, der sistnevnte forventes å vokse med om lag 17 TWh i Norge fram mot 2050.

Tilbake i juni 2005 ble det meldt oppstart for et «Moi-/Laksesvelafjellet vindkraftverk» med et planområde på 11,9 km2. NVE ga konsesjon i desember 2009, i en felles behandling av sju vindkraftsøknader i samme region. Av de øvrige fikk tre konsesjon og tre fikk avslag. For Moi-/Laksesvelafjellet vindkraftverk reduserte NVE planområdet og maksimal installert effekt ift. konsesjonssøknaden, og ga vilkår om bl.a. for- og etterundersøkelser for hubro og trekkende rovfugl. Det var omsøkt inntil 180 MW for 57 turbiner, NVE reduserte til 150 MW, tilsvarende 47–48 turbiner.

NVEs konsesjonsvedtak i 2009 ble påklaget for alle de sju vindkraftverkene. I juli 2012, etter klagebehandling, valgte Olje- og energidepartementet (OED) å ikke gi konsesjon til Moi-/Laksesvelafjellet vindkraftverk.

Statkraft er Europas største leverandør av fornybar energi gjennom vannkraft, vindkraft og solkraft, og har en ambisjon om å bidra til en mer bærekraftig framtid ved å levere fornybar energi. Statkraft mener at et Moifjellet og Mellomstrand vindkraftverk vil ha store fordeler ut ifra en teknisk-økonomisk vurdering, og kan gi et samfunnsmessig viktig bidrag til å dekke opp noe av behovet for mer fornybar kraft i Norge og Europa. Samtidig vil flere av innvendingene mot prosjektet som førte til avslag i 2012 fortsatt gjelde. Statkraft har på grunnlag av ny kunnskap siden 2012, og en ny konsekvensutredning, forsøkt å finne en oppdatert utbyggingsløsning der fordelene klart overstiger ulempene, slik at planmyndigheten stadfester en områderegulering og konsesjonsmyndigheten innvilger konsesjon.

En positiv holdning fra kommuner og grunneiere står sentralt når Statkraft nå velger å søke på nytt om et vindkraftverk på Moifjellet og Mellomstrand.

1.2 Utredningskrav

Konsekvenser av tiltaket utredes i henhold til utredningsprogrammet fastsatt av Norges vassdrags- og energidirektorat[4]. I utredningsprogrammet er utredningskravet for tema landbruk omtalt slik:

> ***Tiltakshaver skal:***
>
> - *Beskrive landbruksarealer og landbruksaktiviteter i tiltaks– og influensområdet, og vurdere virkninger for jord– og skogbruk og annen landbruksaktivitet, herunder driftsulemper, tap av dyrka jord og dyrkbar jord, beiteareal, type skogsareal som berøres og virkning for produksjon.*
> - *Dersom vindkraftverket berører dyrka eller dyrkbar jord, skal alternativ plassering av komponenter og terrenginngrep vurderes og beskrives.*
>
> *Metode skal følge Statens vegvesens håndbok V712. Lokale og regionale myndigheter og lokalt/regionalt næringsliv skal kontaktes for informasjon om nåværende og planlagt arealbruk til landbruksformål. I tilfeller der beitearealer blir berørt, skal beitebruksplaner benyttes i arbeidet med utredningen dersom slike foreligger.*

2 Metode

Formålet med konsekvensutredninger er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir synliggjort i utarbeidelse av planer og tiltak. Forskrift om konsekvensutredninger (KU-forskriften) fastsetter krav til innhold i en konsekvensutredning.

I henhold til KU-forskriften § 17 skal utredninger følge anerkjent metodikk og utføres av personer med relevant faglig kompetanse. I dette kapitlet beskrives metodikken i fagrapporten og fagkompetansen som ligger til grunn.

Utredningen for tema landbruk er utført etter metodikk beskrevet i Håndbok V712[5]. I henhold til håndboka skal jordbruk behandles under ikke-prissatte konsekvenser, mens skogbruk behandles under prissatte konsekvenser. Da tiltaket berører betydelig små arealer produktiv skog (alternativ 2; 0,1 daa og alternativ 1; 19,8 daa), er prissatte konsekvenser ikke utredet i denne rapporten. Ikke-prissatt metode i V712 skal sikre en faglig, systematisk og enhetlig analyse av de konsekvensene et tiltak vil medføre for de aktuelle fagtemaene. En forkortet versjon av de viktigste trinnene i metoden er gjengitt i dette kapitlet. For en mer utfyllende beskrivelse av metodikken henvises det til Håndbok V712.

2.1 Definisjoner og avgrensning

2.1.1 Definisjon av landbruk

En generell definisjon av landbruk er næringer som har jorden som produksjonsgrunnlag. NVE definerer landbruk som dyrka og dyrkbar jord, produktiv skog og beiteressurser[6]. I vegvesenets håndbok V712 er jord– og skogbruk, samt utmarksressurser registreringskategorier innenfor tema naturressurser. Utmarksressurser omfatter utmarksbeite, jakt og fiske.

[4] Utredningsprogram Moifjellet vindkraftverk. Datert 26.07.24
[5] Statens vegvesen (2018). *Konsekvensanalyser.* Håndbok V712. ISBN: 978-82-7207-718-0
[6] https://www.nve.no/energi/energisystem/kunnskapsgrunnlag-om-virkninger-av-vindkraft-paa-land/landbruk/

2.1.2 Avgrensning mot andre fagtema

Øvrige naturressurser (reindrift og fiskeri) anses ikke som relevant for prosjektet, og det er ikke framsatt krav om utredning av disse temaene. Annet lokalt og regionalt næringsliv utredes i konsekvensutredning av lokalt og regionalt næringsliv. Den kulturelle verdien av gårdsmiljøer og andre kulturmiljøer knyttet til landbruket utredes i delrapport kulturmiljø (10265688-01-RIM-RAP-005). Den næringsmessige betydningen av jakt og fiske omtales i denne utredningen, mens den rekreasjonelle betydningen omtales under delrapport friluftsliv (10265688-01-RIM-RAP-004). Kystlynghei som beiteressurs omtales i denne rapporten, mens kystlynghei som naturtype omtales i delrapport naturmangfold (10265688-01-RIM-RAP-003).

2.2 Fagkompetanse

Utredningen er utført av Multiconsult ved Fredrik D. Vaadal (Master i biovitenskap fra Nord universitet). Katinka Svatun Eines (Master i biovitenskap fra Nord universitet og agronom fra Sogn Jord – og Hagebruksskule) har kvalitetssikret utredningen. Håvard Finanger (oppdragsleder, seksjonsleder) har godkjent rapporten.

2.3 Avgrensning av plan – og influensområde

Planområdet er det samme for alle fagtema. Området der virkninger forventes å kunne opptre utgjør influensområdet for det aktuelle fagtemaet. Influensområdet består av alle områder som blir direkte påvirket av arealbeslag ved planlagt utbygging, i dette tilfellet areal avsatt til vindturbiner, atkomstveger, transformatorstasjon med mer. For tema landbruk er influensområdet satt til det meldte planområdet og buffer på 30 meter fra senterlinja til alternativer for nett-tilknytning (se figur 5-2 og figur *4-2*).

2.4 Verdisetting av delområder

Verditabellen i V712 er lagt til grunn ved verdisetting av områder knyttet til landbruk. For jordbruksareal og dyrkbar jord er det ved verdisetting tatt utgangspunkt i temakart med verdisetting fra NIBIOs karttjeneste Kilden, iht. metodikk beskrevet i V-712. Verdikriterier er oppsummert i tabell 2-1.

Tabell 2-1: Verdikriterier for tema naturressurser, herunder jordbruk (Kilde: Statens vegvesens håndbok V712).

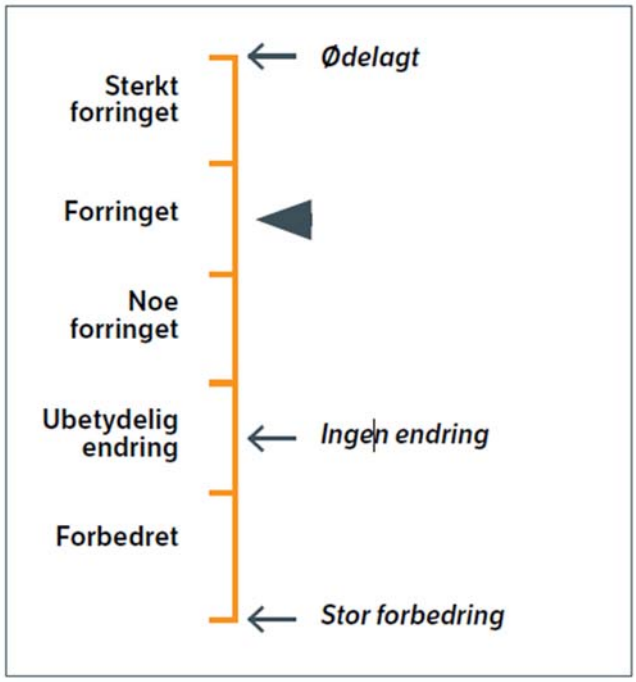
Verdikategori		Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Jordbruk	**Jordbruksareal med jordsmonnkart**		Jordressursklasse 3 med store driftstekniske begrensninger Jordressursklasse 4	Jordressursklasse 2 med store driftstekniske begrensninger Jordressursklasse 3 uten store driftstekniske begrensninger	Jordressursklasse 1 med store driftstekniske begrensninger Jordressursklasse 2 uten store driftstekniske begrensninger	Jordressursklasse 1 uten store driftstekniske begrensninger
	Fulldyrka jord uten jordsmonnkart			Organisk jord eller jorddekt, tungbrukt	Jorddekt, lettbrukt og mindre lettbrukt	
	Overflatedyrka jord eller innmarksbeite uten jordsmonnkart		Grunnlendt eller organisk jord	Jorddekt		
	Dyrkbar jord		Organisk jord. Jorddekt, ikke tidligere dyrka, som enten er tørkesvak eller ikke selvdrenert,	Jorddekt, tidligere dyrka. Jorddekt, ikke tidligere dyrka, som er selvdrenert og ikke blokkrik.		

Verdikategori		Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
			eller er selvdrenert og blokkrik eller svært blokkrik.			
Utmark	**Utmarksbeite**	Mindre godt beite	Godt beite med middels utnyttelsesgrad	Svært godt beite og stor utnyttelsesgrad		
	Jakt og ferskvannsfiske	Uten næringsbetydning	Jakt- og/eller fiskeressurser med en viss næringsmessig betydning	Jakt- og/eller fiskeressurser med stor næringsmessig betydning	Spesielt viktig jakt eller fiskeressurser (eks nasjonalt viktige laksevassdrag)	

2.5 Vurdering av påvirkning på delområder

Påvirkning er et uttrykk for endringer som det foreslåtte tiltaket vil medføre på det berørte delområdet.

Vurdering av påvirkning gjelder for den ferdig etablerte situasjonen (driftsfasen). Potensielle framtidige påvirkninger som følge av andre eller framtidige planer, inngår ikke i vurderingen jf. V712. Kun områder som blir varig påvirket vurderes. Vurdering av påvirkning følger en skala med fem trinn fra forbedret til sterkt forringet (figur 2-1 og tabell 2-2).

Figur 2-1: Skala for vurdering av påvirkning. Hentet fra Håndbok V712.

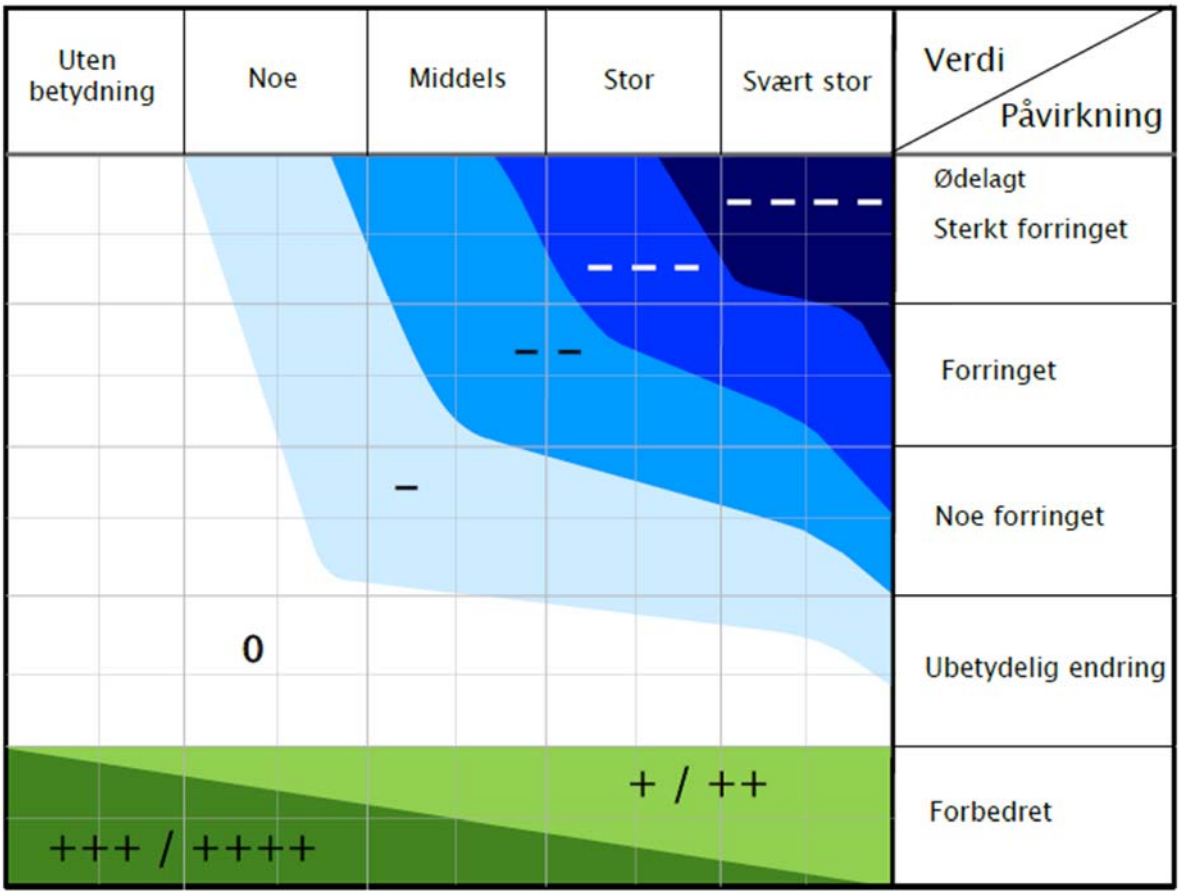
Tabell 2-2: Påvirkningskriterier for tema naturressurser (kilde: Statens vegvesens håndbok V712)

Tiltakets påvirkning	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Jordbruk	Bedret arrondering. Der det ligger til rette for å slå sammen dyrka jord	Jordbruksareal/jordressurser berøres ikke, eventuelt kun noe dyrkbar jord.	Mindre om-disponering foreslås. Berører et mindre og	Større areal foreslås omdisponert. Utbyggingsforslaget berører sammen-	Betydelig areal foreslås omdisponert. Utbyggingsforslaget

Tiltakets påvirkning	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
	til større enheter etter anlegg. Forbedret tilgjengelighet.		isolert jordbruksareal.	hengende jordbruksområde av noe størrelse slik at det reduserer mulig-heten til effektiv utnyttelse av jordbruksareal.	berører kjerneområde for landbruk eller et stort, sammenhengende jordbruksområde slik at det i stor grad reduserer muligheten til effektiv utnyttelse av jordbruksareal.
Utmark	Bedret arrondering av beiteområder. Reduksjon av påkjørselsrisiko for beitedyr. Bedrete forhold for utøvelse av jakt og fiske (fjerning av vandringshindre, tilretteleggingstiltak for fiskeoppgang)		Arealbeslag eller fragmentering av beiteområder som i noen grad reduserer muligheten til effektiv utnyttelse av beiteområder. Fragmentering, vandringshindre og andre effekter som i noen grad reduserer mulighetene for næringsmessig utnyttelse av jakt og fiske.	Arealbeslag eller fragmentering som i betydelig grad reduserer muligheten til effektiv utnyttelse av beiteområder. Fragmentering, vandringshindre eller andre effekter som i betydelig grad reduserer de mulighetene for næringsmessig utnyttelse av jakt og fiske.	Arealbeslag eller fragmentering som fjerner muligheten til effektiv utnyttelse av beiteområder. Fragmentering, vandringshindre eller andre effekter som fjerner mulighetene for næringsmessig utnyttelse av jakt og fiske.
Vann	Utbyggingsalternativ som eliminerer dagens påvirkning og all belastning på eksisterende vannkilde eller større akviferer.		Utbygging innen 200 m til tilsigsområde eller vannkilde som kan gi fare for påvirkning. Utbygging i kanten av en større akvifer som kan gi fare for påvirkning.	Nærføring til tilsigsområde og/ eller vannkilde som gir stor fare for påvirkning av drikkevann. Utbygging over en akvifer som gir stor fare for påvirkning.	Drikkevannskilde må tas ut av bruk. Akvifer forventes varig påvirket av forurensning eller vil få senket grunnvannstand / poretrykk.
Mineralressurser	Gjennomføring av planen sikrer atkomst til forekomst av stor eller svært stor verdi som har forhindret uttak til nå.		Gjennomføring av planen vil redusere uttaket med mellom 25 – 50 % av utnyttbar mengde.	Gjennomføring av planen vil redusere uttaket med mellom 50 – 75 % av utnyttbar mengde.	Gjennomføring av planen vil hindre all utnyttelse eller begrense uttak av forekomsten med minst 75 % av utnyttbar mengde.

2.6 Vurdering av konsekvens for delområder

Konsekvensen for hvert delområde framkommer ved å sammenholde verdivurderingen med vurderingen av tiltakets påvirkning. Dette gjøres ved bruk av en konsekvensvifte, en matrise hvor delområdets verdi utgjør x-aksen og påvirkning på delområdet utgjør y-aksen (se figur 2-2). Skalaen for konsekvens går fra 4 minus til 4 pluss (figur 2-3).

Figur 2-2: Konsekvensvifta iht. V712. Konsekvensen for hvert delområde framkommer ved å sammenholde verdi (x-aksen) med påvirkning (y-aksen).

Skala	Konsekvensgrad	Forklaring
----	4 minus (- - - -)	Den mest alvorlige miljøskaden som kan oppnås for delområdet. Gjelder kun for delområder med stor eller svært stor verdi.
---	3 minus (- - -)	Alvorlig miljøskade for delområdet.
--	2 minus (- -)	Betydelig miljøskade for delområdet.
-	1 minus (-)	Noe miljøskade for delområdet.
0	Ingen/ubetydelig (0)	Ubetydelig miljøskade for delområdet.
+/++	1 pluss (+) 2 pluss (++)	Miljøgevinst for delområdet: Noe forbedring (+), betydelig miljøforbedring (++)
+++/ ++++	3 pluss (+++) 4 pluss (++++)	Benyttes i hovedsak der delområder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket.

Figur 2-3: Skala for konsekvens med forklaring til hvert trinn å skalaen. Hentet fra V712.

2.7 Vurdering av konsekvens for alternativer

Når konsekvensen for hvert delområde er utredet, gjøres det en samlet vurdering av konsekvensen av hvert alternativ. Konsekvens for alternativ er gitt i en seksdels skala fra stor positiv konsekvens til kritisk negativ konsekvens (figur 2-4).

Skala	Trinn 2: Kriterier for fastsettelse av konsekvens for hvert alternativ
Kritisk negativ konsekvens	Svært stor miljøskade for temaet, gjerne i form av store samlede virkninger. Stor andel av strekning har særlig høy konfliktgrad. Vanligvis flere delområder med konsekvensgrad 4 minus (- - - -). Brukes unntaksvis
Svært stor negativ konsekvens	Stor miljøskade for temaet, gjerne i form av store samlede virkninger. Vanligvis har stor andel av strekningen høy konfliktgrad. Det finnes delområder med konsekvensgrad 4 minus (- - - -), og typisk vil det være flere/mange områder med tre minus (- - -).
Stor negativ konsekvens	Flere alvorlige konfliktpunkter for temaet. Typisk vil flere delområder ha konsekvensgrad 3 minus (- - -).
Middels negativ konsekvens	Delområder med konsekvensgrad 2 minus (- -) dominerer. Høyere konsekvensgrader forekommer ikke eller er underordnete.
Noe negativ konsekvens	Liten andel av strekning med konflikter. Delområder har lave konsekvensgrader, typisk vil konsekvensgrad 1 minus (-), dominere. Høyere konsekvensgrader forekommer ikke eller er underordnete.
Ubetydelig konsekvens	Alternativet vil ikke medføre vesentlig endring fra referansesituasjonen (referansealternativet). Det er få konflikter og ingen konflikter med høye konsekvensgrader.
Positiv konsekvens	I sum er alternativet en forbedring for temaet. Delområder med positiv konsekvensgrad finnes. Kun ett eller få delområder med lave negative konsekvensgrader, og disse oppveies klart av delområder med positiv konsekvensgrad.
Stor positiv konsekvens	Stor forbedring for temaet. Mange eller særlig store/viktige delområder med positiv konsekvensgrad. Kun ett eller få delområder med lave negative konsekvensgrader, og disse oppveies klart av delområder med positiv konsekvensgrad.

Figur 2-4: Kriterier for fastsettelse av konsekvens for hvert alternativ. Hentet fra V712.

2.8 Datagrunnlag og kvalitet

Det er ikke foretatt egen kartlegging i forbindelse med utredning for landbruk. Utredningen av tema landbruk er basert på følgende informasjonskilder:

- Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) sin kartdatabase Kilden (https://kilden.nibio.no/)
- https://temakart-rogaland.no/rmp
- https://www.temakart-rogaland.no/
- Kontakt med grunneiere
- Kontakt med Ognedalstølen beitelag
- Kommunens landbruksavdeling
- Skjøtselsplan for del av Lakssvelafjellet (Norsk Landbruksrådgivning v/Birgitt Harstad, 2020)

Datagrunnlaget vurderes som godt.

3 Nullalternativet

Nullalternativet er sammenligningsgrunnlaget for konsekvensutredningen, og er forventet situasjon i influensområdet i sammenligningsåret dersom tiltaket ikke blir gjennomført. Sammenligningsåret er året tiltaket kan være realisert og er her satt til 2030. Nullalternativet inkluderer nåværende miljøtilstand samt vedtatte planer for området som det er grunn til å tro vil bli gjennomført. Det er såpass kort tid fra nå (2025) til 2030 at det ikke forventes merkbare endringer i området som følge av klimaendringer. Nullalternativet settes på denne bakgrunn til likt med dagens miljøtilstand.

3.1 Miljøtilstand

Moifjellet med Lakssvelafjellet og Brusaknuden ligger inn mot møtepunktet mellom Bjerkreim kommune i øst, Time kommune i nordvest og Hå kommune i sørvest. Området inngår i Høg-Jæren, de høyereliggende (over ca. 120 moh.) heiområdene med mye nakent fjell og sparsomt morenedekke like øst for det flate Låg-Jæren som er Norges største lavslette med mektig morenedekke og intensiv landbruksdrift. Planområdene og landskapet rundt er preget av relativt fattige lyngheier med småskala jordbruksarealer i dalene. Bebyggelsen består av spredte gårder av varierende størrelse og mindre tettsteder. E39 går øst for planområdene, og en 300 kV sentralnettslinje vest for planområdene. I sør ligger Bjerkreim vindpark søndre klynge med 70 vindturbiner, i nord Stigafjellet vindkraftverk med 7 vindturbiner og Måkaknuten vindkraftverk med 22 vindturbiner og i vest, Høg-Jæren vindkraftverk med 32 vindturbiner. Moifjellet er høyere enn det nærmeste omlandet, særlig mot Låg-Jæren i vest og sør, og man må ca. 15 km mot øst og nord før fjellene blir enda høyere. Bjerkreimsenderen på Urdalsnipa, sentralt og høyeste punkt (561 moh.) i planområdene, er synlig fra et stort omland. Fjellet er preget av langsgående, knudrete rygger fra sørøst mot nordvest, mest markert i øst, med et titalls mindre vatn spredd utover. Sørvestre del av planområdet inkluderer et lavereliggende areal omkring 300 moh. mellom Moifjellet og Bjerkreim vindparks søndre klynge. Med unntak av vei og kraftledning til senderen på Urdalsnipa, er det lite inngrep i høyereliggende deler av planområdene. Avstander til vei gjør at det er et gjenværende INON-område sone 2 (1-3 km fra tyngre inngrep) på 3,65 km2 sør for Urdalsnipa, hovedsakelig mot sørvest.

3.2 Andre planer og lovverk

Planområdet og mye av omlandet er i hovedsak utlagt til LNFR i gjeldende planer. Det er reguleringsplan for et steinbrudd i drift («Moi brudd og massetak») nord i planområdene, i Bjerkreim kommune. Atkomstvei alternativ 2, går igjennom dette. I nord i Time kommune, foreligger en reguleringsplan for et avsluttet grustak («Masseuttak ved Oslandsvatnet»). I Time kommune er det i arealdelen satt av et større areal for masseuttak ved Oslandsvatnet enn det som per i dag er regulert. Planområdet alternativ 1 berører også et areal som er regulert gjennom reguleringsplan for Fv504. Det er hensynssoner i plan for drikkevannskilden Hagavatnet med nedbørfelt som berører sørvestre del av planområdene. Det er ikke vedtatte eller andre forslag til planer for nye utbygginger i planområdene. Omkring planområdene er det i Bjerkreim kommune utlagt arealer til framtidig næringsvirksomhet og til nåværende og framtidig, offentlig eller privat tjenesteyting nord for Røyslandsvatnet. I Time kommune er det et par reguleringsplaner for massetak ved Kartavoll. I Hå kommune er det ikke nærliggende reguleringsplaner eller utbyggingsformål i arealdelen (utenom areal for Bjerkreim vindpark). Det er såpass kort tid fra nå (2024) til 2030 at det ikke forventes merkbare endringer i området som følge av klimaendringer. Nullalternativet settes på denne bakgrunn til likt med dagens miljøtilstand.

4 Alternativ 1 – Moifjellet og Mellomstrand vindkraftverk

4.1 Planområdet, arealinngrep og komponenter

4.1.1 Valg av lokalitet

I Sør-Norge er gjennomsnittlig vindstyrke høyest fra sørvestspissen mellom Rogaland og Agder og videre nordover langs Langfjella. De mellomhøye fjellområdene innenfor Jærstrendene peker seg ut nasjonalt ved å ha svært god vindressurs og moderat terrengkompleksitet. Det er også relativt korte avstander til mulige ilandføringssteder, til egnet offentlig veinett og til mulige tilknytningspunkt til

regional-/sentralnettet. Dette har da også medført at det allerede er bygd ut en rekke vindkraftverk i regionen.

Moifjellet ligger noe høyere enn omlandet og har svært gode vindressurser. Tidligere gjennomførte vindmålinger fra 2011/2012 er benyttet for å estimere vindhastighet og produksjon. Vinden varierer over planområdet fra 7-10 m/s. Middelvind i foreløpige produksjonsestimater er i underkant av 9 m/s. Dette anses å være særdeles gode vindressurser. E39 ligger et par km mot øst, og fv. 504 like nedenfor fjellet i nord. Det går ei sentralnettslinje like vest for fjellet, og Bjerkreim sentralnettstasjon ligger 4-5 km mot sør. En vindkraftutbygging her framstår derfor som teknisk og økonomisk svært velegnet.

Mellomstrand ligger i Time kommune, vest for Moifjellet. Delen av planområdet som omfatter Mellomstrand har mye av den samme karakteristikken som Moifjellet som beskrevet over.

4.1.2 Planområdet

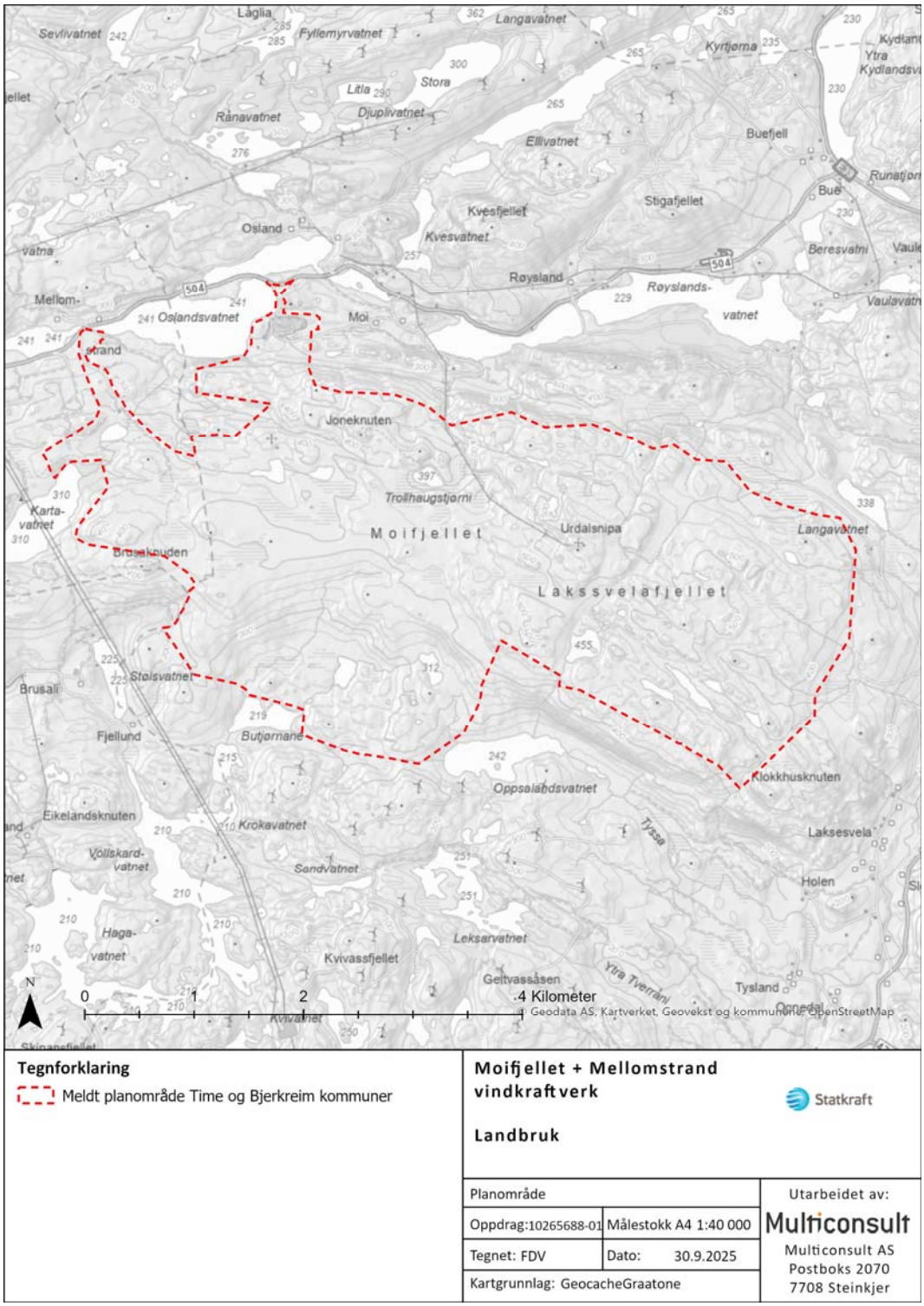
Moifjellet og Mellomstrand vindkraftverk omfatter et todelt planområde på totalt 17,5 km^2, bestående av planområdet for områderegulering av Moifjellet vindkraftverk i Bjerkreim kommune på 16,0 km^2, og planområdet for områderegulering av Mellomstrand vindkraftverk i Time kommune på 1,4 km^2. Planområdene ligger i Rogaland fylke.

Deler av strekningene for alternativer for nett-tilknytning strekker seg utenfor planområdet. Her er det lagt til grunn et ryddebelte på 30 meter ved avgrensning av influensområde (se figur *4-2* og figur 4-10).

Eksempelutlegget som ligger til grunn for konsekvensutredningen omfatter:

- Atkomstvei i Time kommune, fra fv. 504 øst for Mælandsvatnet og til internveinett vest for Legetjørn, med midlertidig rigg- og lagerområde langs denne. De første ca. 0,8 km vil gå gjennom innmark, mens øvre del vil være en ny vei i utmark. Det vurderes to ulike, alternative traséer for atkomstveien:
    - i: Fortsette rett fram i ny trasé fra sving ved landbruksbygg, for så å dreie tilbake inn på eksisterende vei før plantefelt med sitkagran. Total lengde 2,1 km.
    - ii: Følge eksisterende vei så langt denne går. Total lengde 2,1 km.
- Atkomstvei Time (2,1 km) Internveier med ca. 33 km i Bjerkreim kommune og 3 km i Time kommune (inkl. tilknytning til internvei i Bjerkreim)
- 42 vindturbiner med 200 m totalhøyde, med fundamenter og kranoppstillingsplasser
- Jordkabler i internveier fra vindturbiner til ny Moifjellet transformatorstasjon
- Sentral transformatorstasjon på Moifjellet
- To alternative plasseringer for driftsbygg:
    - Langs atkomstvei i Mellomstrand / Time kommune
    - Sentralt oppe på Moifjellet, øst på Botnabringane
- To alternative ca. 5 km lange traséer for nettilknytning i luftledning fra ny Moifjellet transformatorstasjon til eksisterende Bjerkreim transformatorstasjon, som må utvides med en ny transformator, se figur *4-2*.
- Masseuttak/steinbrudd for veier og plasser
- Midlertidige arealer for rigg og mellomlagring

Totalt berørt areal (inkludert atkomstvei) før istandsetting er 1055–1140 dekar. Etter istandsetting er det anslått til 310–360 dekar permanent areal. Av dette omfatter Mellomstrand vindkraftverk 122–130 dekar før istandsetting og 32–38 dekar etter istandsetting.

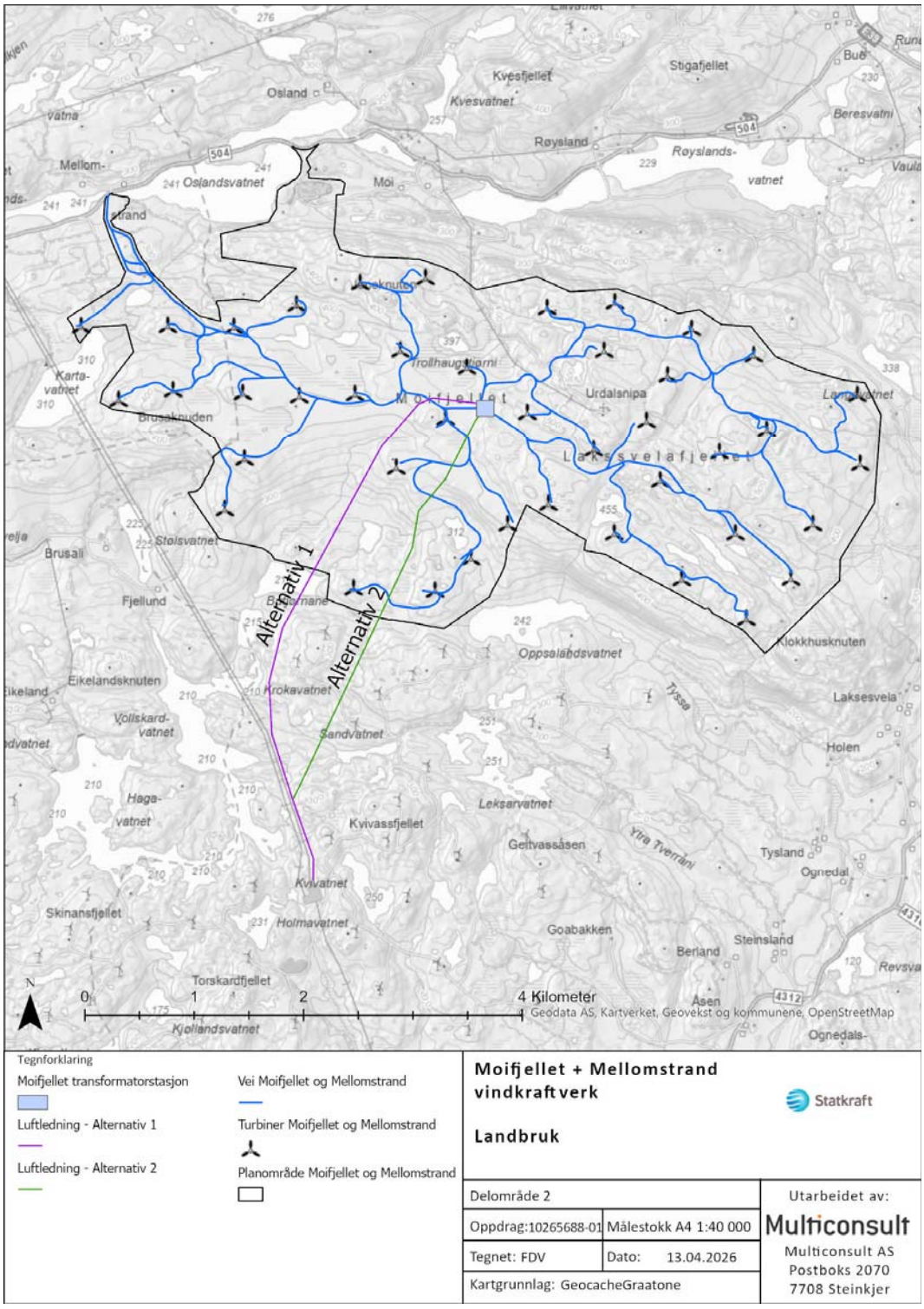
Figur 4-1. Planområde Mellomstrand og Moifjellet vindkraftverk.

4.1.3 Arealinngrep

Mellomstrand og Moifjellet vindkraftverk vil medføre følgende hovedtyper av arealinngrep:

- Atkomstvei og internveier med møte- og snuplasser, med rør/kulverter over vassdrag
- Kranoppstillingsplasser for montering av vindturbiner
- Fundamenter for vindturbiner
- Jordkabler i vei fra vindturbiner til transformatorstasjon vest for Urdalsnipa
- Tomt for samlokalisert transformatorstasjon og driftsbygg

- Arealer for riggområde og for mellomlagring av komponenter
    - Dette vil være midlertidige arealer som enten samordnes med arealer til varig bruk, tilbakeføres eller legges på allerede opparbeidete arealer utenfor planområdet. Dette avklares i detaljplan.
- Fundamenter for master til nettilknytning fra transformatorstasjon til Bjerkreim transformatorstasjon, sør for planområdet
- Massetak for uttak av stein til veier og plasser. Disse vil lukkes og revegeteres i den grad de ikke inngår i varige anlegg.

Figur 4-2. Alternativer for kraftledning til Bjerkreim transformatorstasjon i sør. Alternativ 1 er prioritert.

4.2 Kunnskapsgrunnlaget inkl. verdivurderinger

Dette kapitlet gir en oversikt over dagens situasjon og eksisterende kunnskap om landbruk innen utredningsområdet. Landbruk omfatter jordbruk, utmark og skogbruk. Verdiene som påvises her legges til grunn for de neste kapitlene med inndeling og verdisetting av delområder.

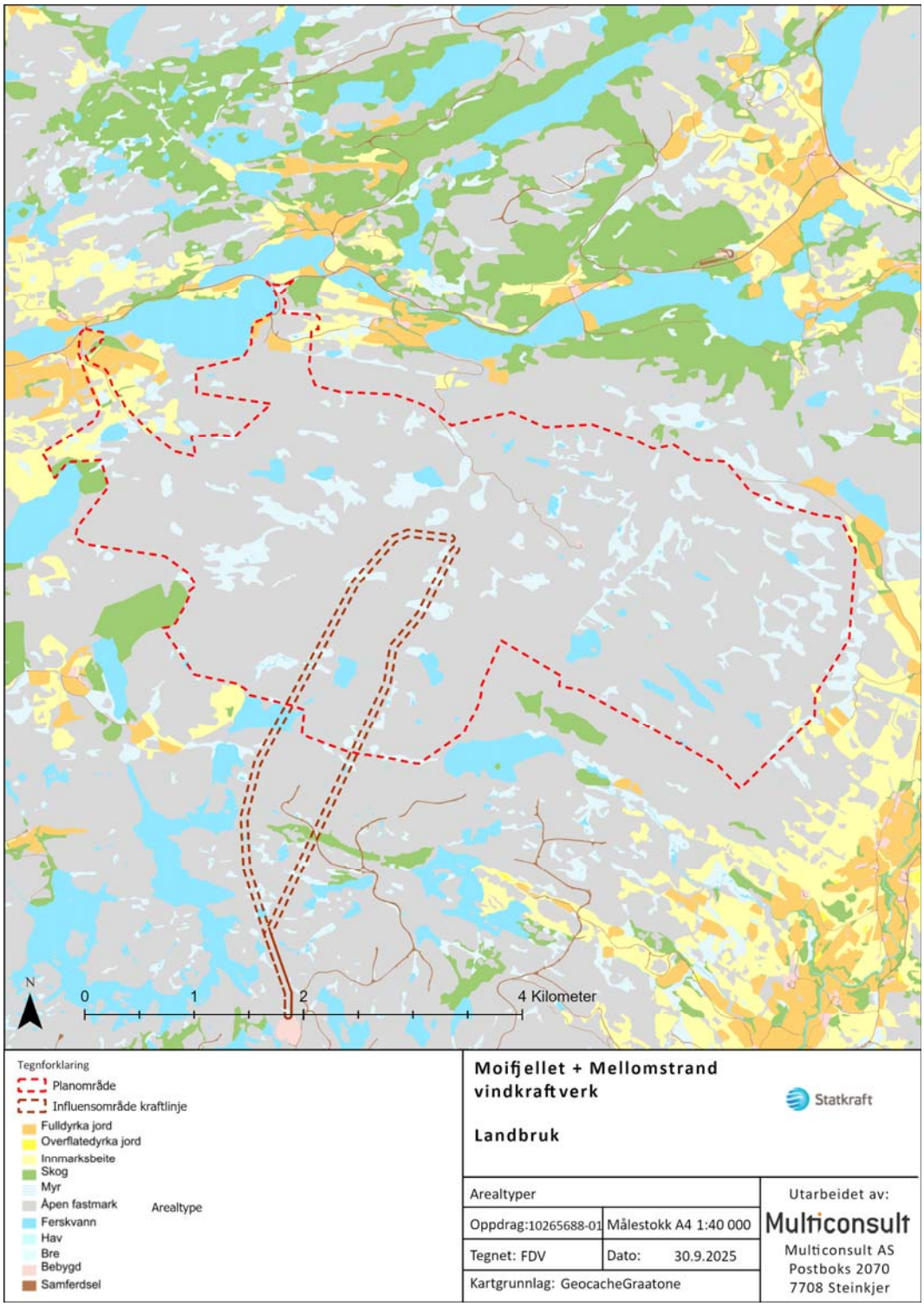
4.2.1 Jordbruk

Langs eksisterende veier er det noe fulldyrka jord og innmarksbeiter (figur 4-3). I tillegg er det spredte områder med dyrkbar jord (figur 4-4). Innmarksbeitene beites av sau og storfe.

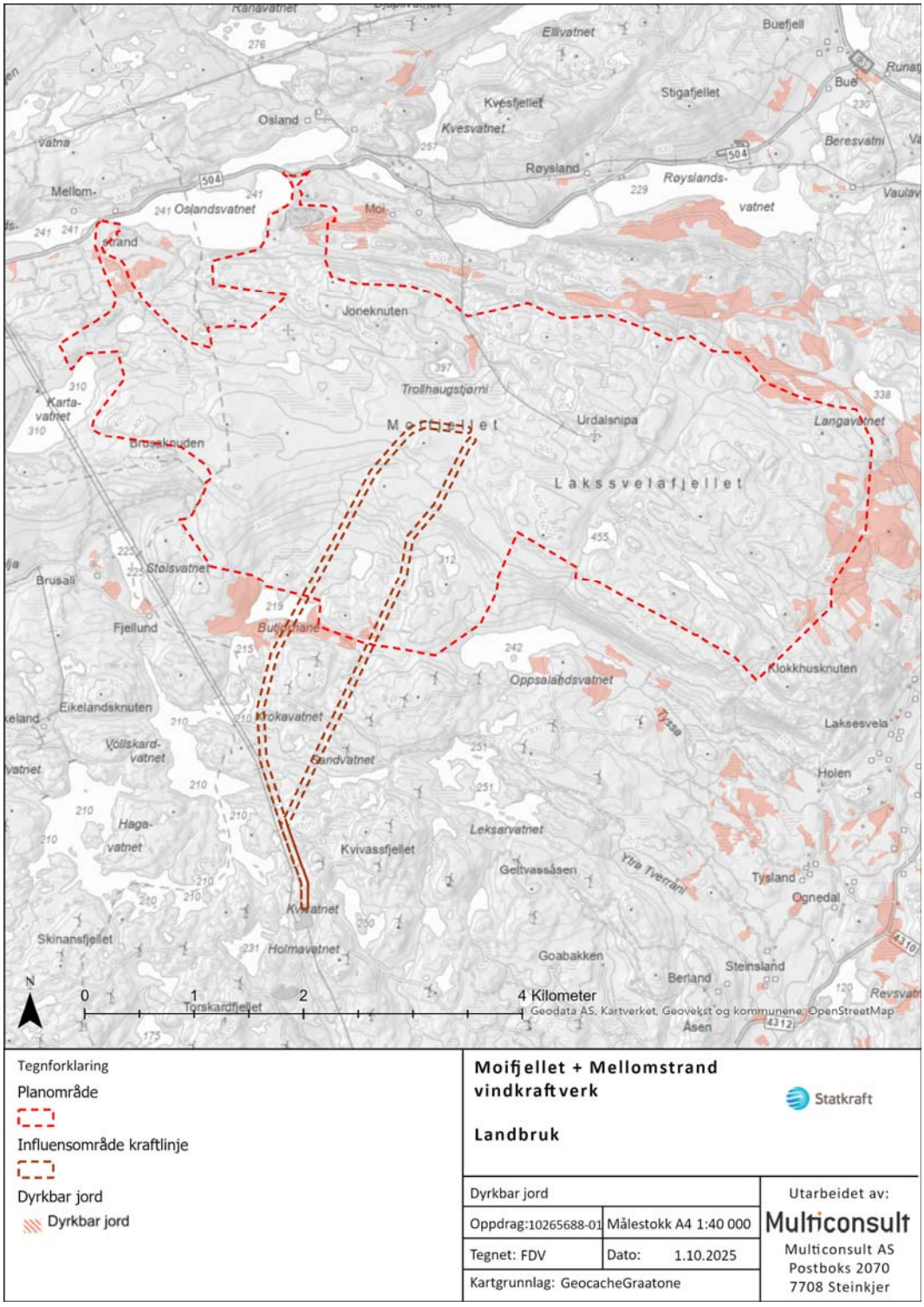
Kategorien omfatter alt jordbruksareal, det vil si fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite. Oversikt over jordbruksareal i disse kategoriene, samt produktiv skog er hentet fra Arealressurskart (AR5) og NIBIOs kartlag dyrkbar jord, tilgjengelig fra NIBIOs kartløsning Kilden. Areal av hver kategori innen planområdet og influensområdet for alternativer for nett-tilknytning er beregnet ved hjelp av NIBIOs tjeneste «Arealrapport» i Kilden. Totalt areal for kategoriene innen influensområdet er oppsummert i tabell 4-1 og illustrert i figur 4-3 og figur 4-4.

Tabell 4-1: Areal i kategoriene fulldyrka jord, overflatedyrka jord, innmarksbeite, dyrkbar jord og produktiv skog innen planområdet og influensområdet for alternativer for nett-tilknytning. Areal er hentet fra Kildens tjeneste Arealrapport som er basert på AR5 og kartlaget dyrkbar jord.

Arealkategori	**Fulldyrka jord**	**Overflatedyrka jord**	**Innmarksbeite**	**Dyrkbar jord**	**Produktiv skog**
Areal i dekar	76,1	0	206,9	394,0	19,8

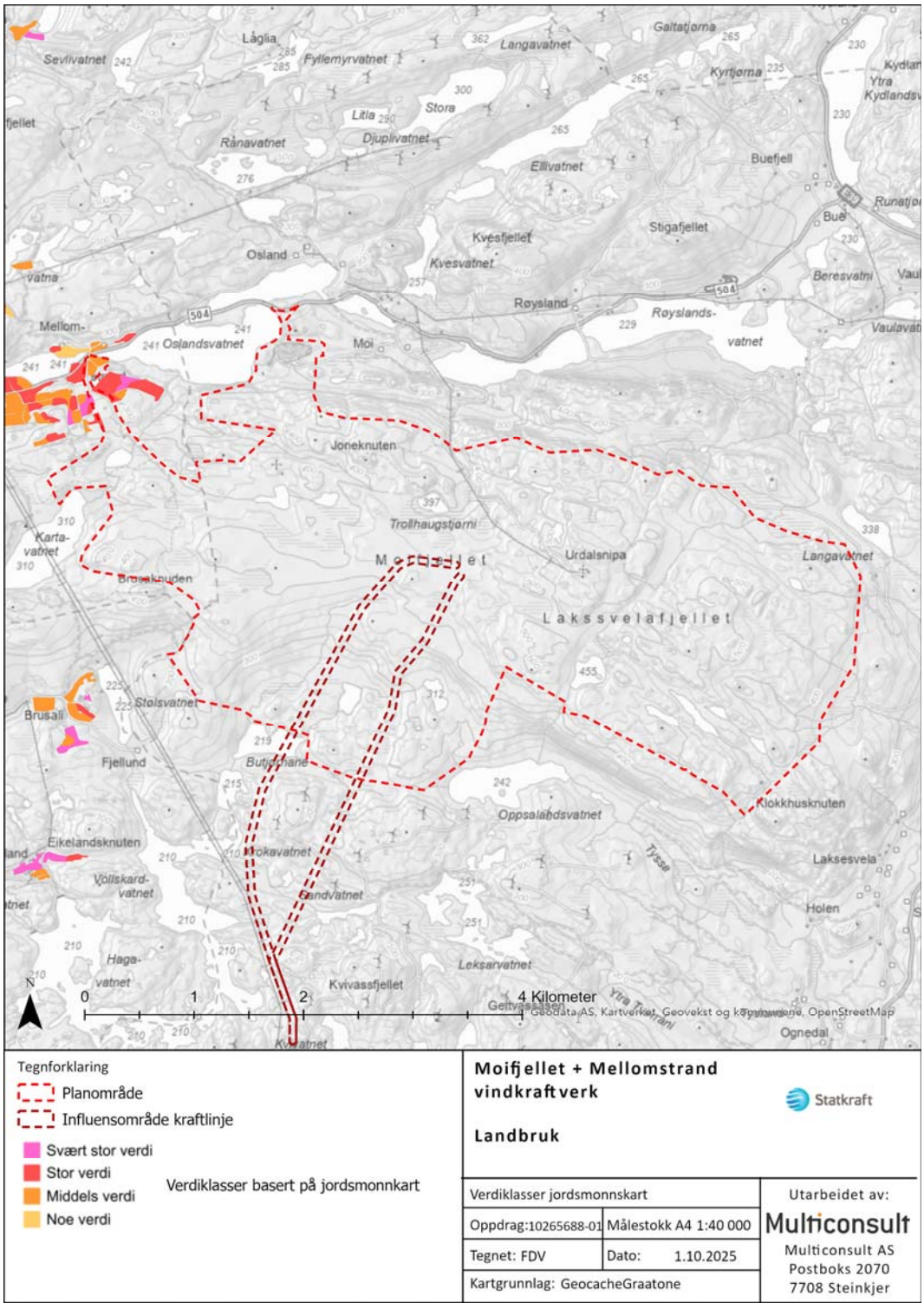
Figur 4-3: Arealtyper innen planområdet og influensområdet for alternativer for nett-tilknytning. Kilde: WMS-laget AR5 fra NIBIO.

Figur 4-4: Dyrkbar jord i planområdet og influensområdet for alternativer for kraftlinjetrasé. Kilde: WMS-tjenesten Dyrkbar jord fra NIBIO.

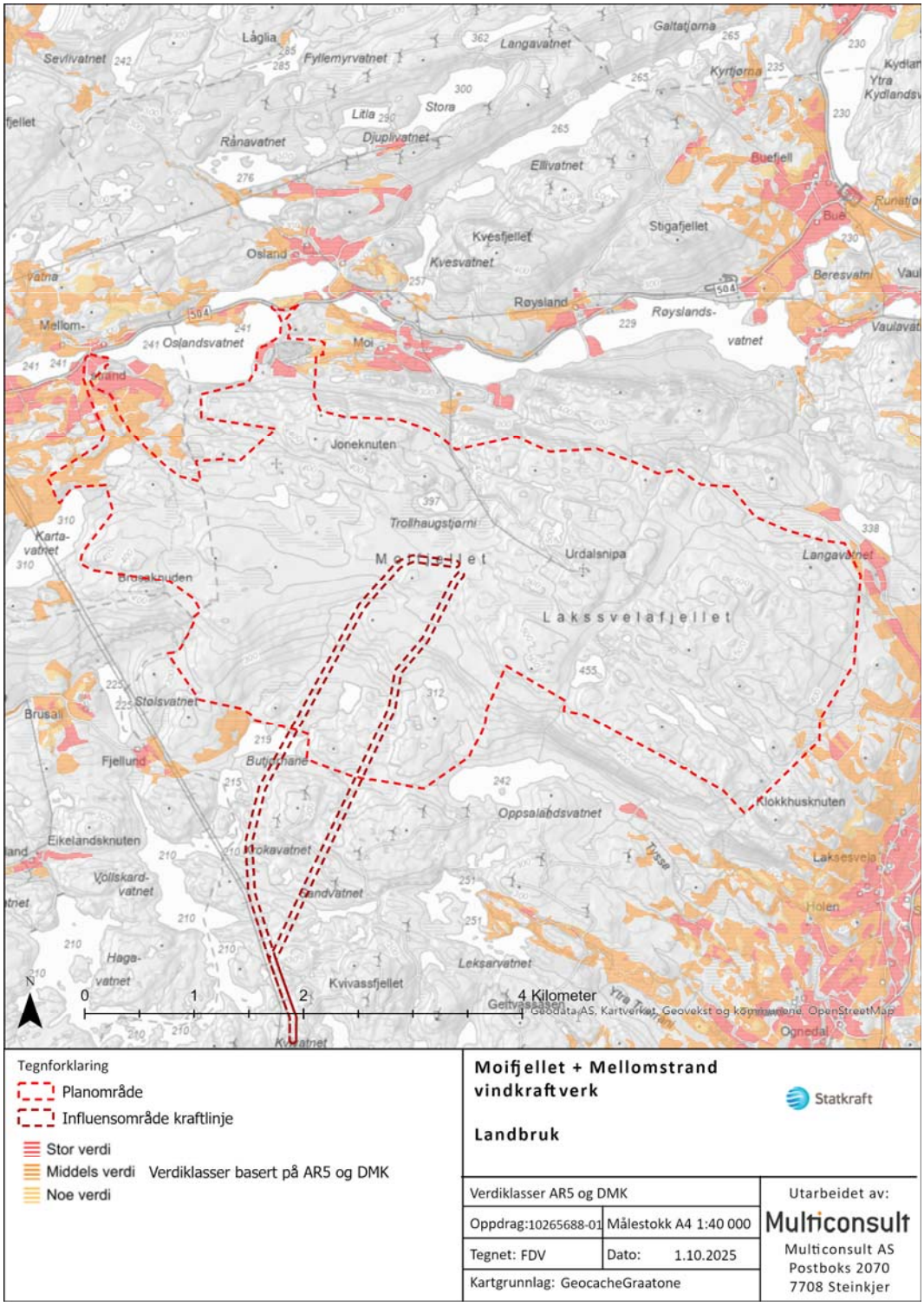
Kartlaget «Verdiklasser basert på jordsmonnskart» fra NIBIO viser at fulldyrka areal ved atkomstvei i Time kommune, er av middels og stor verdi (figur 4-5). Kartlaget «Verdiklasser basert på AR5 og DMK» fra NIBIO viser verdi for de fulldyrka arealene og innmarksbeite i resten av planområdet og influensområdet for alternativer for nett-tilknytning. Kartlaget er utviklet for bruk i

konsekvensutredninger etter V712 og brukes for områder uten jordsmonnskart[7]. Disse arealene er av middels og stor verdi (figur 4-6). Ifølge kartlaget «Verdiklasser for dyrkbar jord» fra NIBIO er den dyrkbare jorden innen planområdet er av noe verdi (figur 4-7). Kartlaget er utviklet for bruk ved konsekvensanalyser etter Statens vegvesens Håndbok V712[8].

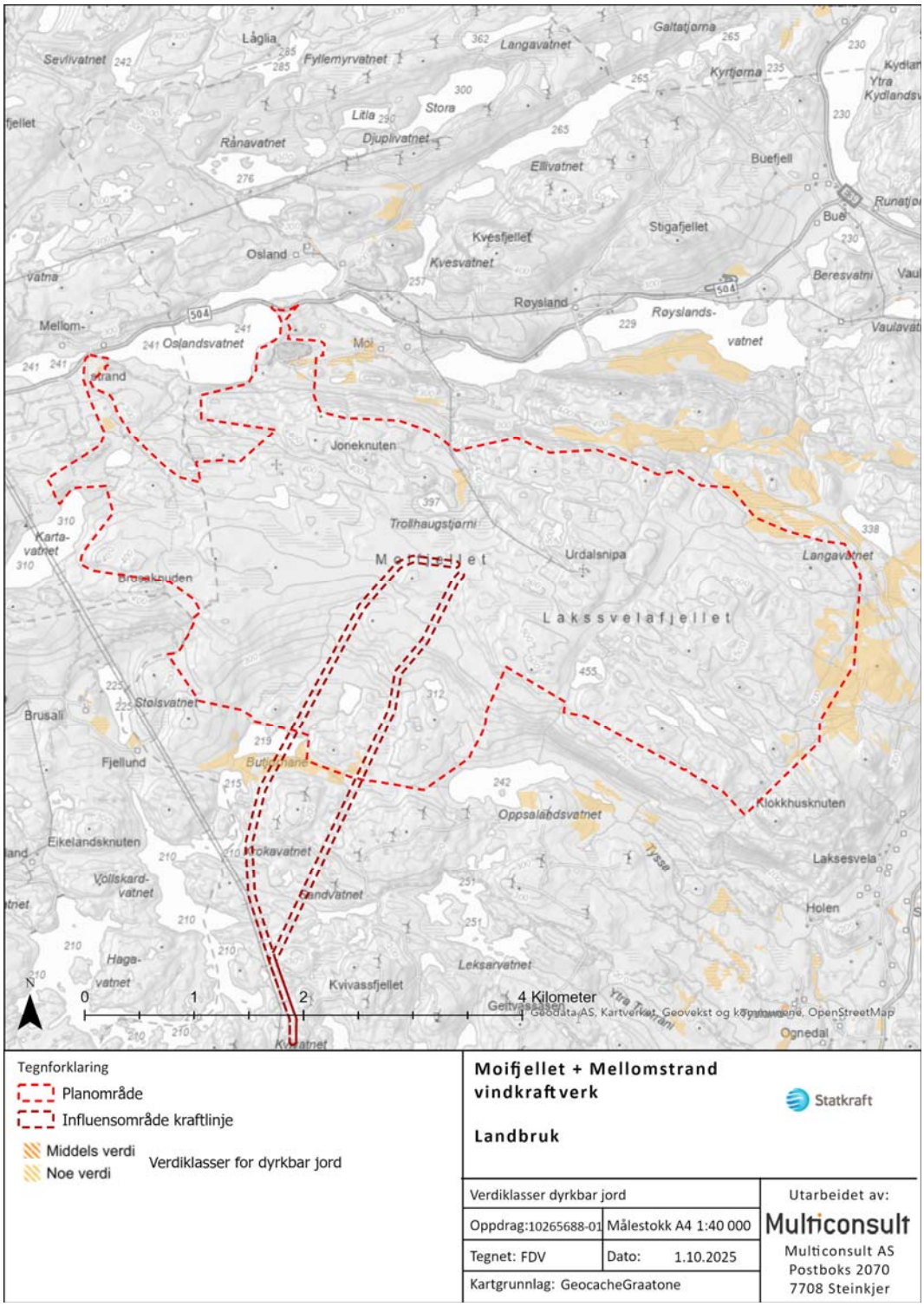

Figur 4-5: Verdiklasser basert på jordsmonnskart for jordbruksareal (fulldyrka jord og innmarksbeite). Kilde: WMS-tjenesten Verdiklasser basert på jordsmonnkart fra NIBIO.

[7] https://www.nibio.no/tema/jord/arealressurser/andre-kart/verdiklasser-for-jordbruksareal-og-dyrkbar-jord/verdiklasser-basert-pa-ar5-og-dmk
[8] https://www.nibio.no/tema/jord/arealressurser/andre-kart/verdiklasser-for-jordbruksareal-og-dyrkbar-jord/verdiklasser-for-dyrkbar-jord

Figur 4-6: Verdiklasser for jordbruksareal basert på arealressurskart (AR5) og digitalt markslagkart (DMK). Kilde: WMS-tjenesten Verdiklasser basert på AR5 og DMK fra NIBIO.

Figur 4-7: Verdiklasser for dyrkbar jord. Den dyrkbare jorden innen planområdet er av noe verdi. Kilde: WMS-tjenesten Verdiklasser for dyrkbar jord fra NIBIO.

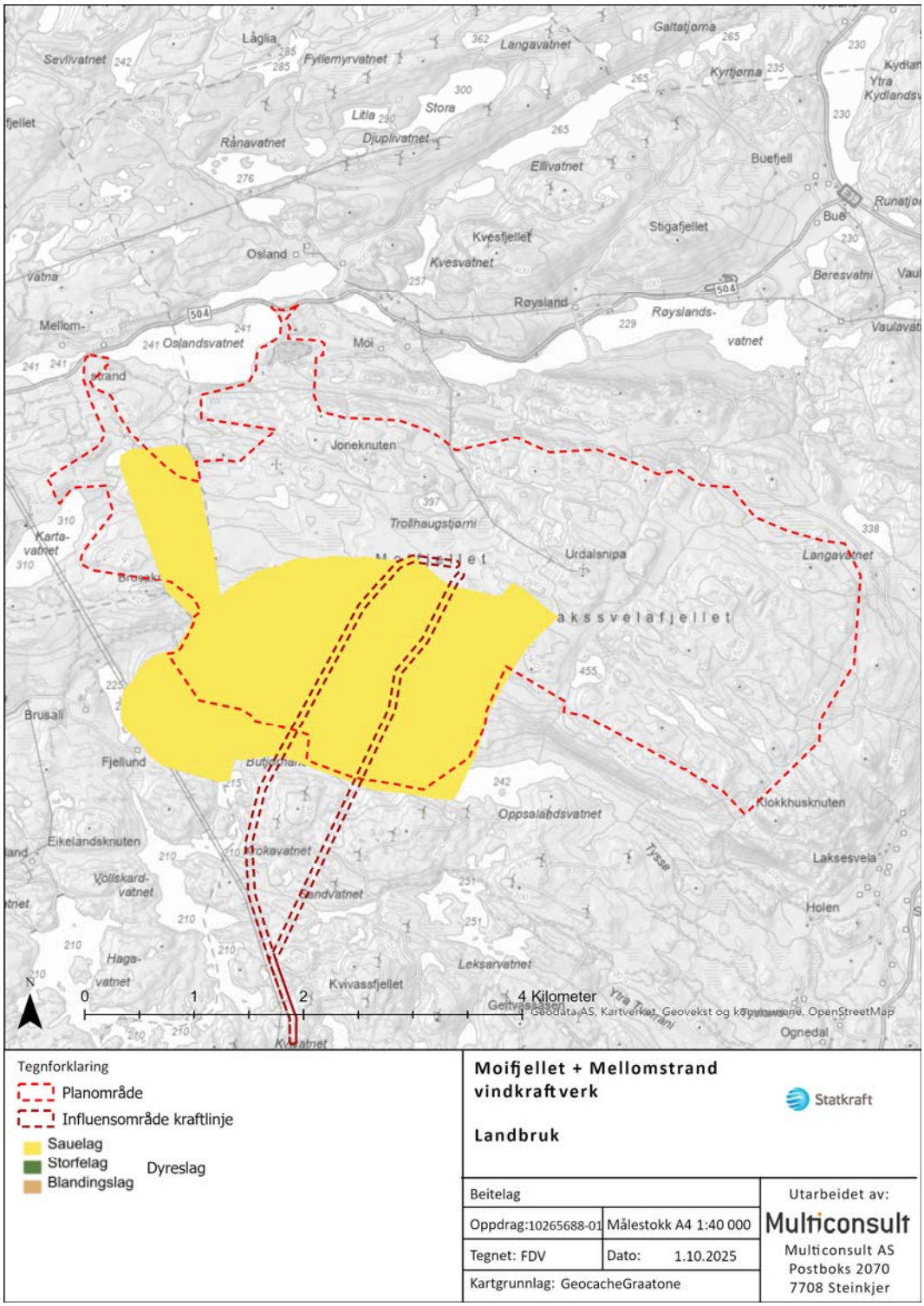
4.2.2 Utmark

Planområdet er i hovedsak et åpent utmarksområde som består av kystlynghei, berg, myr og vann. Kategorien utmark omfatter beiteområder for husdyr, viktige områder for vilt som jaktressurs og ferskvannsfiske i næringssammenheng. Kilder til informasjon om utmarksressurser og bruk av disse, er hentet fra kartlaget «utmarksbeite» som er tilgjengelig fra Kilden, Skjøtselsplan for del av

Lakssvelafjellet[9], Overordnet skjøtselsplan for kystlynghei i Bjerkreim vindkraftverk[10], informasjon fra Statsforvalteren i Rogaland om regionalt miljøprogram i landbruket, informasjon fra Bjerkreim kommune om beitebruk og kontakt med grunneiere og Ognedalstølen beitelag. Også grunnlag fra SSB ligger til grunn for vurderingen.

WMS-tjenesten beitedata, fra NIBIO viser avgrensning av Ognedalstølen beitelag i sør-vestlig del av planområdet (se figur 4-8). Beitelaget består av 15 medlemmer og det var ifølge Kilden sluppet 1018 sau (inkl. lam) på beite i 2023. I tillegg til beitelaget beiter det god del sau innen planområdet, samt noe storfe. Ifølge informasjon mottatt fra Bjerkreim kommune beiter det ca. 1 350 sau (inkl. lam) og 95 kyr (inkl. ungdyr) i utmarka i området. Dette er tall basert bl.a. på produksjonstilskudd og er ikke nøyaktige tall for hvor mange dyr som beiter innen det avgrensede planområdet.

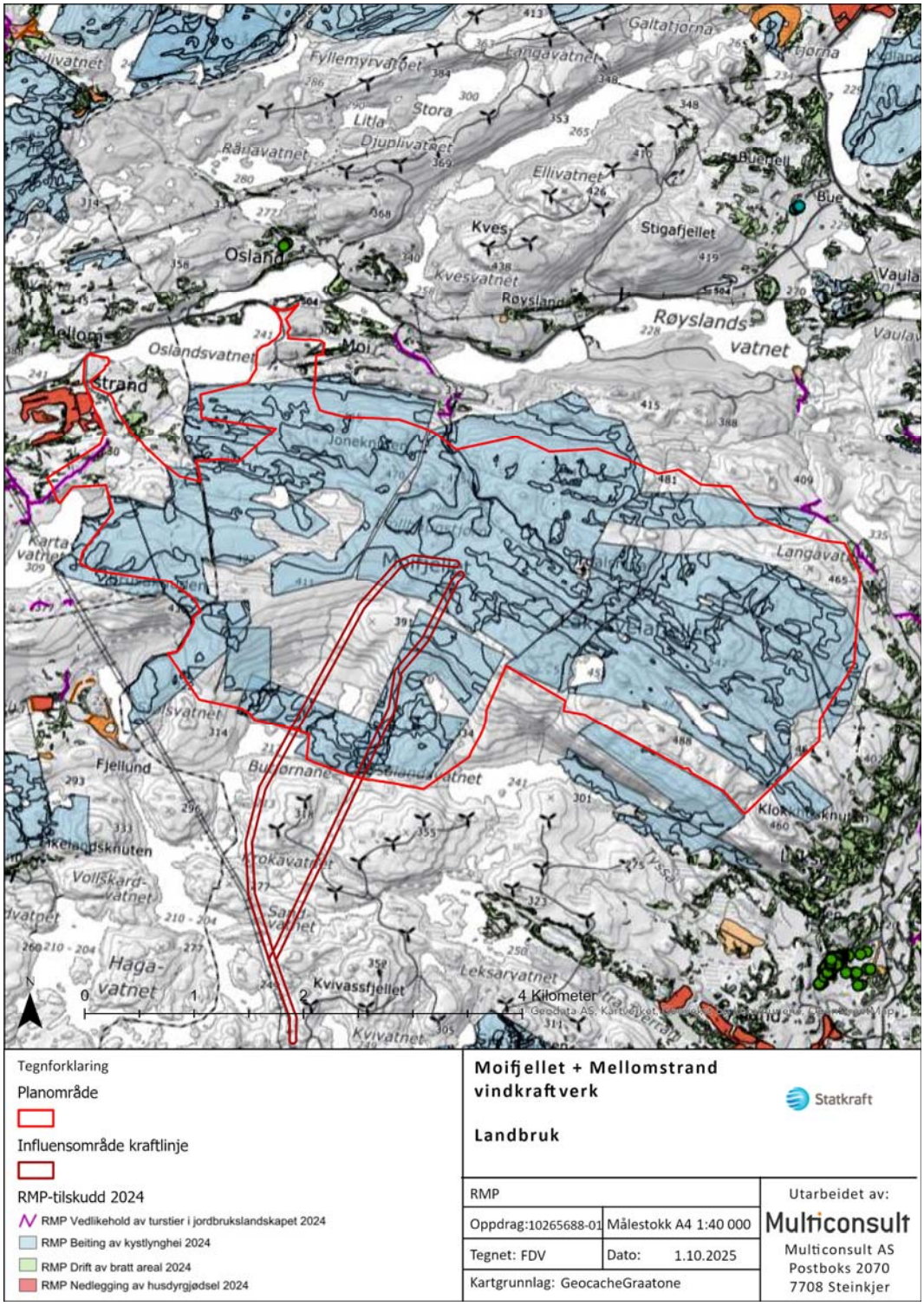
[9] Harstad, B. (2020). Skjøtselsplan for del av Lakssvelafjellet, gbnr. 61/4 og 58/1. Kystlynghei i Bjerkreim kommune, Rogaland fylke.
[10] Engen Torvik, S. (2022). Overordnet skjøtselsplan for kystlynghei i Bjerkreim vindkraftverk. Oppdatert etter kartlegging av naturtyper 2022. Ecofact rapport 907.

Figur 4-8: Avgrensning for Ognedalstølen beitelag. Kilde: WMS-tjenesten beitedata fra NIBIO.

Ifølge kartlaget «RMP søknadsdata 2024», tilgjengelig fra Temakart-Rogaland[11], er det flere driftsenheter som har søkt om midler fra regionalt miljøprogram for beiting av kystlynghei innen planområdet (se figur 4-9). Ifølge data mottatt fra Statsforvalteren i Rogaland er alle arealene med kystlynghei i tilstandsklasse «svært viktig». Tilstandsklassen var for dette arealet i 2023 basert på verdi i DN Håndbok 13, som tidligere var standard kartleggingsmetode for naturtyper. Når området er oppdatert med NiN-kartlegging, vil tilstandsklassene baseres på denne.

[11] https://temakart-rogaland.no/rmp

Figur 4-9: Areal hvor det har blitt søkt om tilskudd via Regional miljøprogram (RMP). De fleste arealene gjelder tilskudd knyttet til beiting av kystlynghei, mens det er også noen mindre areal som gjelder tilskudd knyttet til drift av bratt areal, nedlegging av husdyrgjødsel og vedlikehold av turstier i jordbrukslandskapet. Kilde: Temakart-Rogaland.

For en del av området er det av Norsk landbruksrådgivning ved Birgitt Harstad utarbeidet en skjøtselsplan for kystlynghei for to av eiendommene innen planområdet[12]. Denne beskriver at det er

[12] Harstad, B. (2020). Skjøtselsplan for del av Lakssvelafjellet, gbnr. 61/4 og 58/1. Kystlynghei i Bjerkreim kommune, Rogaland fylke.

varierende beitetrykk innen arealet skjøtselsplanen er skrevet for. Basert på befaring i forbindelse med konsekvensutredningen for naturmangfold, vurderes det at området nokså homogent, og at denne beskrivelsen dermed passer godt for det meste av utmarksbeitearealet på Moifjellet og Mellomstrand. Mye av kystlyngheia er dominert av blåtopp, som er en viktig beiteplante langs kysten[13]. Generelt vurderes beitet som godt og med middels utnyttelsesgrad, da det er varierende utnyttelsesgrad i området. På bakgrunn av dette og kriterier i verditabellen vurderes utmarksbeitet som av noe.

I forbindelse med Bjerkreim vindkraftverk har Ecofact utarbeidet en skjøtselsplan for kystlynghei. Alternativ for nett-tilknytning går gjennom deler av området som inngår i denne skjøtselsplanen. Skjøtselsplanen beskriver at det er lavt til moderat beitetrykk. Dette var også inntrykket utreder fikk i forbindelse med kartlegging av naturtyper i området.

I tillegg til utmarksbeite for husdyr, drives det noe jakt innen planområdet. Ifølge viltforvalter i Bjerkreim kommune jaktes det hovedsakelig hjort, men også rådyr, elg og småvilt, herunder rev, hare, skogsfugl, rugde og mår. Tall fra SSB viser at det i kommunen jaktes mest hjort. I jaktåret 2023-2024 ble det felt 224 hjort og 50 rådyr. For hjort er trenden stigende. Av småvilt ble det innen kommunen felt 50 rev i 2022 – 2023. Tall for annet småvilt og fugl var ikke tilgjengelig, med unntak av orrfugl, hvor det i 2022-2023 ble felt 0. Ifølge Bjerkreim jeger – og fiskeforening benyttes området til jakt, men ikke i like stor utstrekning som områdene rundt. Dette påvirker verdisettingen.

Fiske i området er hovedsakelig knyttet til områdene rundt Moifjellet, som vannene langs fv. 504 fra Bue (E39) til Varhaug og Undheim, hvor det drives omfattende fiske etter ørret og røye. Spesielt er Røyslandsvatnet som grenser til planområdet i nord et viktig fiskevann som benyttes bl.a. til notfiske. Sammenlignet med områdene rundt, drives det lite fiske innen planområdet, men ifølge grunneier er Trollhaugstjørni et fiskevann på Moifjellet der det er satt ut fisk med tanke på fritidsfiske. Det skal også ha blitt satt ut fisk i andre vann på Moifjellet og Mellomstrand, men status her er usikker. Fiske på Moifjellet og Mellomstrand er ikke knyttet til næringsfiske.

Den næringsmessige betydningen av jakt og fiske vurderes samlet sett til å ha en viss betydning, og jakt og ferskvannsfiske vurderes derfor til å ha **noe verdi**.

4.2.3 Skogbruk

Kategorien omfatter produktiv skog med økonomisk verdi. Kilder til informasjon om skogbruk er Arealressurskart (AR5, NIBIO) og skogressurskart (SR16, NIBIO) som er tilgjengelig fra Kilden.

I følge AR5 er det total 19,8 dekar produktiv skog innen planområdet (figur 4-3 og tabell 4-1). Arealene med produktiv skog ligger noe spredt innenfor planområdet; et bestand med middels bonitet som delvis ligger inne i planområdet ved Stølsvatnet, et bestand med middels bonitet som delvis ligger innenfor planområdet nord for Kartavatnet, et bestand med lav til middels bonitet som ligger delvis innenfor planområdet ved Dyrdalsfjella og et bestand med særs høg til høg bonitet som ligger delvis innenfor planområdet ved Mellomstrand. Bonitet er gitt i kartlaget «AR5 bonitet». Det er i tillegg noe skog spredt i planområdet, men dette er klassifisert som uproduktivt/impediment, og er derfor ikke omtalt videre i utredningen. I forbindelse med kartlegging av naturmangfold ble det observert noen teiger med plantet sitka– og lerkeskog innen planområdet. Disse er synlige på flyfoto. Teigene antas ikke berørt, og er derfor heller ikke videre omtalt i utredningen.

[13] http://info.nlr.no/resources/10302/Grovforepost_2020/Nr_14_2020/HUSDYRBEITE_i_UtMark_2009_utg_2.pdf

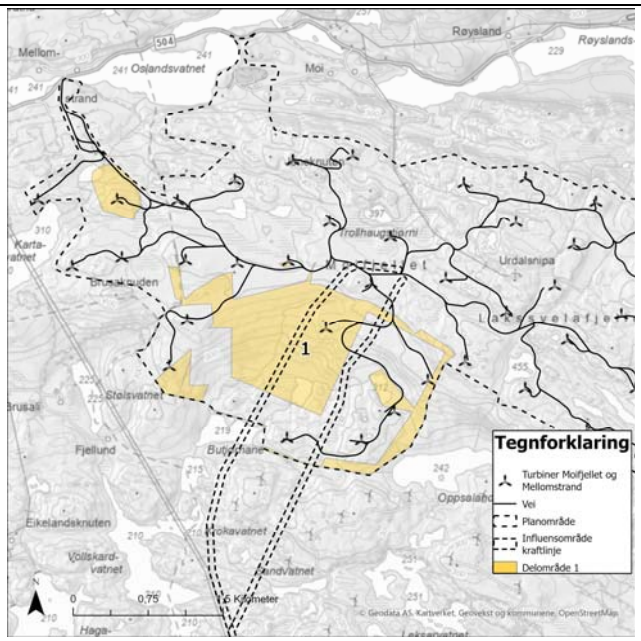
Alternativ 2 for nett-tilknytning berører noe skog. Dette er plantet skog på impediment, det vil si skog med en forventet produksjonsevne på mindre enn 0,1 m^3 per dekar[14]. Den er også klassifisert som uproduktiv i AR5. På bakgrunn av dette omtales ikke denne skogen videre.

Tiltaket vurderes å ha ingen/ubetydelig konsekvens for skogbruk.

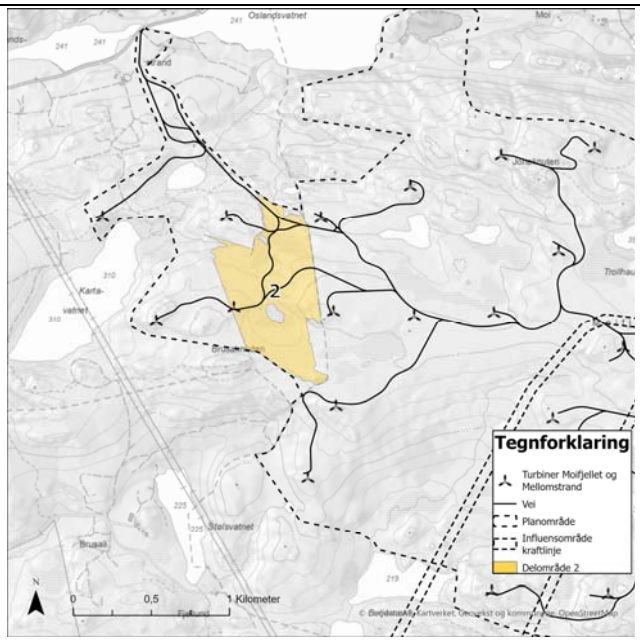
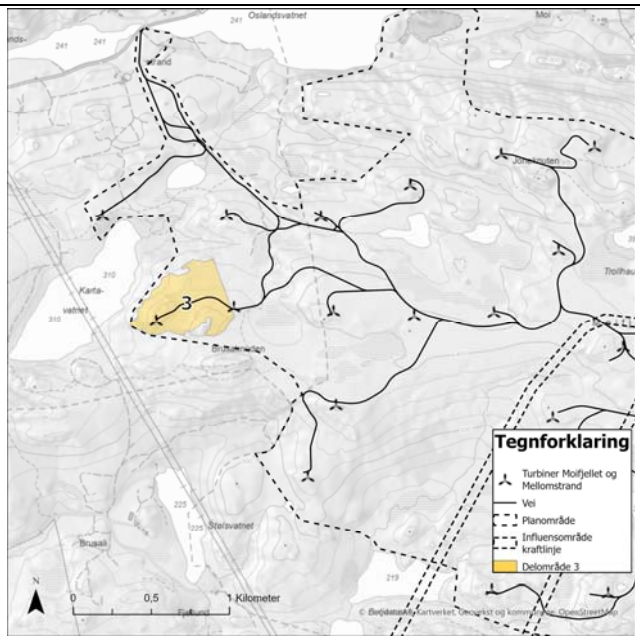
4.3 Delområder

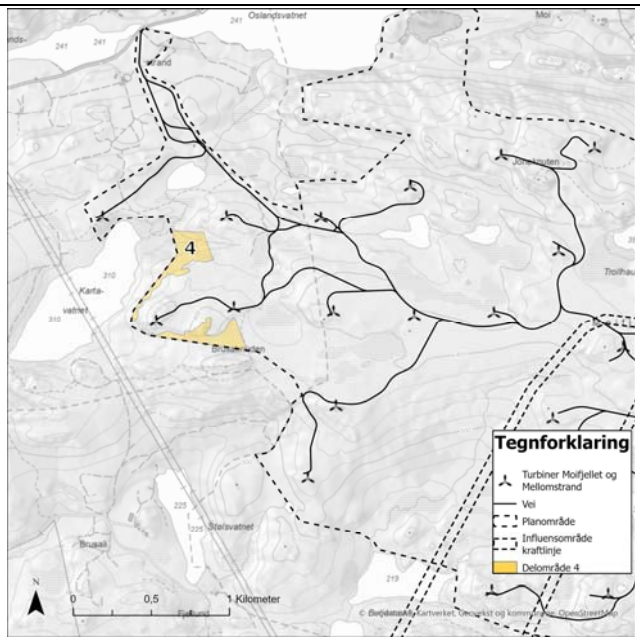
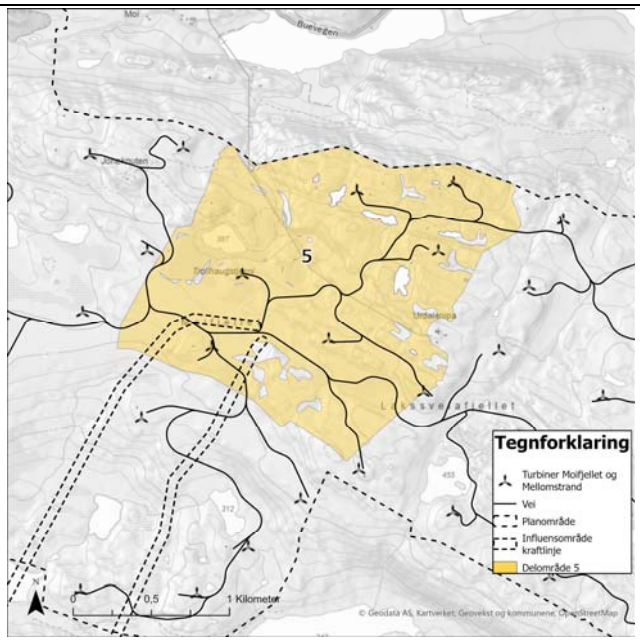
Med utgangspunkt i kunnskapsgrunnlaget er utredningsområdet delt inn i 26 delområder. Delområdene er delt opp etter kunnskap om tilskudd gitt gjennom RMP for beiting på kystlynghei, beitelagsområder og AR50 Arealressurs Jordbruk. Det er skilt på like areal som har fått tilskudd til beiting på kystlynghei som befinner seg på ulike gårds- og bruksnummer. Det er også skilt på areal som har fått RMP-tilskudd som enten ligger nærmere enn 20 meter fra senterpunkt vei/vindturbin, eller lengre unna enn 20 meter fra senterpunkt på vei/vindturbin. Dette for å skille på arealer som blir direkte berørt og ikke. 20 meter er satt for å ta høyde for bruk av areal 20 meter eller nærmere senterpunkt vei/vindturbin i en eventuell anleggsperiode. Areal som brukes av beitelag, men som overlapper med areal som er tildelt RMP-tilskudd til beiting på kystlynghei, er favorisert delområder basert på RMP-tilskudd. Delområder som overlapper og/eller har liknende funksjon og verdi, og som befinner seg på samme gårds- og bruksnummer (kun delområder som er basert på RMP-tilskudd) er slått sammen til et delområde. En oppsummering av delområdene er gitt i tabell 4-2 og figur 4-10.

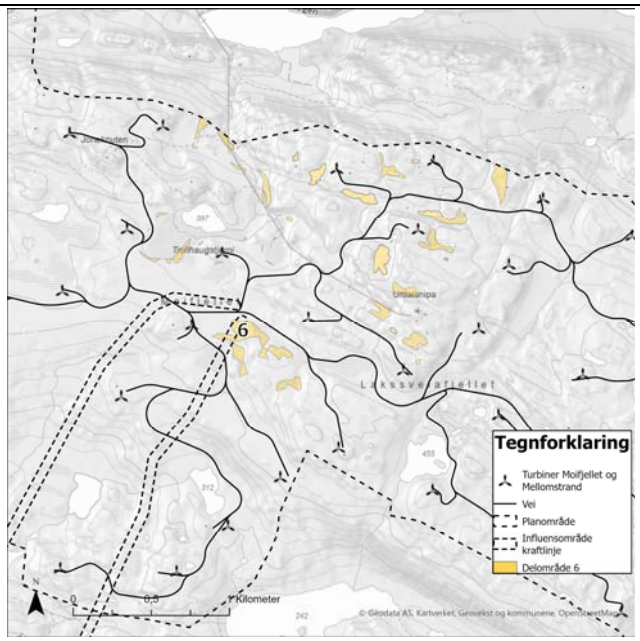
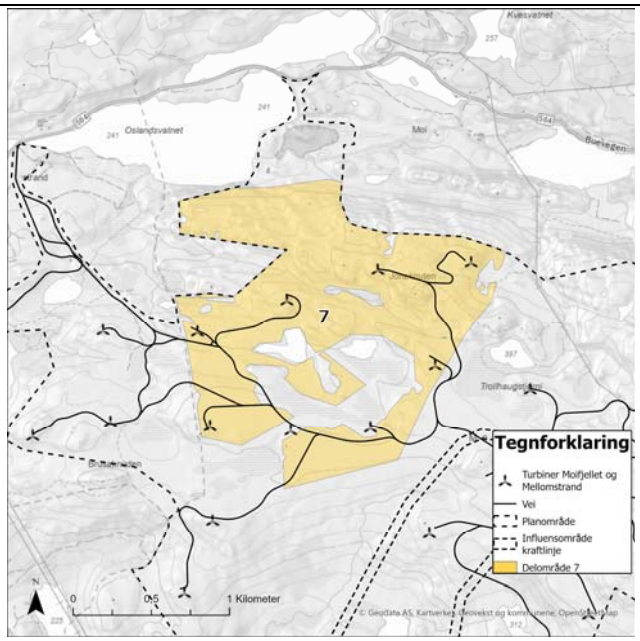
Tabell 4-2: Delområder med beskrivelse. Nummerering henviser til delområder vist i figur 4-10.

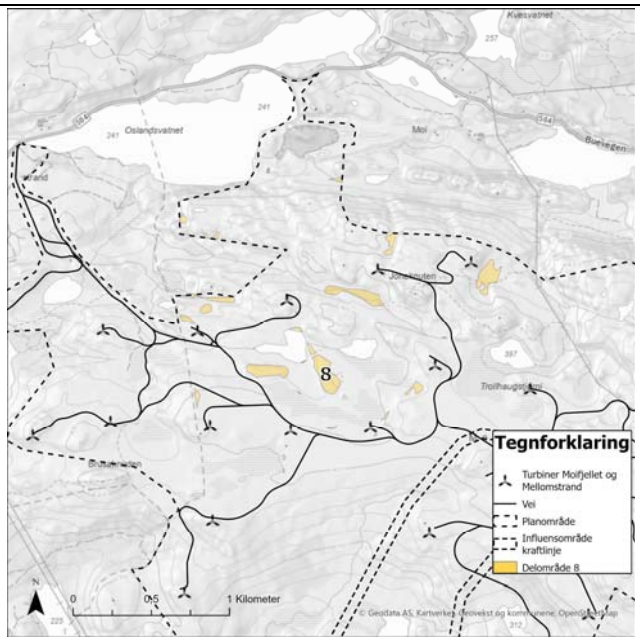
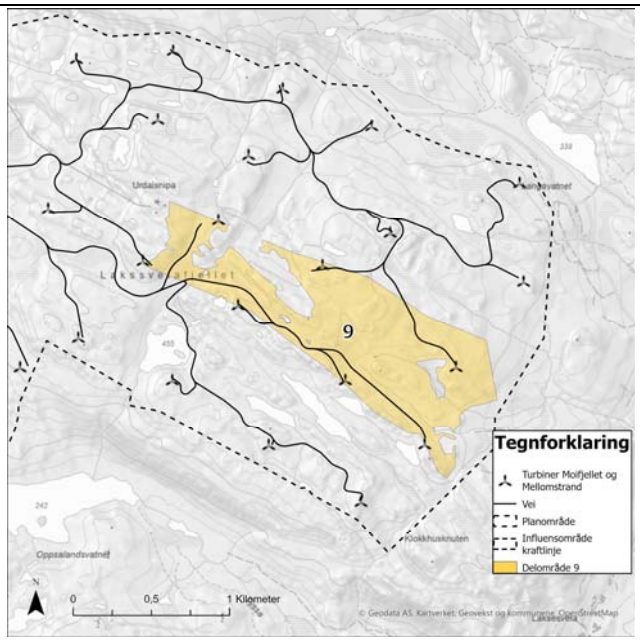
ID	Delområdenavn	Beskrivelse	Kart
1	Ognedalstølen beitelag	Beiteområde som er redusert av planområdets avgrensing og av areal som er tildelt RMP-tilskudd i 2024. Arealet disponeres av 15 medlemmer av beitelaget, og det ble sluppet 1069 sau og lam totalt på hele beiteområdet i 2024. Området består stort sett av kystlynghei med god tilstand (NiN-kartlegging) fordi lokaliteten er uten gjenvekst og generelt i bruk med lavt beitetrykk. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Små deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*.	

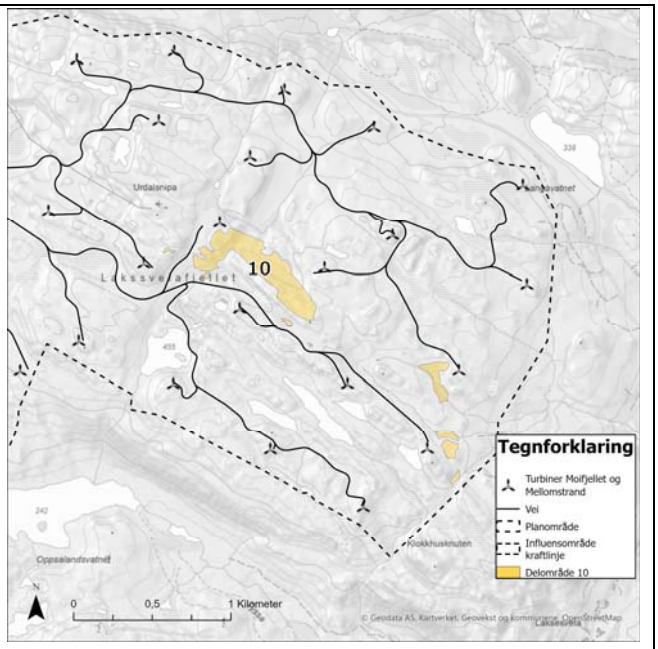
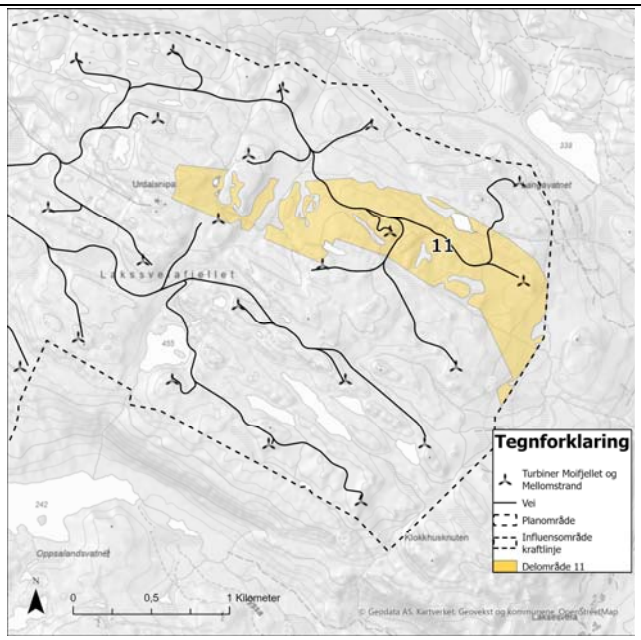
[14] https://www.nibio.no/tema/jord/arealressurser/ar50/skogbonitet

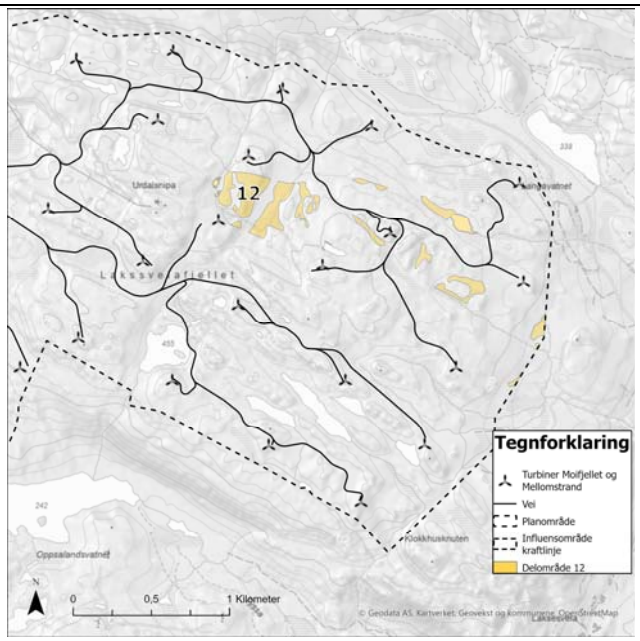
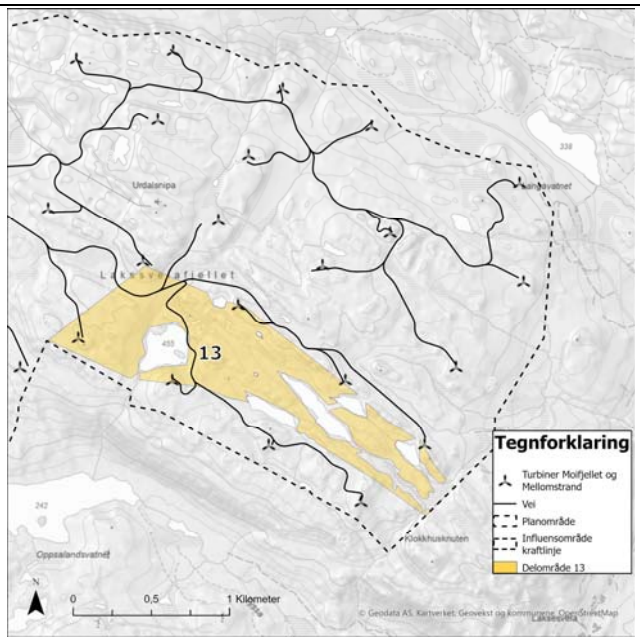
2	Brusaknuden øst 1	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 50/3 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger på eller nærmere enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området dekkes i sin helhet av beiteområdet til Ognedalstølen beitelag. Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Delområdet vurderes å ha noe verdi på bakgrunn at areal inngår i beiteområdet og tilstedeværelse av og tilstand på beiteressurser (kystlynghei).	
3	Brusaknuden vest 1	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 50/4 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger på eller nærmere enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Delområdet vurderes å ha noe verdi på bakgrunn tilstedeværelse av og tilstand på beiteressurser (kystlynghei).	

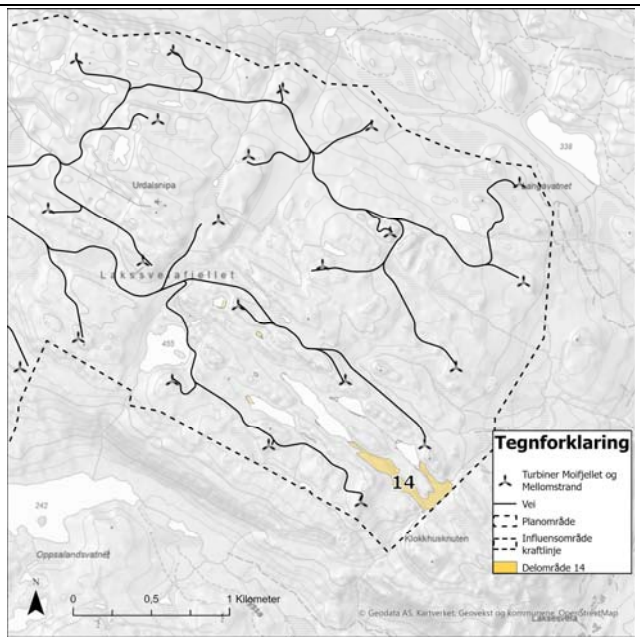
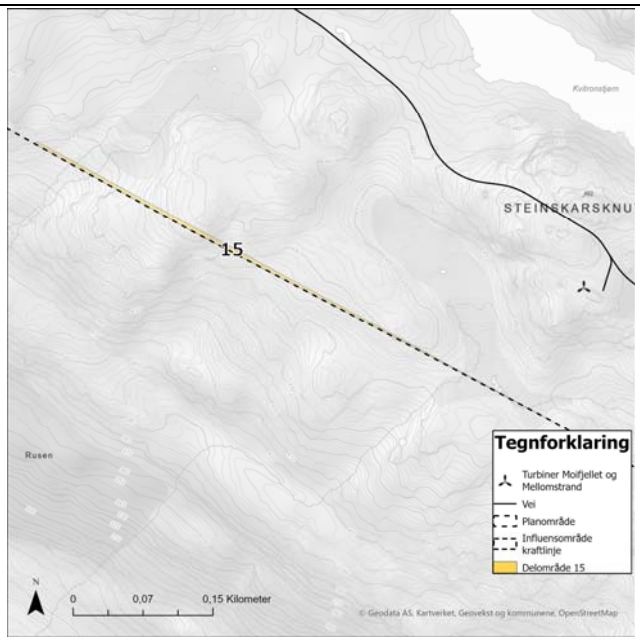
4	Brusaknuden vest 2	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 50/4 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger lengre unna enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark og myr. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Delområdet vurderes å ha noe verdi på bakgrunn tilstedeværelse av og tilstand på beiteressurser (kystlynghei).	
5	Vennedalen 1	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 58/4 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger på eller nærmere enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Små deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*.	

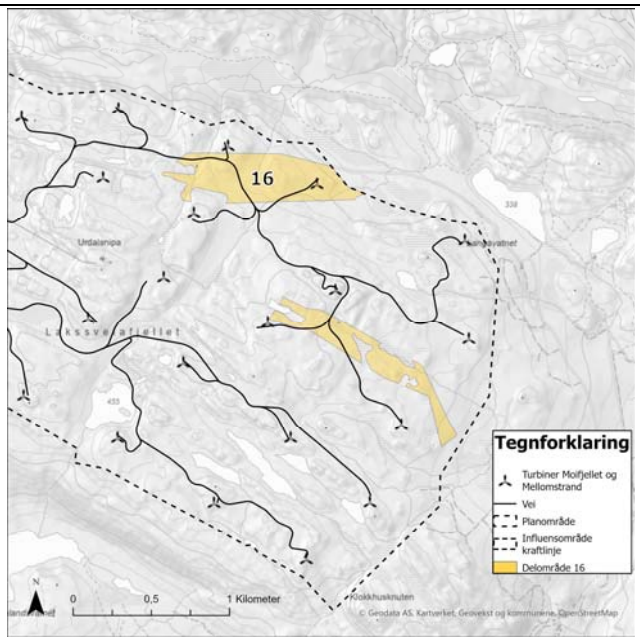
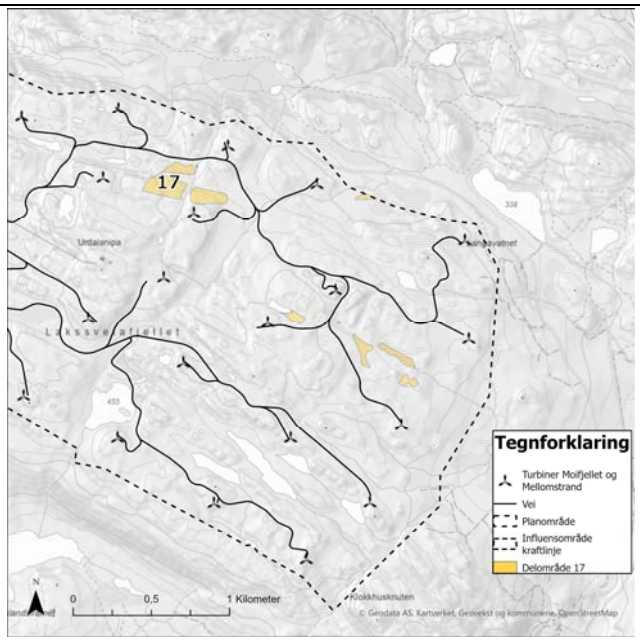
6	Vennedalen 2	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 58/1 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger lengre unna enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Mindre deler av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Delområdet vurderes til ubetydelig verdi da areal består mest av myr og vann, og bare noe areal med kystlynghei. Delområdet er vist med gul farge i figur av visuelle årsaker.	
7	Store Dalen 1	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 58/2 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger på eller nærmere enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Ett område i nord mot Brendehammaren er kartlagt som naturbeitemark i dårlig tilstand med lav kvalitet. Delområdet vurderes å ha noe verdi på bakgrunn av utnyttelse som naturbeitemark og tilstand på beiteressurser (kystlynghei).	

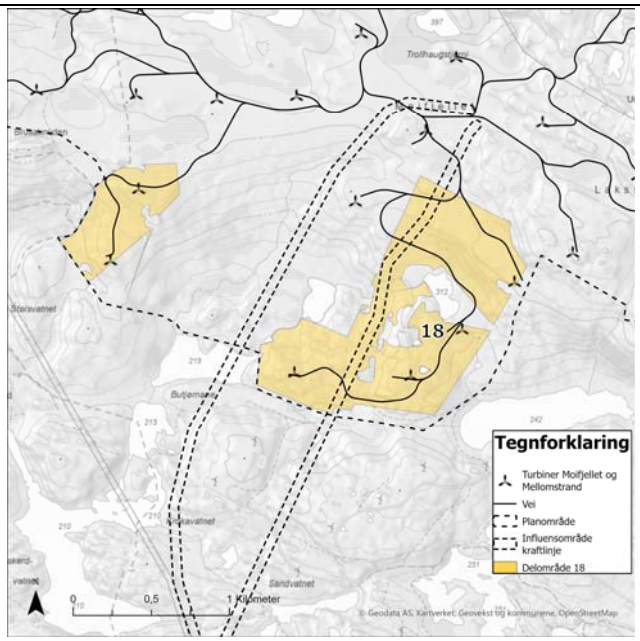
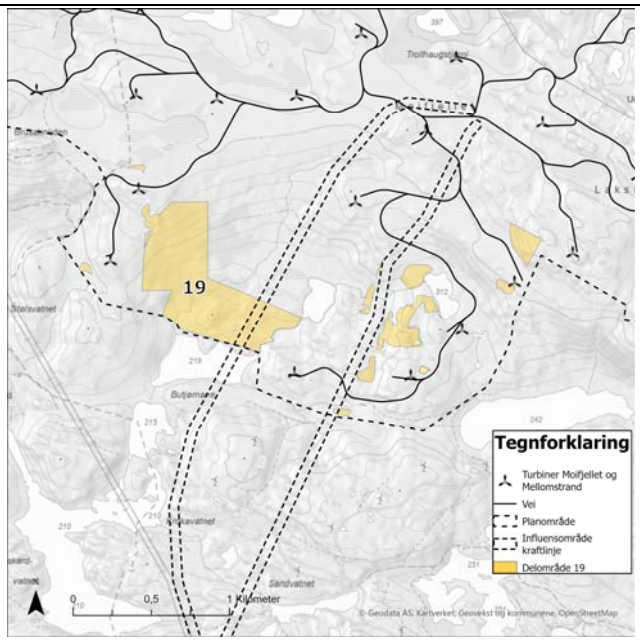
8	Store Dalen 2	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 58/2 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger lengre unna enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Deler av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Delområdet vurderes å ha noe verdi på bakgrunn tilstedeværelse av og tilstand på beiteressurser (kystlynghei).	
9	Lassen 1	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 61/2 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger på eller nærmere enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark og myr. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Små deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*.	

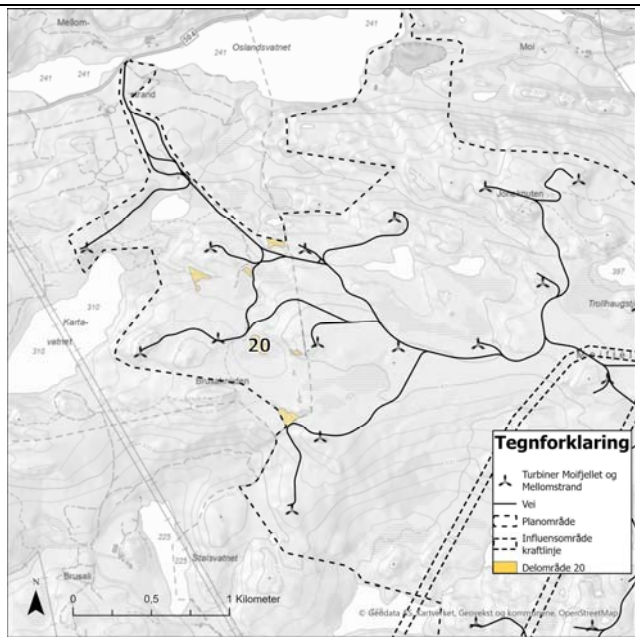
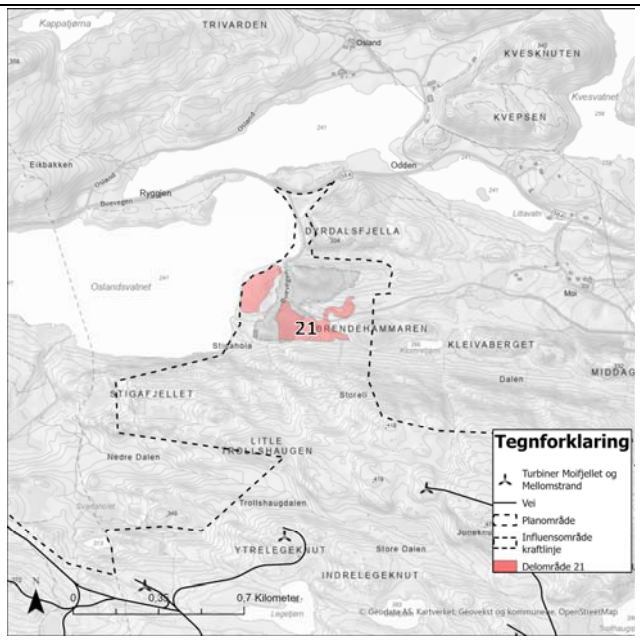
10	Lassen 2	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 61/2 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger lengre unna enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*.	
11	Støvedalen 1	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 61/3 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger på eller nærmere enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark og myr. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*.	

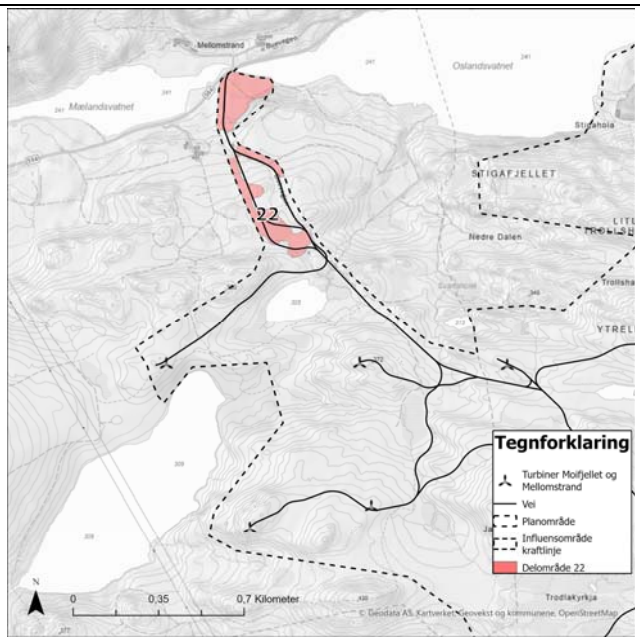
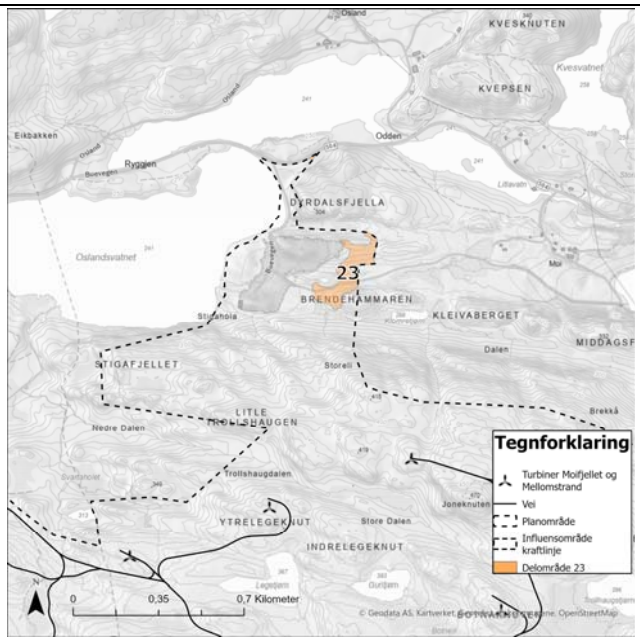
12	Støvedalen 2	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 61/3 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger lengre unna enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Deler av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Delområdet vurderes å ha noe verdi på bakgrunn tilstedeværelse av og tilstand på beiteressurser (kystlynghei).	
13	Syltreknuten 1	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 61/4 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger på eller nærmere enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Delområdet vurderes å ha noe verdi på bakgrunn tilstedeværelse av og tilstand på beiteressurser (kystlynghei).	

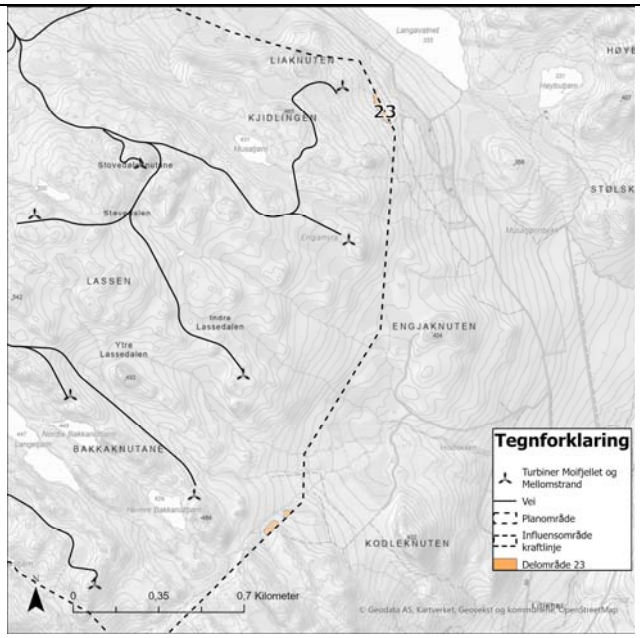
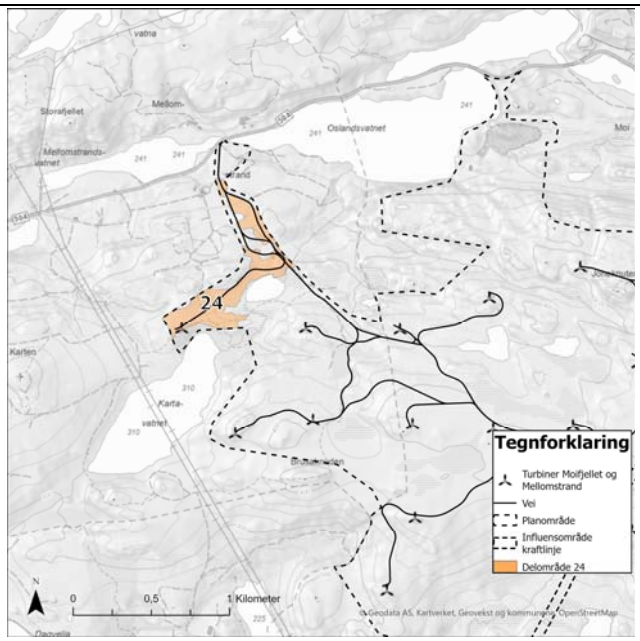
14	Syltreknuten 2	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 61/4 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger lengre unna enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Små deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*.	
15	Steinskarsknuten	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 61/6 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger lengre unna enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark og myr. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Delområdet vurderes å ha noe verdi på bakgrunn tilstedeværelse av og tilstand på beiteressurser (kystlynghei).	

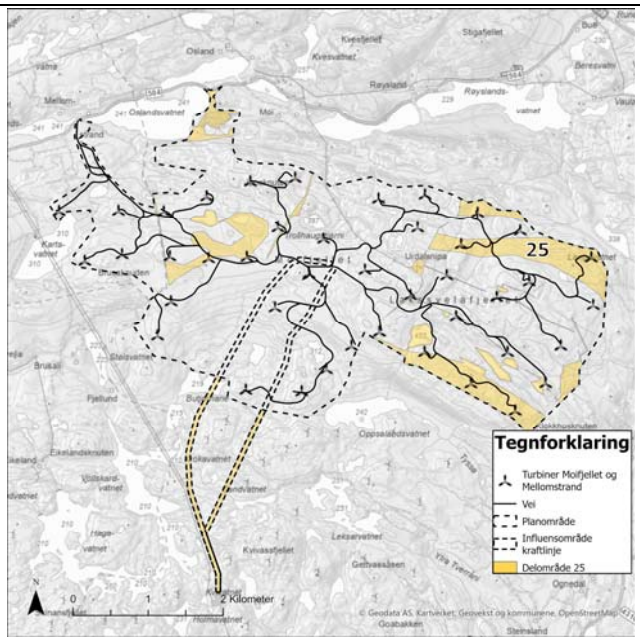
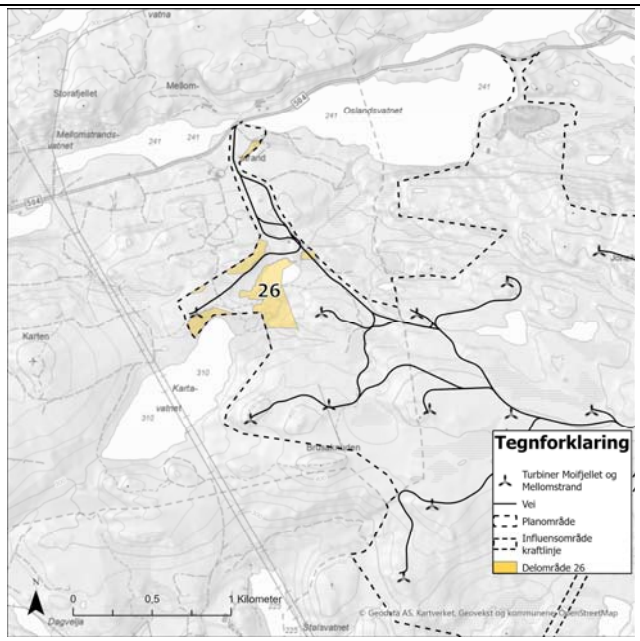
16	Råtnedalen 1	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 61/9 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger på eller nærmere enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*.	
17	Råtnedalen 2	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 61/9 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger lengre unna enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Delområdet vurderes å ha noe verdi på bakgrunn tilstedeværelse av og tilstand på beiteressurser (kystlynghei).	

18	Moifjellet sør 1	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 62/1 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger på eller nærmere enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området dekkes i sin helhet av beiteområdet til Ognedalstølen beitelag. Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark og myr. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*.	
19	Moifjellet sør 2	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 62/1 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger lengre unna enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området dekkes i sin helhet av beiteområdet til Ognedalstølen beitelag. Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Selv om delområdet er dekket i sin helhet av beiteareal for beitelag, vurderes det til å ha noe verdi på bakgrunn tilstedeværelse av og tilstand på beiteressurser (kystlynghei).	

20	Brusaknuden øst 2	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 50/3 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger lengre unna enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området dekkes i sin helhet av beiteområdet til Ognedalstølen beitelag. Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark og myr. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Delområdet vurderes å ha noe verdi på bakgrunn tilstedeværelse av og tilstand på beiteressurser (kystlynghei).	
21	Brendehammaren 1	Delområdet er avgrenset til arealflater i Bjerkreim kommune som etter AR50 er kategorisert som fulldyrka- og overflatedyrka jord (AR50 kode 24). Deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*. Størsteparten av området har etter «Verdiklasser basert på AR5 og DMK» verdi *Stor verdi* (fulldyrka jord, jorddekt).	

22	Mellomstrand 1	Delområdet er avgrenset til arealflater i Time kommune som etter AR50 er kategorisert som fulldyrka- og overflatedyrka jord (AR50 kode 24). Deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*. Små deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *middels* og *noe verdi*. Deler av området har etter «Verdiklasser basert på AR5 og DMK» verdi *middels verdi* og *stor verdi* (fulldyrka jord, jorddekt). Deler av området har etter «Verdiklasser basert på jordsmonnkart» verdi *stor verdi* og verdi *middels verdi*. Jordkvalitet på sistnevnte areal er henholdsvis 1 og 2. Delområdet vurderes å ha middels verdi på bakgrunn av at arealet er fulldyrka med stor og middels verdi etter «Verdiklasser basert på jordsmonnkart» og jordkvalitet.	
23	Brendehammaren, Liaknuten & Kodleknuten	Delområdet er avgrenset til arealflater i Bjerkreim kommune som etter AR50 er kategorisert som innmarksbeite (AR50 kode 25). En mindre del av området har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi noe verdi (myr, organisk jordlag). Størsteparten av området har etter «Verdiklasser basert på AR5 og DMK» verdi *noe verdi* (innmarksbeite, grunnlendt) og *middels verdi* (innmarksbeite, jorddekt).	

			
24	Mellomstrand 2	Delområdet er avgrenset til arealflater i Time kommune som etter AR50 er kategorisert som innmarksbeite (AR50 kode 25). Størsteparten av området har etter «Verdiklasser basert på AR5 og DMK» verdi *middels verdi* (innmarksbeite, jorddekt).	

25	Moifjellet øvrig	Delområdet er avgrenset til arealflater i Bjerkreim kommune som etter AR50 er kategorisert som ikke relevant (AR50 kode 98), som ikke er tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som heller ikke inngår i arealet til Ognedalstølen beiteområde. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Små deler av arealet i øst er kategorisert som innmarksbeite etter AR5. Små deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *middels verdi* og *noe verdi*. Delområdet vurderes å ha noe verdi på bakgrunn tilstedeværelse av og tilstand på beiteressurser (kystlynghei) og mindre arealer av dyrkbar jord med verdi noe og middels.	
26	Mellomstrand 3	Delområdet er avgrenset til arealflater i Time kommune som etter AR50 er kategorisert som ikke relevant (AR50 kode 98), som ikke er tildelt RMP-tilskudd i 2024, og heller ikke inngår i arealet til Ognedalstølen beiteområde. Deler av delområdet er ifølge AR5 barskog av middels bonitet. Små deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*. På bakgrunn av at de arealene til delområdene som innehar noe verdi (middels bonitet og dyrkbar jord) ikke blir berørt av tiltaket (vei), vurderes delområdet til ubetydelig verdi.	

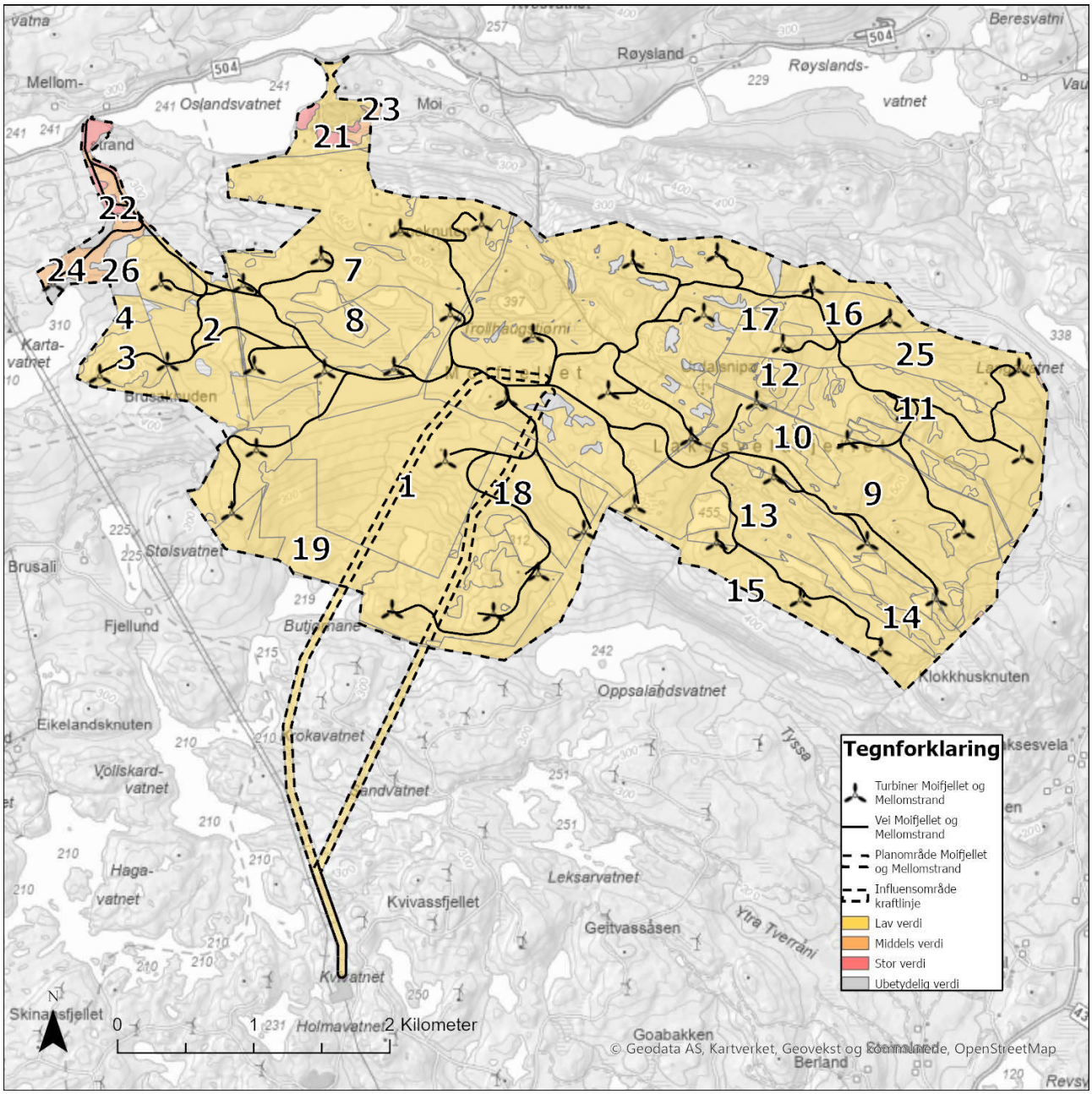
4.4 Verdi

Tabell 4-3: Delområder med verdisetting iht. V712. Nummerering henviser til delområder vist i figur 4-10.

Delområdenr.	Delområdenavn	Plassering verdiskala	Verdi iht. V712

1	Ognedalstølen beitelag		Noe verdi
2	Brusaknuden øst 1		Noe verdi
3	Brusaknuden vest 1		Noe verdi
4	Brusaknuden vest 2		Noe verdi
5	Vennedalen 1		Noe verdi
6	Vennedalen 2		Ubetydelig verdi
7	Store Dalen 1		Noe verdi
8	Store Dalen 2		Noe verdi
9	Lassen 1		Noe verdi
10	Lassen 2		Noe verdi
11	Støvedalen 1		Noe verdi
12	Støvedalen 2		Noe verdi
13	Syltreknuten 1		Noe verdi
14	Syltreknuten 2		Noe verdi
15	Steinskarsknuten		Noe verdi

16	Råtnedalen 1		Noe verdi
17	Råtnedalen 2		Noe verdi
18	Moifjellet sør 1		Noe verdi
19	Moifjellet sør 2		Noe verdi
20	Brusaknuden øst 2		Noe verdi
21	Brendehammaren 1		Stor verdi
22	Mellomstrand 1		Stor verdi
23	Brendehammaren, Liaknuten & Kodleknuten		Middels verdi
24	Mellomstrand 2		Middels verdi
25	Moifjellet øvrig		Noe verdi
26	Mellomstrand 3		Ubetydelig verdi

Figur 4-10: Verdikart for delområdene for de ulike registreringskategoriene og tiltaket med utlegg for vindturbiner, internveier og alternativer for kraftlinjetraséer. Nummereringen av delområdene henviser til delområdeinndelingen i tabell 4-2 og tabell 4-3.

4.5 Påvirkning og konsekvens

4.5.1 Generelt om påvirkning

Arealtap innen de ulike arealtypene regnes som den viktigste faktoren når det gjelder vurdering av påvirkning på landbruk (V712). For skogområder er økonomisk tap som følge av arealtapet den viktigste påvirkningen.

Tiltaket vil på ulike måter påvirke fulldyrka jord, innmarksbeiter, utmarksbeiter, og jakt og fiske som næringsgrunnlag. Den produktive skogen i området er noe spredt fordelt i og i utkantene av planområdet. Det er per i dag ikke forventet at tiltaket vil medføre vesentlige virkninger på dette

skogsarealet, da de produktive skogarealene ligger på arealer som det ikke planlegges å gjennomføre fysiske inngrep på eller i umiddelbar nærhet av. Produktiv skog som ligger ved Mellomstrand (særs høg til høg bonitet) kan bli påvirket om utforming av atkomstvei krever dette. Ved et slikt tiltak må eventuell påvirkning og avbøtende tiltak vurderes nærmere.

Innen planområdet er den største påvirkningen arealbeslag av beite. Anleggsveier kan føre til økt tilgjengelighet, noe som kan være positivt med hensyn til tilsyn, sanking og skjøtsel av beiteområder. Samtidig viser tidligere konsekvensutredninger til at nye veier kan føre til at dyr lettere trekker ut av området, og at økt menneskelig aktivitet kan være med på å stresse dyrene. Her kan utbygd veinett føre til at sau lettere trekker ned mot innmark eller ut av området. Dette kan videre føre til gjengroing av utmark og utfordringer mht. drift og sanking. Erfaringer fra andre land tilsier at beiteressurser fortsatt kan utnyttes etter utbygging[15]. Når det gjelder støy og påvirkning på beitedyr er kunnskapen begrenset. Det samme gjelder effekter på dyrs helse, kjøtt og melkeproduksjon, og deres bruk av direkte og indirekte berørte arealer. Økt trafikk i området vil øke faren for påkjørsel av husdyr. Alternativer for kraftlinjetraséer er planlagt i beiteområder (utmarksbeiter), hvor påvirkningen knyttes til arealbeslag ved mastepunktene. Permanent arealbeslag per mast er beregnet til 6-8 dekar. De fleste påvirkede områdene er større beitearealer med middels beitetrykk, og det forventes ikke at kraftlinjene vil være til hinder for videre beitedrift i området.

Tiltaket kan medføre driftsulemper f.eks. om tiltaket fører til oppstykking av teiger slik at dette vanskeliggjør tilkomst eller jordbearbeiding.

Tiltaket anslås i en driftsfase til å berøre 310-360 daa ved en gjennomsnittlig veibredde på 10 meter. Areal som blir berørt for hver vindturbin med tilhørende oppstillingsplass anslås å være ca. 30 x 60 meter (18 daa), men er ikke med i arealregnskap, da eksakt plassering og utforming for hver enkelt ikke er fastsatt. Totalt utgjør vindturbiner med oppstillingsplasser ca. 756 daa (42 vindturbiner x ca. 18 daa). Vindturbiner og oppstillingsplasser blir likevel slik plassert at det i hovedsak er beiteareal (kystlynghei; åpen jorddekt fastmark og åpen skrinn fastmark) som blir berørt. Det forventes ikke at vindturbiner og oppstillingsplasser som arealbeslag vil være til hinder for videre beitedrift i området.

Som beskrevet i kapittel 4.1.2 er totalt berørt areal anslått til 385 daa (atkomstvei og internveier) + 756 (vindturbiner og riggplasser) = 1141 daa. Moifjellet og Mellomstrand vindkraftverk vil likevel berøre kun mindre areal med fulldyrka jord og innmarksbeite. Anslag over berørt areal basert på foreløpig prosjekterte utlegg, er vist i tabell 4-4.

Tabell 4-4: Anslått berørt jordbruksareal (fulldyrka jord og innmarksbeite), basert på AR5 for atkomstvei og internveier i hele planområdet.

	Planområdet	
	AR5 fulldyrka jord	AR5 innmarksbeite
Berørt areal	0,9 daa	15,7 daa
Totalt i planområdet	76,1 daa	206,9 daa
Berørt areal, %	1,2 %	7,6 %

Anslått berøring av dyrkbar jord basert for atkomstvei og internveier, er vist i tabell 4-5.

[15] https://www.nve.no/energi/energisystem/kunnskapsgrunnlag-om-virkninger-av-vindkraft-paa-land/landbruk/

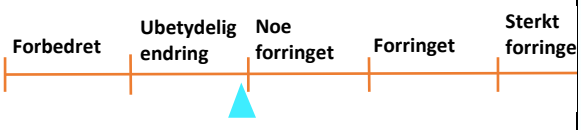
Tabell 4-5: Anslått berørt areal av dyrkbar jord for atkomstvei og internveier i hele planområdet.

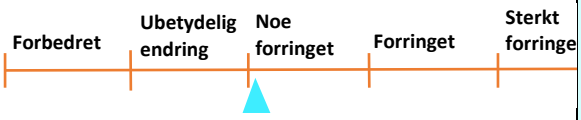
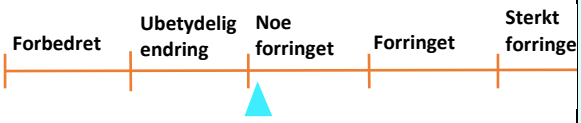
	Planområdet
Berørt areal	7,5 daa
Totalt i planområdet	394,0 daa
Berørt areal, %	1,9 %

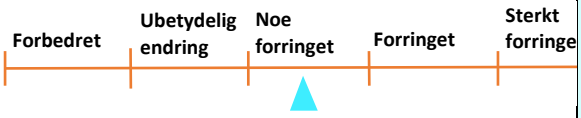
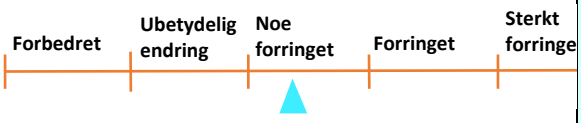
4.5.2 Påvirkning og konsekvens i driftsfasen

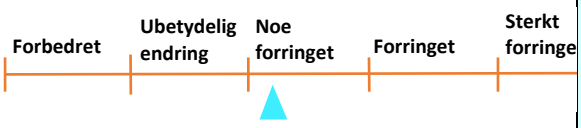
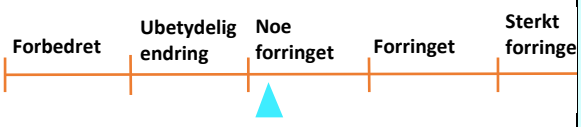
Påvirkning og konsekvens i driftsfasen på delområdene er oppsummert i tabell 4-6.

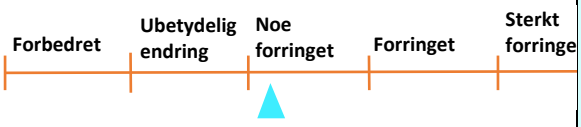
Tabell 4-6: Påvirkning og konsekvens av tiltaket på delområdene.

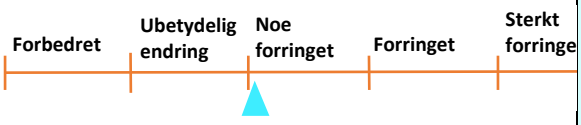
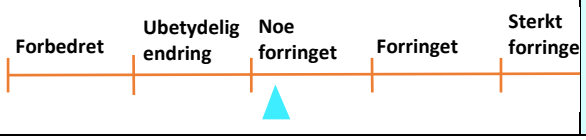
Delområdenr.	Delområde	Verdi	Påvirkning	Konsekvens
1	Ognedalstølen beitelag	Noe verdi	Det er planlagt to (2) vindturbiner i området, og internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. I tillegg vil det ved valg av alt. 1 for nettanlegg bli etablert flere mastepunkter for kraftledning innenfor området. Dette vil også gjelde ved valg av alt. 2 for nettanlegg, men da i betydelig mindre grad. Tiltaket vil som følge av vindturbiner, internveier og kraftledning medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Området vil fortsatt kunne benyttes til beite, uten at det er utredet hvilken virkning vindkraftverket har på beitedyr. Internveier kan forenkle arbeidet med innsanking og tilsyn, men kan også ha motsatt effekt dersom dyrene benytter seg av veiene til å trekke ut av området. En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er dog ikke tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring, da området ikke er tildelt RMP-tilskudd i 2024 (ei heller 2023 og 2022), og synes derfor ikke å være et prioritert beiteområde. Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)
2	Brusaknuden øst 1	Noe verdi	Det er planlagt én (1) vindturbin i området, og internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. Tiltaket vil som følge av dette medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Området vil fortsatt kunne benyttes til beite, uten at det er utredet hvilken virkning vindkraftverket har på beitedyr. Internveier kan forenkle arbeidet med innsanking og tilsyn, men kan også ha motsatt effekt dersom dyrene benytter seg av veiene til å trekke ut av området. En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til noe forringet. Noe forringet påvirkning av området med noe verdi gir ubetydelig til noe miljøskade for delområdet (0/-). På bakgrunn av dette settes derfor konsekvensgrad til (marginalt) noe miljøskade (-).	Noe miljøskade (-)

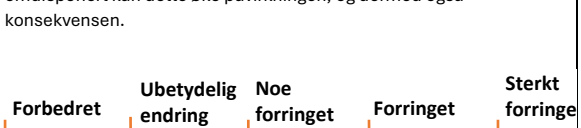
				
3	Brusaknuden vest	Noe verdi	Det er planlagt én (1) vindturbin i området, og internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. Tiltaket vil som følge av dette medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Området vil fortsatt kunne benyttes til beite, uten at det er utredet hvilken virkning vindkraftverket har på beitedyr. Internveier kan forenkle arbeidet med innsanking og tilsyn, men kan også ha motsatt effekt dersom dyrene benytter seg av veiene til å trekke ut av området. En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til noe forringet. Noe forringet påvirkning av området med noe verdi gir ubetydelig til noe miljøskade for delområdet (0/-). På bakgrunn av dette settes derfor konsekvensgrad til (marginalt) noe miljøskade (-). 	Noe miljøskade (-)
4	Brusaknuden vest 2	Noe verdi	Det er ikke planlagt vindturbiner eller internveier innenfor delområdet. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Ved forringelse av kystlyngheias kvalitet kan dette medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)
5	Vennedalen 1	Noe verdi	Det er planlagt sju (7) vindturbiner i området, og internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. I tillegg vil det ved valg av alt. 1 for nettanlegg bli etablert flere mastepunkter for kraftledning innenfor området. Dette vil også gjelde ved valg av alt. 2 for nettanlegg, men da i mindre grad. Tiltaket vil som følge av vindturbiner, internveier og kraftledning medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Området vil fortsatt kunne benyttes til beite, uten at det er utredet hvilken virkning vindkraftverket har på beitedyr. Internveier kan forenkle arbeidet med innsanking og tilsyn, men kan også ha motsatt effekt dersom dyrene benytter seg av veiene til å trekke ut av området. En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til noe forringet. Noe forringet påvirkning av området med noe verdi gir noe miljøskade (-).	Noe miljøskade (-)

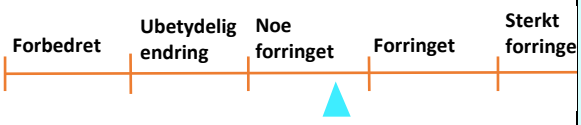
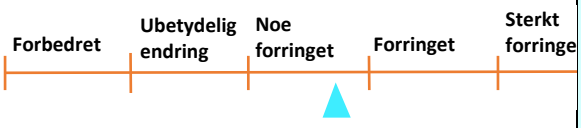
				
6	Vennedalen 2	Ubetydelig verdi	Det er ikke planlagt vindturbiner eller internveier innenfor delområdet. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Ved forringelse av kystlyngheias kvalitet kan dette medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med ubetydelig verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)
7	Store Dalen 1	Noe verdi	Det er planlagt seks (6) vindturbiner i området, og internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. Tiltaket vil som følge av vindturbiner og internveier medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Området vil fortsatt kunne benyttes til beite, uten at det er utredet hvilken virkning vindkraftverket har på beitedyr. Internveier kan forenkle arbeidet med innsanking og tilsyn, men kan også ha motsatt effekt dersom dyrene benytter seg av veiene til å trekke ut av området. En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til noe forringet. Noe forringet påvirkning av området med noe verdi gir noe miljøskade (-). 	Noe miljøskade (-)
8	Store Dalen 2	Noe verdi	Det er ikke planlagt vindturbiner eller internveier innenfor delområdet. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Ved forringelse av kystlyngheias kvalitet kan dette medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)
9	Lassen1	Noe verdi	Det er planlagt fire (4) vindturbiner i området, og internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. Tiltaket vil som følge av vindturbiner og internveier medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Området vil fortsatt kunne	Noe miljøskade (-)

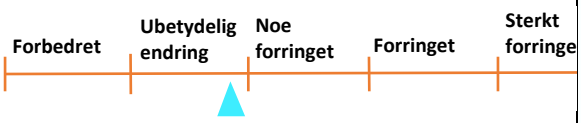
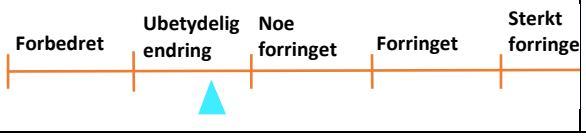
			benyttes til beite, uten at det er utredet hvilken virkning vindkraftverket har på beitedyr. Internveier kan forenkle arbeidet med innsanking og tilsyn, men kan også ha motsatt effekt dersom dyrene benytter seg av veiene til å trekke ut av området. En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til noe forringet. Noe forringet påvirkning av området med noe verdi gir noe miljøskade (-). 	
10	Lassen 2	Noe verdi	Det er ikke planlagt vindturbiner eller internveier innenfor delområdet. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Ved forringelse av kystlyngheias kvalitet kan dette medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)
11	Støvedalen 1	Noe verdi	Det er planlagt tre (3) vindturbiner i området, og internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. Tiltaket vil som følge av vindturbiner og internveier medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Området vil fortsatt kunne benyttes til beite, uten at det er utredet hvilken virkning vindkraftverket har på beitedyr. Internveier kan forenkle arbeidet med innsanking og tilsyn, men kan også ha motsatt effekt dersom dyrene benytter seg av veiene til å trekke ut av området. En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til noe forringet. Noe forringet påvirkning av området med noe verdi gir noe miljøskade (-). 	Noe miljøskade (-)
12	Støvedalen 2	Noe verdi	Det er ikke planlagt vindturbiner eller internveier innenfor delområdet. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Ved forringelse av kystlyngheias kvalitet kan dette medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring.	Ubetydelig miljøskade (0)

			Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	
13	Syltreknuten 1	Noe verdi	Det er planlagt tre (3) vindturbiner i området, og internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. Tiltaket vil som følge av vindturbiner og internveier medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Området vil fortsatt kunne benyttes til beite, uten at det er utredet hvilken virkning vindkraftverket har på beitedyr. Internveier kan forenkle arbeidet med innsanking og tilsyn, men kan også ha motsatt effekt dersom dyrene benytter seg av veiene til å trekke ut av området. En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til noe forringet. Noe forringet påvirkning av området med noe verdi gir noe miljøskade (-). 	Noe miljøskade (-)
14	Syltreknuten 2	Noe verdi	Det er ikke planlagt vindturbiner eller internveier innenfor delområdet. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Ved forringelse av kystlyngheias kvalitet kan dette medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)
15	Steinskarsknuten	Noe verdi	Det er ikke planlagt vindturbiner eller internveier innenfor delområdet. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Ved forringelse av kystlyngheias kvalitet kan dette medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)

16	Råtnedalen 1	Noe verdi	Det er planlagt én vindturbin og internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. Tiltaket vil som følge av vindturbin og internveier medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Området vil fortsatt kunne benyttes til beite, uten at det er utredet hvilken virkning vindkraftverket har på beitedyr. Internveier kan forenkle arbeidet med innsanking og tilsyn, men kan også ha motsatt effekt dersom dyrene benytter seg av veiene til å trekke ut av området. En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet fra ubetydelig til noe forringet. Ubetydelig til noe forringet påvirkning av området med noe verdi gir ubetydelig til noe miljøskade (0/-). På bakgrunn av dette settes derfor konsekvensgrad til (marginalt) noe miljøskade (-). 	Noe miljøskade (-)
17	Råtnedalen 2	Noe verdi	Det er ikke planlagt vindturbiner eller internveier innenfor delområdet. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Ved forringelse av kystlyngheias kvalitet kan dette medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)
18	Moifjellet sør 1	Noe verdi	Det er planlagt seks (6) vindturbiner i området, og internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. I tillegg vil det ved valg av alt. 2 for nettanlegg bli etablert flere mastepunkter for kraftledning innenfor området. Dette vil ikke gjelde ved valg av alt. 1 for nettanlegg. Tiltaket vil som følge av vindturbiner, internveier og nettanlegg medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Området vil fortsatt kunne benyttes til beite, uten at det er utredet hvilken virkning vindkraftverket har på beitedyr. Internveier kan forenkle arbeidet med innsanking og tilsyn, men kan også ha motsatt effekt dersom dyrene benytter seg av veiene til å trekke ut av området. En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til noe forringet. Noe forringet påvirkning av området med noe verdi gir noe miljøskade (-). 	Noe miljøskade (-)

19	Moifjellet sør 2	Noe verdi	Det er ikke planlagt vindturbiner eller internveier innenfor delområdet. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Ved valg av alt. 1 for nettanlegg vil det bli etablert noen mastepunkter for kraftledning innenfor området. Ved forringelse av kystlyngheias kvalitet kan dette medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)
20	Brusaknuden øst 2	Noe verdi	Det er ikke planlagt vindturbiner eller internveier innenfor delområdet. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Ved forringelse av kystlyngheias kvalitet kan dette medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)
21	Brendehammaren 1	Stor verdi	Det er ikke planlagt atkomstvei innenfor området. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av dyrkajord som i dag er fulldyrka/overflatedyrka. Ved omdisponering av fulldyrka/overflatedyrka jord vil produksjonsgrunnlaget for arealet reduseres eller bortfalle. Påvirkningen vurderes til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med stor verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0) *. *Det er viktig å nevne at omfanget av omdisponering av fulldyrka/overflatedyrka jord er styrende, og hvis betydelig areal blir omdisponert kan dette øke påvirkningen, og dermed også konsekvensen. 	Ubetydelig miljøskade (0)
22	Mellomstrand 1	Stor verdi	Det er planlagt atkomstvei innenfor området. Tiltaket vil som følge av dette medføre noe arealtap og oppsplitting av dyrkajord som i dag er fulldyrka/overflatedyrka, og dyrkbar jord. Ved omdisponering av fulldyrka/overflatedyrka jord vil produksjonsgrunnlaget for arealet reduseres eller bortfalle. Omfanget av tiltaket og nødvendige tilpasninger er styrende for hvor mye areal som blir påvirket. På bakgrunn av arealets totale størrelse (74,6 daa) og at tiltaket vil medføre en oppsplitting av fulldyrka/overflatedyrka jord på deler av arealet, men ikke omdisponere store arealer (kun til atkomstvei), vurderes påvirkningen til noe forringet.	Noe miljøskade (-)

			Noe forringelse av området med stor verdi gir noe miljøskade for delområdet (-) *. *Det er viktig å nevne at omfanget av omdisponering av fulldyrka/overflatedyrka jord og dyrkbar jord er styrende, og hvis betydelig areal blir omdisponert kan dette øke påvirkningen, og dermed også konsekvensen. 	
23	Brendehammaren, Liaknuten & Kodleknuten	Middels verdi	Det er ikke planlagt atkomstvei innenfor området. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av dyrkbar jord eller innmarksbeite. Ved omdisponering av fulldyrka/overflatedyrka jord vil produksjonsgrunnlaget for arealet reduseres eller bortfalle. Omfanget av tiltaket og nødvendige tilpasninger er styrende for om areal kan bli påvirket. På bakgrunn av dette vurderes påvirkningen til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med middels verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)
24	Mellomstrand 2	Middels verdi	Det er planlagt atkomstvei og internveier innenfor betydelige deler av området. Tiltaket vil som følge av dette medføre noe arealtap og oppsplitting av innmarksbeite. Ved omdisponering av innmarksbeite vil ressursgrunnlaget for arealet reduseres eller bortfalle. Omfanget av tiltaket og nødvendige tilpasninger er styrende for hvor mye areal som blir påvirket. På bakgrunn av arealets totale størrelse (182,7 daa) og at tiltaket vil medføre en oppsplitting av innmarksbeite på større deler av arealet, men ikke omdisponere store arealer (kun til atkomstvei og internveier), vurderes påvirkningen til noe forringet. Noe forringelse av området med middels verdi gir noe miljøskade for delområdet (-) *. *Det er viktig å nevne at omfanget av omdisponering av innmarksbeite er styrende, og hvis betydelig areal blir omdisponert kan dette øke påvirkningen, og dermed også konsekvensen. 	Noe miljøskade (-)
25	Moifjellet øvrig	Noe verdi	Det er planlagt åtte (8) vindturbiner i området, samt internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. I tillegg vil det ved valg av både alt. 1 eller 2 for nettanlegg bli etablert flere mastepunkter for kraftledning innenfor området. Tiltaket vil som følge av vindturbiner, internveier og nettanlegg medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som er potensialt utmarksbeite (inngår ikke i beitelagsområde og er ikke tildelt RMP-tilskudd i 2024). En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er ikke tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Området omfatter også areal som er kategorisert som ikke	Ubetydelig miljøskade (0)

			relevant i jordbrukssammenheng. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade (0). 	
26	Mellomstrand 3	Ubetydelig verdi	Det er ikke planlagt vindturbiner innenfor delområdet. Det er planlagt internvei innenfor en liten del av delområdet. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap av betydning. Det er ikke tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Tiltaket vil ikke medføre arealbeslag på produktiv skog eller dyrkbar jord innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med ubetydelig verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)

Det forventes ikke arealtap av produktiv skog i forbindelse med tiltaket og dermed er det vurdert ubetydelig konsekvens for skogbruk.

Hverken alternativ 1 eller 2 for nettanlegg forventes å ha annet enn ubetydelig konsekvens for landbruk.

4.5.3 Oppsummering av påvirkning og konsekvens

Anslått arealbeslag innen kategoriene er oppsummert i tabell 4-4 og tabell 4-5. Konsekvensgraden vurderes i forhold til 0-alternativet, som per definisjon har ubetydelig konsekvens (0).

Det er i hovedsak kun ett alternativ for vindkraftverket. Alternativene dreier seg om alternativ for nett-tilknytning (1 eller 2). For de fleste delområdene har alternativene for nett-tilknytning liten betydning. De to alternativene for nett-tilknytning medfører tilnærmet lik påvirkning på delområder med lik funksjon og verdi, og det er derfor ikke foretatt en rangering av de to alternativene med hensyn til foretrukket trasé.

Den samlede konsekvensen for tema landbruk vurderes å være noe negativ konsekvens (tabell 4-7). Det er overvekt av delområder med ingen/ubetydelig konsekvens, hvorav alle er lokalisert på areal som ikke påvirkes direkte av tiltaket, eller i mindre omfang. Videre er det 12 delområder hvor påvirkningen vurderes til noe konsekvens, som følge av noe arealtap og oppsplitting av delområdene. I tillegg er det det usikkerhet knyttet til beitedyrenes respons på vindturbinene.

Tabell 4-7: Samlet konsekvens for tiltaket

Delområder	Nullalternativet	Moifjellet og Mellomstrand vindkraftverk	
		Alternativ 1	
		Nettanlegg 1	Nettanlegg 2

Ognedalstølen beitelag	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Brusaknuden øst 1	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Brusaknuden vest 1	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Brusaknuden vest 2	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Vennedalen 1	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Vennedalen 2	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Store Dalen 1	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Store Dalen 2	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Lassen 1	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Lassen 2	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Støvedalen 1	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Støvedalen 2	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Syltreknuten 1	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Syltreknuten 2	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Steinskarsknuten	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Råtnedalen 1	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Råtnedalen 2	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Moifjellet sør 1	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Moifjellet sør 2	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Brusaknuden øst 2	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Brendehammaren 1	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Mellomstrand 1	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Brendehammaren, Liaknuten & Kodleknuten	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Mellomstrand 2	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Moifjellet øvrig	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Mellomstrand 3	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Avveining		Det er en overvekt av delområder der tiltaket medfører ubetydelig miljøskade (15 av 26 delområder), men et	

		relativt høyt antall delområder med noe miljøskade (11 av 26) trekker opp den samlede konsekvensen.	
Samlet vurdering		Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens
Rangering	1	2	2
Forklaring til rangering	Det er lite som skiller alternativene for nett-tilkobling, og de er derfor rangert helt likt. Nullalternativet rangeres som nummer 1 da det ikke er knyttet noen konsekvens til dette. Alternativ 1 er rangert som nummer 2, etter nullalternativet.		

4.5.4 Tiltakets påvirkning og konsekvens i anleggsfasen

I anleggsfasen forventes tiltaket å medføre midlertidig arealbeslag, anleggstrafikk og støy. Deler av planområdet vil antagelig være utilgjengelig pga. økt trafikk og støy vil kunne medføre forstyrrelser og økt stressnivå for beitedyr, samt øke faren for påkjørsel og skader fra maskiner og utsyr. Midlertidige arealbeslag og for eksempel kjøreskader kan ha langtidsvirkninger[16]. Avbøtende tiltak for å redusere negative virkninger i anleggs – og driftsfase er oppsummert i kapitel 7 Avbøtende tiltak

5 Alternativ 2 – Moifjellet vindkraftverk

5.1 Planområdet, arealinngrep og komponenter

5.1.1 Valg av lokalitet

I Sør-Norge er gjennomsnittlig vindstyrke høyest fra sørvestspissen mellom Rogaland og Agder og videre nordover langs Langfjella. De mellomhøye fjellområdene innenfor Jærstrendene peker seg ut nasjonalt ved å ha svært god vindressurs og moderat terrengkompleksitet. Det er også relativt korte avstander til mulige ilandføringssteder, til egnet offentlig veinett og til mulige tilknytningspunkt til regional-/sentralnettet. Dette har da også medført at det allerede er bygd ut en rekke vindkraftverk i regionen.

Moifjellet ligger noe høyere enn omlandet og har svært gode vindressurser. Tidligere gjennomførte vindmålinger fra 2011/2012 er benyttet for å estimere vindhastighet og produksjon. Vinden varierer over planområdet fra 7-10 m/s. Middelvind i foreløpige produksjonsestimater er i underkant av 9 m/s. Dette anses å være særdeles gode vindressurser. E39 ligger et par km mot øst, og fv. 504 like nedenfor fjellet i nord. Det går ei sentralnettslinje like vest for fjellet, og Bjerkreim sentralnettstasjon ligger 4-5 km mot sør. En vindkraftutbygging her framstår derfor som teknisk og økonomisk svært velegnet.

5.1.2 Planområdet

Tiltaket Moifjellet vindkraftverk omfatter et planområde på totalt 16,3 km^2 eller 16307 dekar, Bjerkreim kommune, Rogaland fylke (se figur 5-1). Deler av strekningene for alternativer for nett-tilknytning strekker seg utenfor planområdet. Her er det lagt til grunn et ryddebelte på 30 meter ved avgrensning av influensområde (se figur 5-2 og figur 5-3).

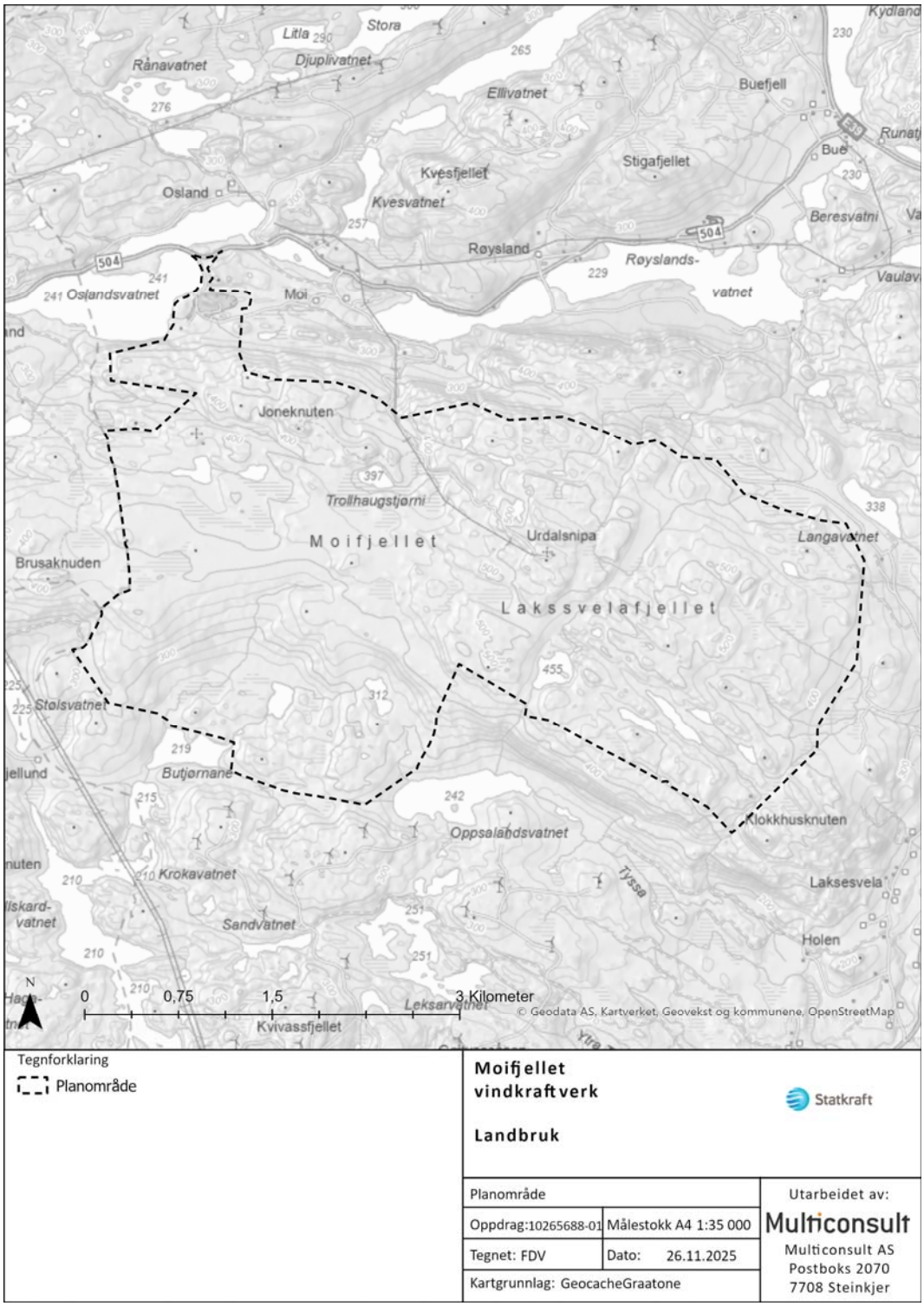
Eksempelutlegget som ligger til grunn for konsekvensutredningen omfatter:

- Atkomstvei Bjerkreim 2,6 km
- Internveier ca. 33 km

[16] https://www.nve.no/energi/energisystem/kunnskapsgrunnlag-om-virkninger-av-vindkraft-paa-land/landbruk/

- 38 vindturbiner med 200 m totalhøyde med fundamenter og kranoppstillingsplasser
- Jordkabler i internveier fra vindturbiner til ny Moifjellet transformatorstasjon
- Sentral transformatorstasjon på Moifjellet, mellom Svarteknut og Knudane
- Sentralt driftsbygg på Moifjellet, øst på Botnabringane
- To alternative ca. 5 km lange traséer for nettilknytning i luftledning fra ny Moifjellet transformatorstasjon til eksisterende Bjerkreim transformatorstasjon, som må utvides med en ny transformator, se figur 5-2.
- Masseuttak/steinbrudd for veier og plasser
- Midlertidige arealer for rigg og mellomlagring

Totalt berørt areal (inkludert atkomstvei) før istandsetting er ca. 1050 dekar. Etter istandsetting er det anslått til ca. 370 dekar permanent areal (ca. 2,2 % av planområdet).

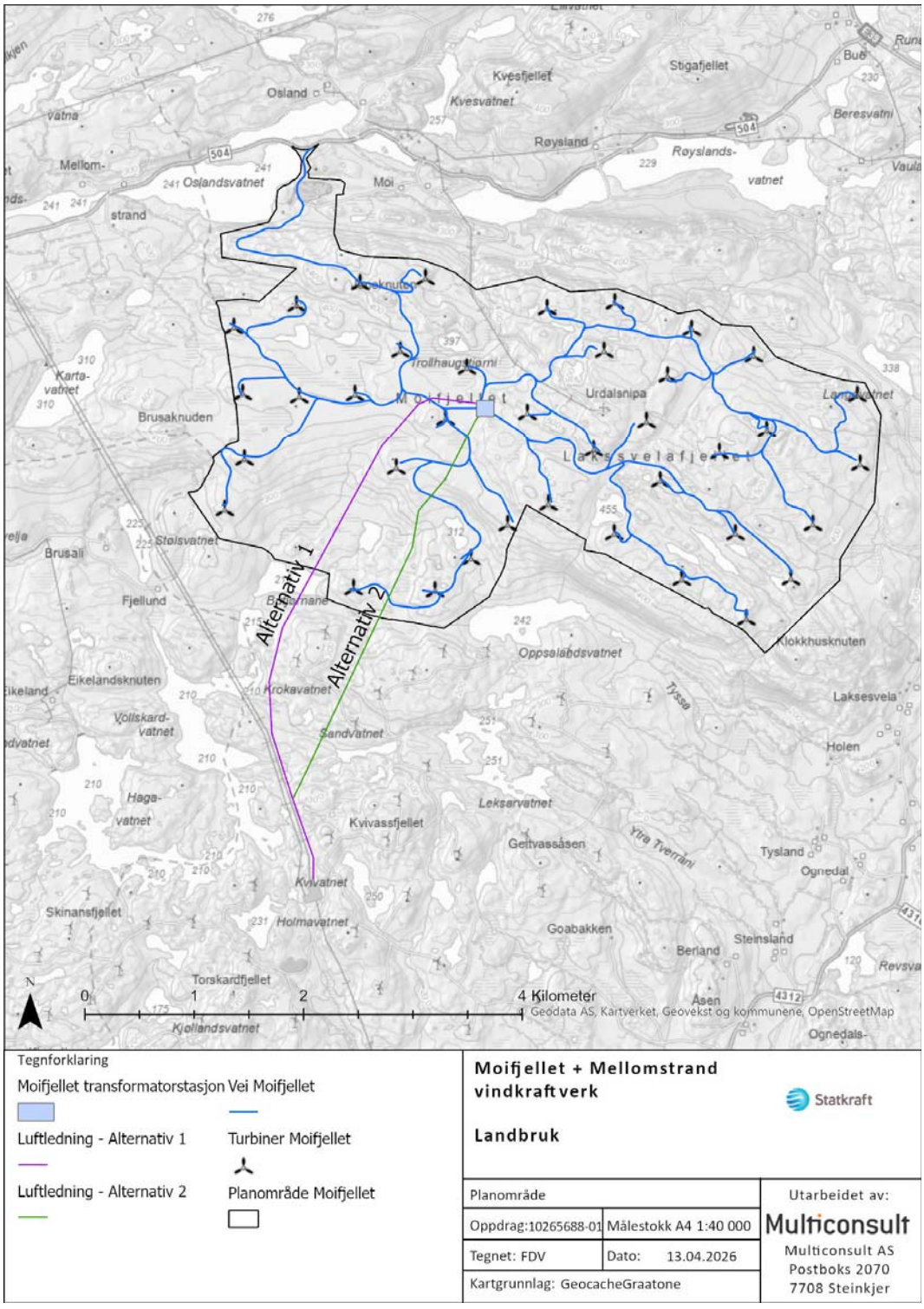
Figur 5-1. Planområde Moifjellet vindkraftverk.

5.1.3 Arealinngrep

Moifjellet vindkraftverk vil medføre følgende hovedtyper av arealinngrep:

- Atkomstvei og internveier med møte- og snuplasser, med rør/kulverter over vassdrag
- Kranoppstillingsplasser for montering av vindturbiner
- Fundamenter for vindturbiner
- Jordkabler i vei fra vindturbiner til transformatorstasjon vest for Urdalsnipa
- Tomt for samlokalisert transformatorstasjon og driftsbygg

- Arealer for riggområde og for mellomlagring av komponenter. Dette vil være midlertidige arealer som enten samordnes med arealer til varig bruk, tilbakeføres eller legges på allerede opparbeidete arealer utenfor planområdet. Dette avklares i detaljplan.
- Fundamenter for master til nettilknytning fra transformatorstasjon til Bjerkreim transformatorstasjon, sør for planområdet
- Massetak for uttak av stein til veier og plasser. Disse vil lukkes og revegeteres i den grad de ikke inngår i varige anlegg.

Figur 5-2. Alternativer for kraftledning til Bjerkreim transformatorstasjon i sør. Alternativ 1 er prioritert.

5.2 Kunnskapsgrunnlaget inkl. verdivurderinger

Dette kapitlet gir en oversikt over dagens situasjon og eksisterende kunnskap om landbruk innen utredningsområdet. Landbruk omfatter jordbruk, utmark og skogbruk. Verdiene som påvises her legges til grunn for de neste kapitlene med inndeling og verdisetting av delområder.

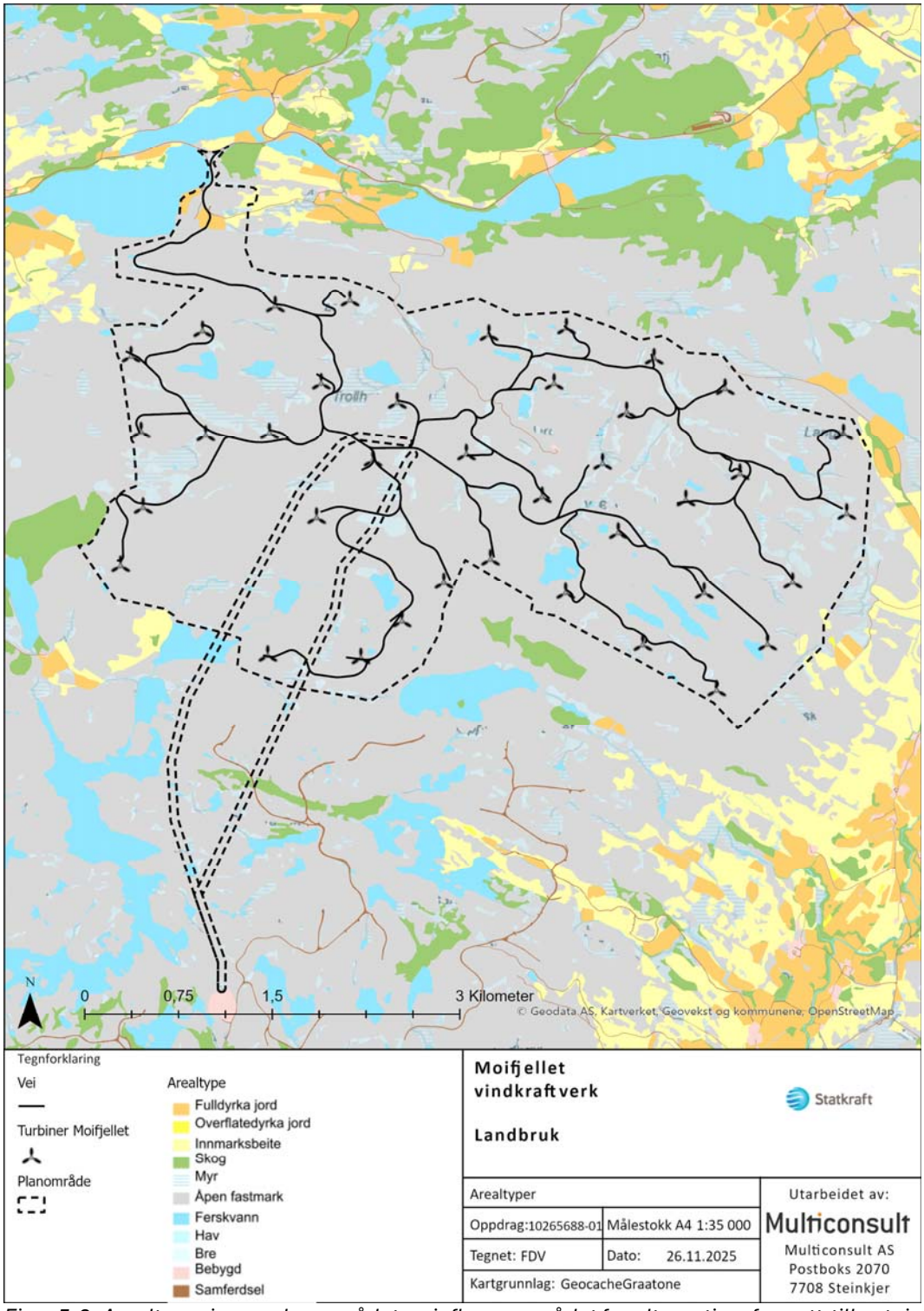
5.2.1 Jordbruk

Helt nord ved atkomstvei er det noe fulldyrka jord og innmarksbeiter (figur 5-3). I tillegg er det spredte områder med dyrkbar jord (figur 5-4). Innmarksbeitene beites av sau og storfe.

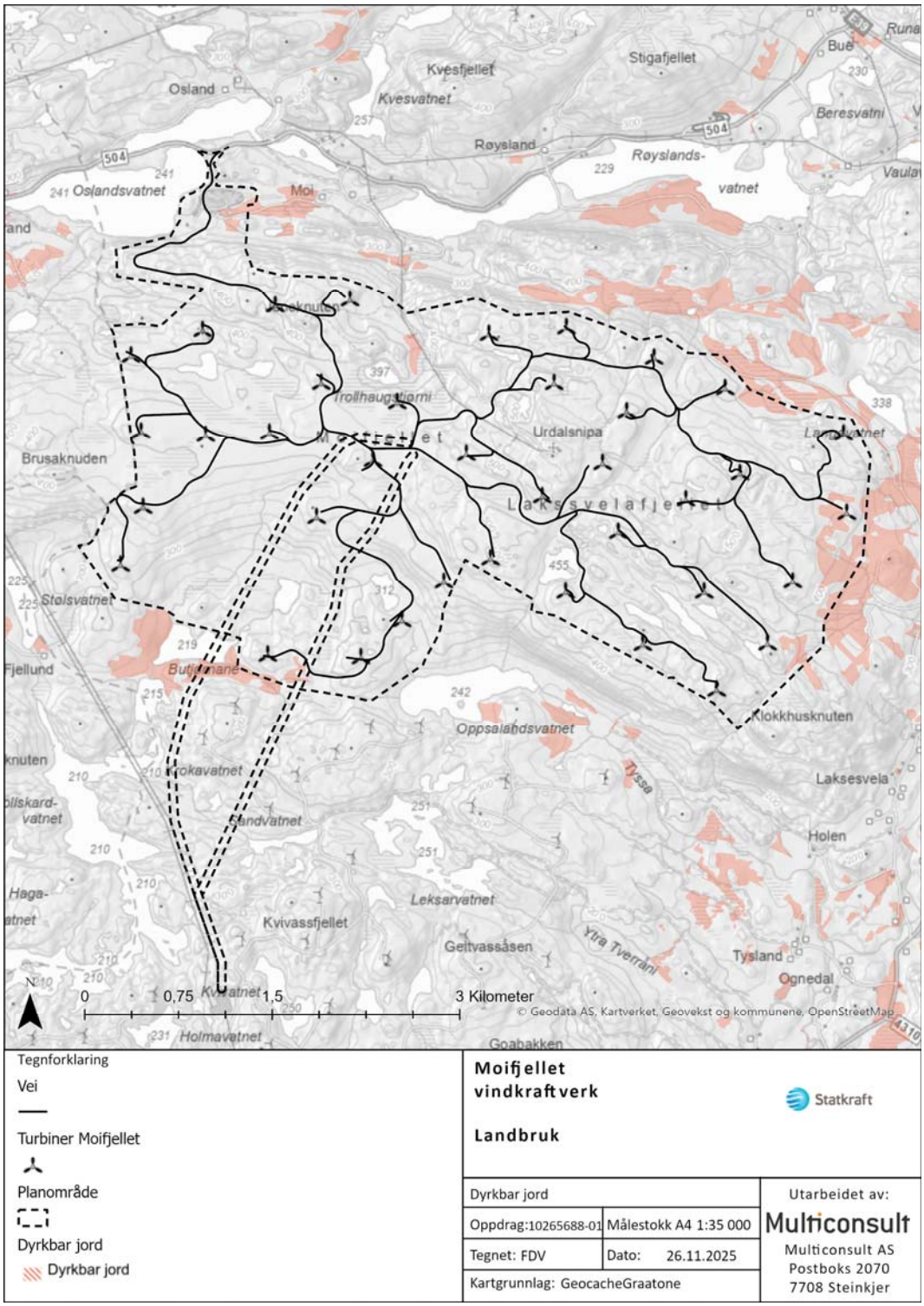
Kategorien omfatter alt jordbruksareal, det vil si fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite, samt dyrkbar jord. Oversikt over jordbruksareal i disse kategoriene, samt produktiv skog er hentet fra Arealressurskart (AR5) og NIBIOs kartlag dyrkbar jord, tilgjengelig fra NIBIOs kartløsning Kilden. Areal av hver kategori innen planområdet og influensområdet for alternativer for nett-tilknytning er beregnet ved hjelp av NIBIOs tjeneste «Arealrapport» i Kilden. Totalt areal for kategoriene innen influensområdet er oppsummert i tabell 5-1 og illustrert i figur 5-3 og figur 5-4.

Tabell 5-1: Areal i kategoriene fulldyrka jord, overflatedyrka jord, innmarksbeite, dyrkbar jord og produktiv skog innen planområdet og influensområdet for alternativer for nett-tilknytning. Areal er hentet fra Kildens tjeneste Arealrapport som er basert på AR5 og kartlaget dyrkbar jord.

Arealkategori	Fulldyrka jord	Overflatedyrka jord	Innmarksbeite	Dyrkbar jord	Produktiv skog
Areal i dekar	39,2	0	46,2	345,5	0,1

Figur 5-3: Arealtyper innen planområdet og influensområdet for alternativer for nett-tilknytning. Kilde: WMS-laget AR5 fra NIBIO.

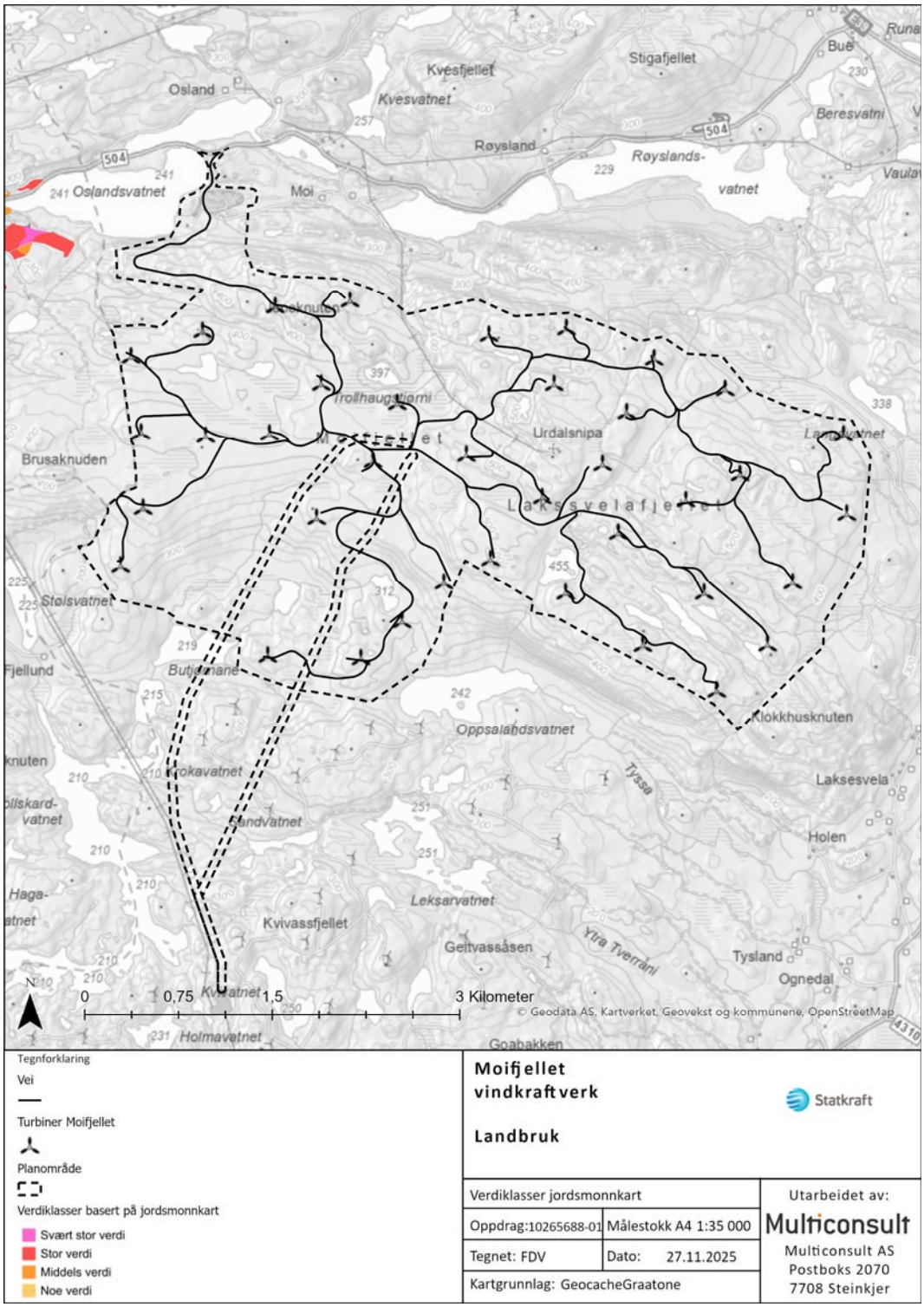

Figur 5-4: Dyrkbar jord i planområdet og influensområdet for alternativer for kraftlinjetrasé. Kilde: WMS-tjenesten Dyrkbar jord fra NIBIO.

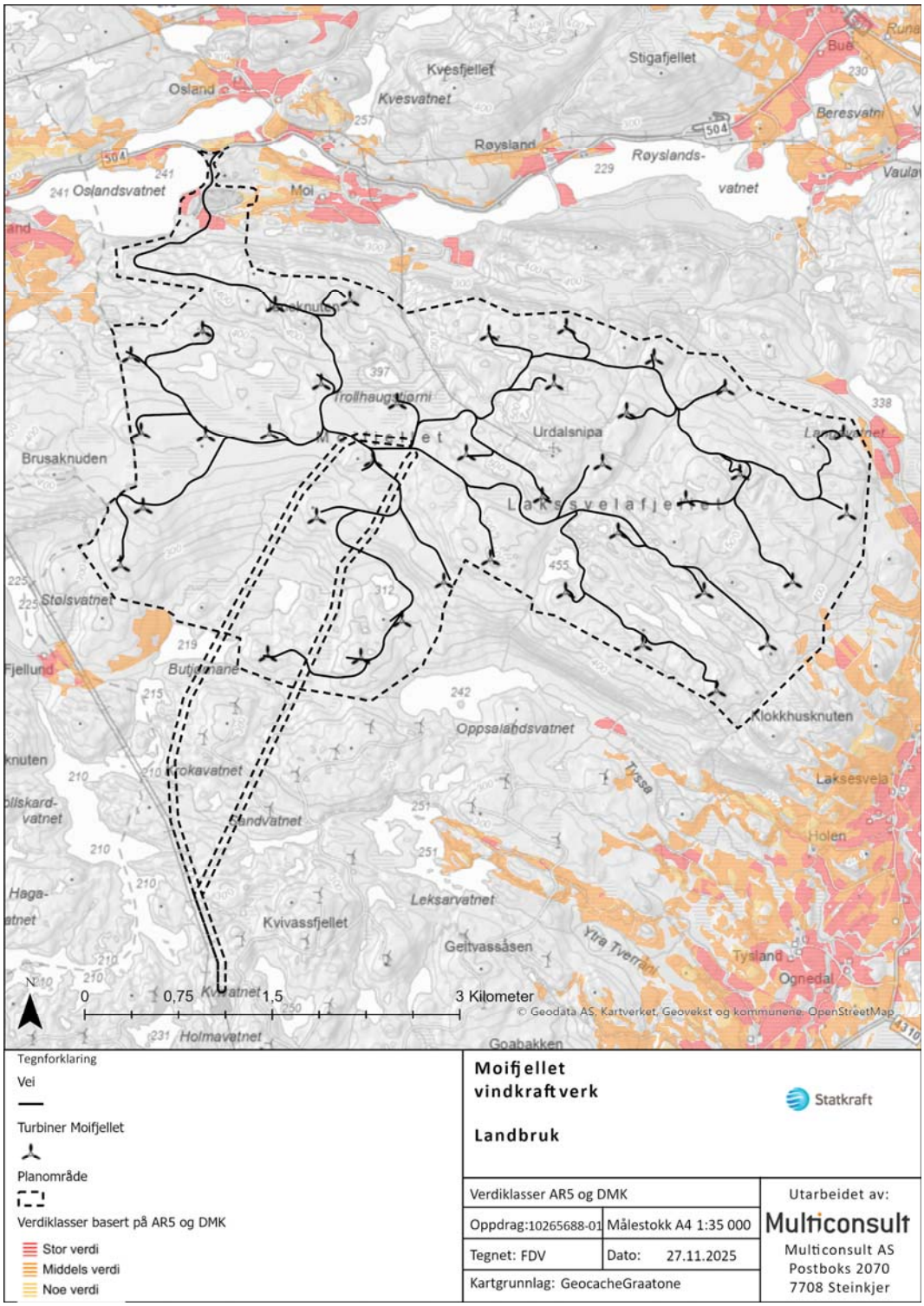
Kartlaget «Verdiklasser basert på jordsmonnskart» fra NIBIO viser ingen arealer av verdi (hverken noe, middels eller stor verdi) innenfor planområdet (figur 5-5). Kartlaget «Verdiklasser basert på AR5 og DMK» fra NIBIO viser verdi for de fulldyrka arealene og innmarksbeite i resten av planområdet og influensområdet for alternativer for nett-tilknytning. Kartlaget er utviklet for bruk i konsekvensutredninger etter V712 og brukes for områder uten jordsmonnskart[17]. Disse arealene er av

[17] https://www.nibio.no/tema/jord/arealressurser/andre-kart/verdiklasser-for-jordbruksareal-og-dyrkbar-jord/verdiklasser-basert-pa-ar5-og-dmk

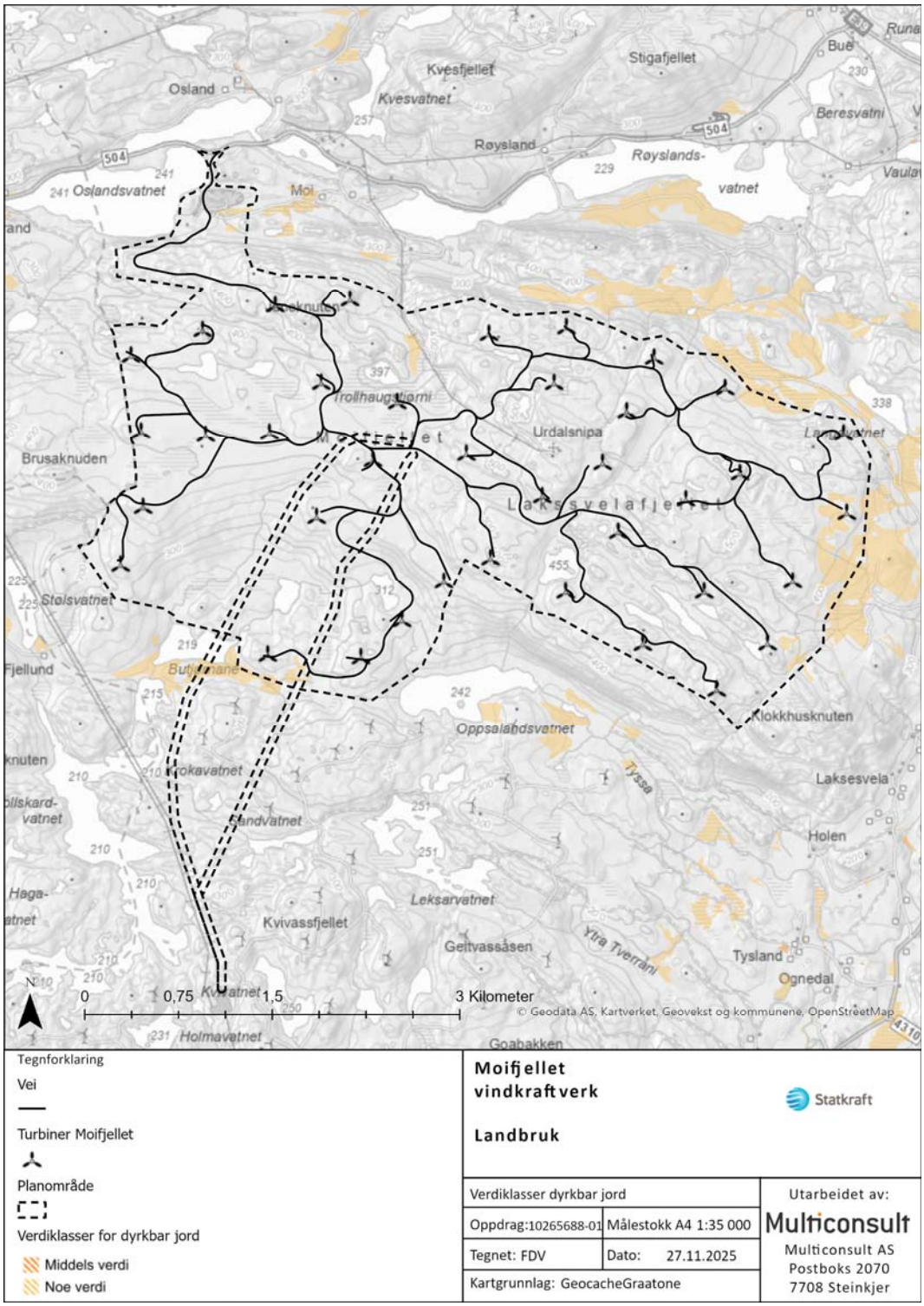
middels og stor verdi (figur 5-6). Ifølge kartlaget «Verdiklasser for dyrkbar jord» fra NIBIO er den dyrkbare jorden innen planområdet av noe verdi (figur 5-7).

Figur 5-5: Verdiklasser basert på jordsmonnskart for jordbruksareal (fulldyrka jord og innmarksbeite). Kilde: WMS-tjenesten Verdiklasser basert på jordsmonnkart fra NIBIO.

Figur 5-6: Verdiklasser for jordbruksareal basert på arealressurskart (AR5) og digitalt markslagkart (DMK). Kilde: WMS-tjenesten Verdiklasser basert på AR5 og DMK fra NIBIO.

Figur 5-7: Verdiklasser for dyrkbar jord, hentet fra Kilden. Den dyrkbare jorden innen planområdet er av noe verdi (Kilden, NIBIO).

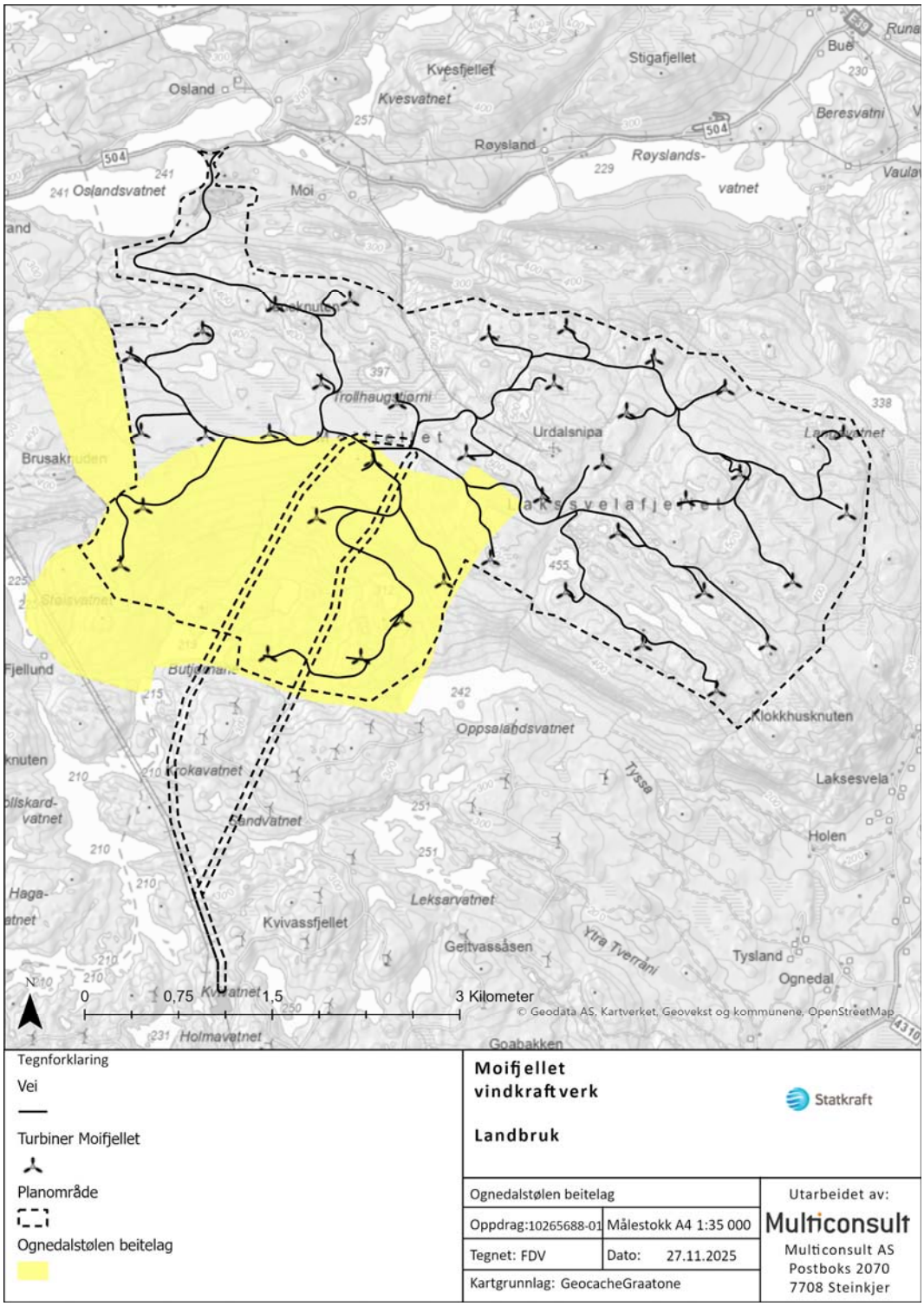
5.2.2 Utmark

Planområdet er i hovedsak et åpent utmarksområde som består av kystlynghei, berg, myr og vann. Kategorien utmark omfatter beiteområder for husdyr, viktige områder for vilt som jaktressurs og ferskvannsfiske i næringssammenheng. Kilder til informasjon om utmarksressurser og bruk av disse, er hentet fra kartlaget «utmarksbeite» som er tilgjengelig fra Kilden, Skjøtselsplan for del av

Lakssvelafjellet[18], Overordnet skjøtselsplan for kystlynghei i Bjerkreim vindkraftverk[19], informasjon fra Statsforvalteren i Rogaland om regionalt miljøprogram i landbruket, informasjon fra Bjerkreim kommune om beitebruk og kontakt med grunneiere og Ognedalstølen beitelag. Også grunnlag fra SSB ligger til grunn for vurderingen.

WMS-tjenesten beitedata, fra NIBIO viser avgrensning av Ognedalstølen beitelag i sør-vestlig del av planområdet (se figur 5-8). Beitelaget består av 15 medlemmer og det var ifølge Kilden sluppet 1018 sau (inkl. lam) på beite i 2023. I tillegg til beitelaget beiter det god del sau innen planområdet, samt noe storfe. Ifølge informasjon mottatt fra Bjerkreim kommune beiter det ca. 1 350 sau (inkl. lam) og 95 kyr (inkl. ungdyr) i utmarka i området. Dette er tall basert bl.a. på produksjonstilskudd og er ikke nøyaktige tall for hvor mange dyr som beiter innen det avgrensede planområdet.

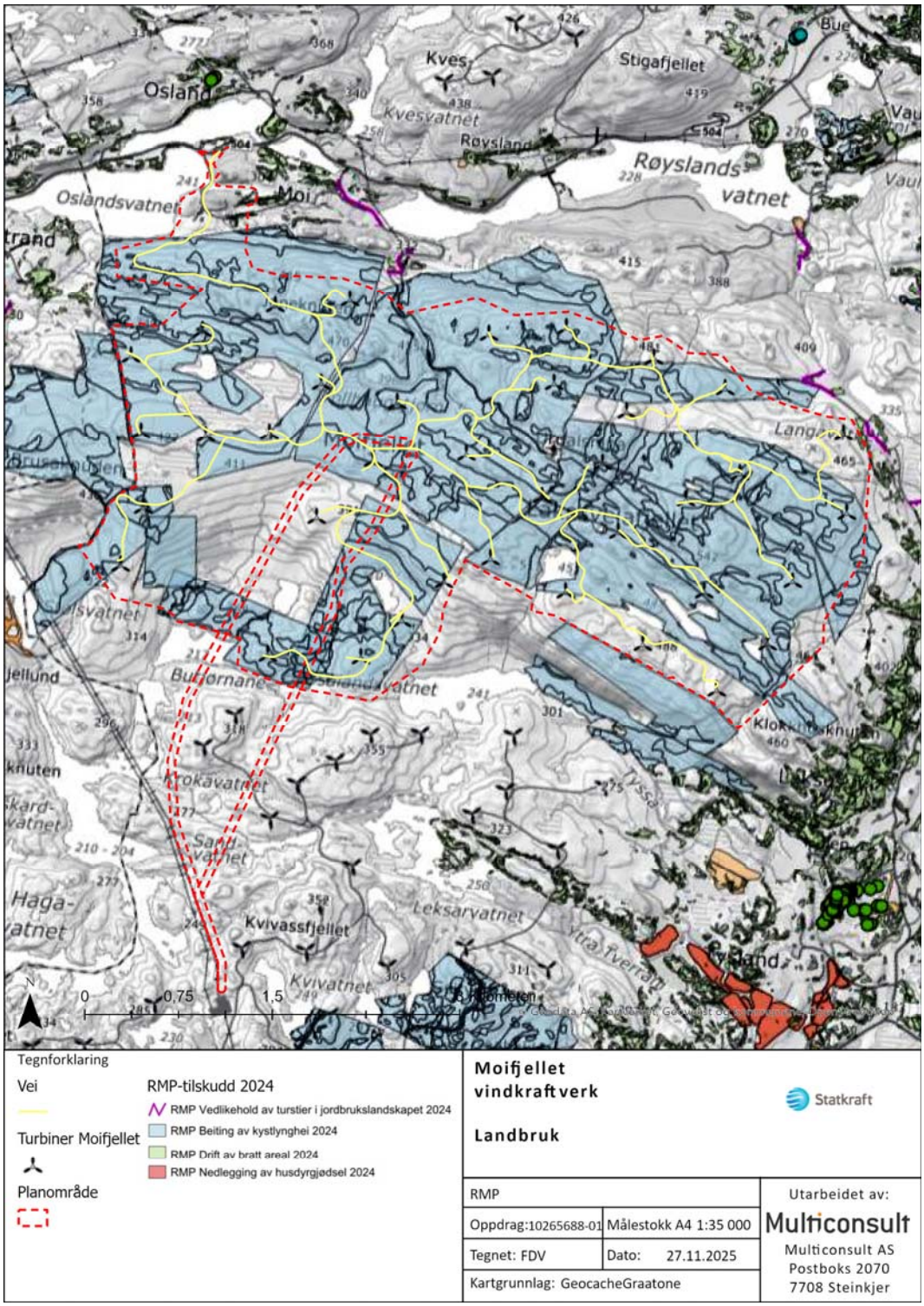
[18] Harstad, B. (2020). Skjøtselsplan for del av Lakssvelafjellet, gbnr. 61/4 og 58/1. Kystlynghei i Bjerkreim kommune, Rogaland fylke.
[19] Engen Torvik, S. (2022). Overordnet skjøtselsplan for kystlynghei i Bjerkreim vindkraftverk. Oppdatert etter kartlegging av naturtyper 2022. Ecofact rapport 907.

Figur 5-8: Avgrensning for Ognedalstølen beitelag. Kilde: WMS-tjenesten beitedata fra NIBIO.

Ifølge kartlaget «RMP søknadsdata 2024», tilgjengelig fra Temakart-Rogaland[20], er det flere driftsenheter som har søkt om midler fra regionalt miljøprogram for beiting av kystlynghei innen planområdet (se figur 5-9). Ifølge data mottatt fra Statsforvalteren i Rogaland er alle arealene med kystlynghei i tilstandsklasse «svært viktig». Tilstandsklassen var for dette arealet i fjor basert på verdi i DN Håndbok 13, som tidligere var standard kartleggingsmetode for naturtyper. Når området er oppdatert med NiN-kartlegging, vil tilstandsklassene baseres på denne.

[20] https://temakart-rogaland.no/rmp

Figur 5-9: Areal hvor det har blitt søkt om tilskudd via Regional miljøprogram (RMP). De fleste arealene gjelder tilskudd knyttet til beiting av kystlynghei, mens det er også noen mindre areal som gjelder tilskudd knyttet til drift av bratt areal, nedlegging av husdyrgjødsel og vedlikehold av turstier i jordbrukslandskapet. Kilde: Temakart-Rogaland.

For en del av området er det av Norsk landbruksrådgivning ved Birgitt Harstad utarbeidet en skjøtselsplan for kystlynghei for to av eiendommene innen planområdet[21]. Denne beskriver at det er varierende beitetrykk innen arealet skjøtselsplanen er skrevet for. Basert på befaring i forbindelse med konsekvensutredningen for naturmangfold, vurderes det at området nokså homogent, og at denne

[21] Harstad, B. (2020). Skjøtselsplan for del av Lakssvelafjellet, gbnr. 61/4 og 58/1. Kystlynghei i Bjerkreim kommune, Rogaland fylke.

beskrivelsen dermed passer godt for det meste av utmarksbeitearealet på Moifjellet. Mye av kystlyngheia er dominert av blåtopp, som er en viktig beiteplante langs kysten[22]. Generelt vurderes beitet som godt og med middels utnyttelsesgrad, da det er varierende utnyttelsesgrad i området. På bakgrunn av dette og kriterier i verditabellen vurderes utmarksbeitet som av noe.

I forbindelse med Bjerkreim vindkraftverk har Ecofact utarbeidet en skjøtselsplan for kystlynghei. Begge alternativene for nett-tilknytning går gjennom deler av området som inngår i denne skjøtselsplanen. Skjøtselsplanen beskriver at det er lavt til moderat beitetrykk. Dette var også inntrykket utreder fikk i forbindelse med kartlegging av naturtyper i området.

I tillegg til utmarksbeite for husdyr, drives det noe jakt innen planområdet. Ifølge viltforvalter i Bjerkreim kommune jaktes det hovedsakelig hjort, men også rådyr, elg og småvilt, herunder rev, hare, skogsfugl, rugde og mår. Tall fra SSB viser at det i kommunen jaktes mest hjort. I jaktåret 2023-2024 ble det felt 224 hjort og 50 rådyr. For hjort er trenden stigende. Av småvilt ble det innen kommunen felt 50 rev i 2022 – 2023. Tall for annet småvilt og fugl var ikke tilgjengelig, med unntak av orrfugl, hvor det i 2022-2023 ble felt 0. Ifølge Bjerkreim jeger – og fiskeforening benyttes området til jakt, men ikke i like stor utstrekning som områdene rundt. Dette påvirker verdisettingen.

Fiske i området er hovedsakelig knyttet til områdene rundt Moifjellet, som vannene langs fv. 504 fra Bue (E39) til Varhaug og Undheim, hvor det drives omfattende fiske etter ørret og røye. Spesielt er Røyslandsvatnet som grenser til planområdet i nord et viktig fiskevann som benyttes bl.a. til notfiske. Sammenlignet med områdene rundt, drives det lite fiske innen planområdet, men ifølge grunneier er Trollhaugstjørni et fiskevann på Moifjellet der det er satt ut fisk med tanke på fritidsfiske. Det skal også ha blitt satt ut fisk i andre vann på Moifjellet, men status her er usikker. Fiske på Moifjellet er ikke knyttet til næringsfiske.

Den næringsmessige betydningen av jakt og fiske vurderes samlet sett til å ha en viss betydning, og jakt og ferskvannsfiske vurderes derfor til å ha **noe verdi**.

5.2.3 Skogbruk

Kategorien omfatter produktiv skog med økonomisk verdi. Kilder til informasjon om skogbruk er Arealressurskart (AR5, NIBIO) og Skogressurskart (SR16, NIBIO) som er tilgjengelig fra Kilden.

I følge AR5 er det total 0,1 dekar produktiv skog innen planområdet (figur 5-3 og

tabell 5-1). Produktiv skog finnes ved enden av atkomstvei ved Dyrdalsfjella. Produktiv skog i enden av atkomstvei er ifølge informasjon gitt i kartlaget «AR5 bonitet», av låg bonitet. I forbindelse med kartlegging av naturmangfold ble det observert noen teiger med plantet sitka– og lerkeskog innen planområdet. Disse er synlige på flyfoto. Teigene antas ikke berørt, og er derfor heller ikke videre omtalt i utredningen.

Alternativ 2 for nett-tilknytning berører noe skog. Dette er plantet skog på impediment, det vil si skog med en forventet produksjonsevne på mindre enn 0,1 m^3 per dekar[23]. Den er også klassifisert som uproduktiv i AR5. På bakgrunn av dette omtales ikke denne skogen videre.

Tiltaket vurderes å ha ingen/ubetydelig konsekvens for skogbruk.

[22] http://info.nlr.no/resources/10302/Grovforepost_2020/Nr_14_2020/HUSDYRBEITE_i_UtMark_2009_utg_2.pdf
[23] https://www.nibio.no/tema/jord/arealressurser/ar50/skogbonitet

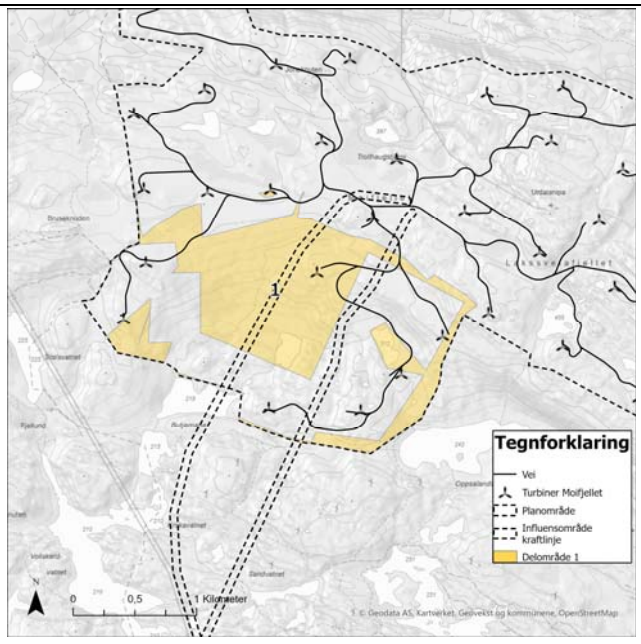
5.3 Delområder

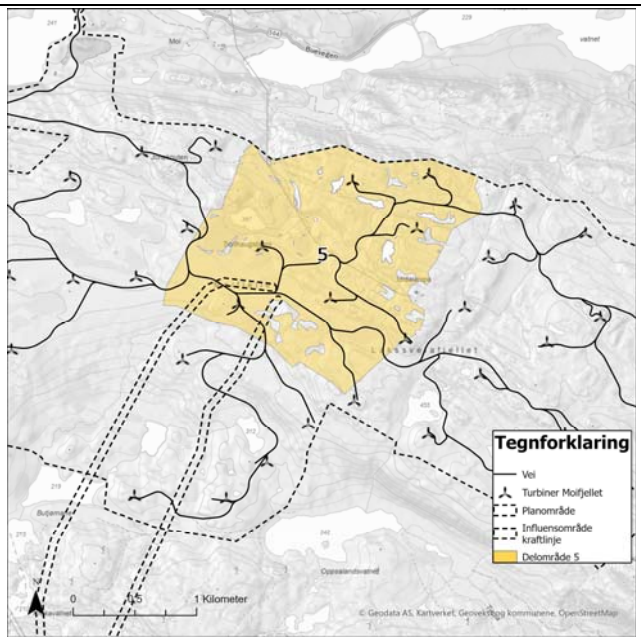
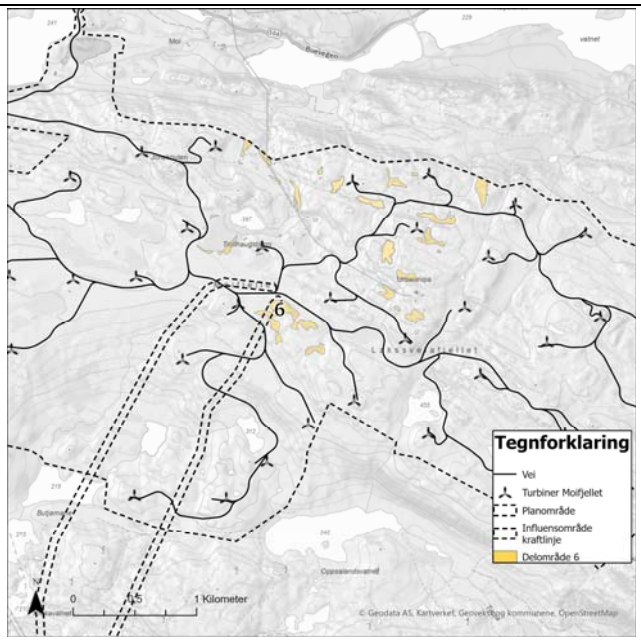
Inndeling i delområder fra tidligere fagrapport landbruk for Moifjellet er endret i ny rapport. Dette begrunnes i endringer på planområdegrense, alternativer for atkomstvei og nye grunnlagsdata for landbruk (i hovedsak RMP-tildeling i 2024 kontra 2023). Det er også gjort en avkortning i antall delområder på faglig grunnlag og vurdering fra tidligere rapport.

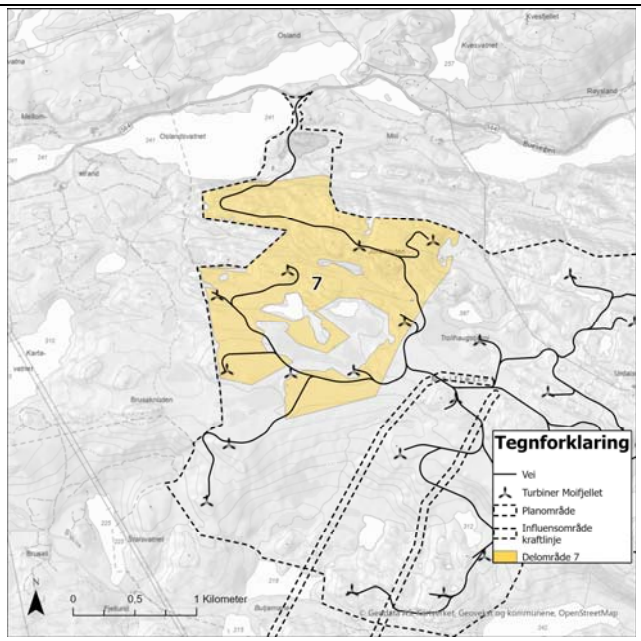
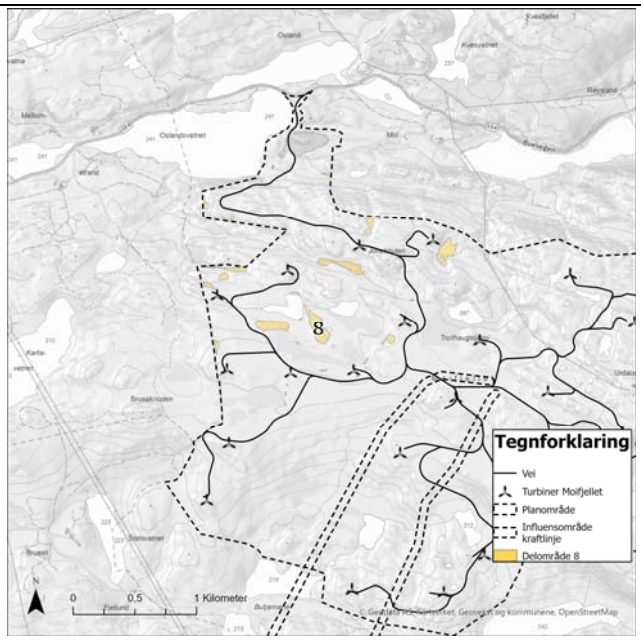
Med utgangspunkt i kunnskapsgrunnlaget er utredningsområdet delt inn i 19 delområder. Delområdene er delt opp etter kunnskap om tilskudd gitt gjennom RMP for beiting på kystlynghei, beitelagsområder og AR50 Arealressurs Jordbruk. Det er skilt på like areal som har fått tilskudd til beiting på kystlynghei som befinner seg på ulike gårds- og bruksnummer. Det er også skilt på areal som har fått RMP-tilskudd som enten ligger nærmere enn 20 meter fra senterpunkt vei/vindturbin, eller lengre unna enn 20 meter fra senterpunkt på vei/vindturbin. Dette for å skille på arealer som blir direkte berørt og ikke. 20 meter er satt for å ta høyde for bruk av areal 20 meter eller nærmere senterpunkt vei/vindturbin i en eventuell anleggsperiode. Areal som brukes av beitelag, men som overlapper med areal som er tildelt RMP-tilskudd til beiting på kystlynghei, er favorisert delområder basert på RMP-tilskudd. Delområder som overlapper og/eller har liknende funksjon og verdi, og som befinner seg på samme gårds- og bruksnummer (kun delområder som er basert på RMP-tilskudd) er slått sammen til et delområde. En oppsummering av delområdene er gitt i tabell 5-2 og figur 5-10.

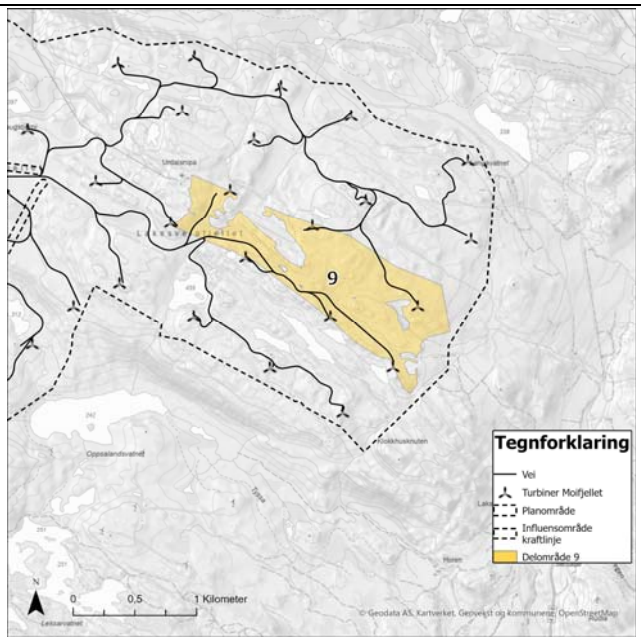
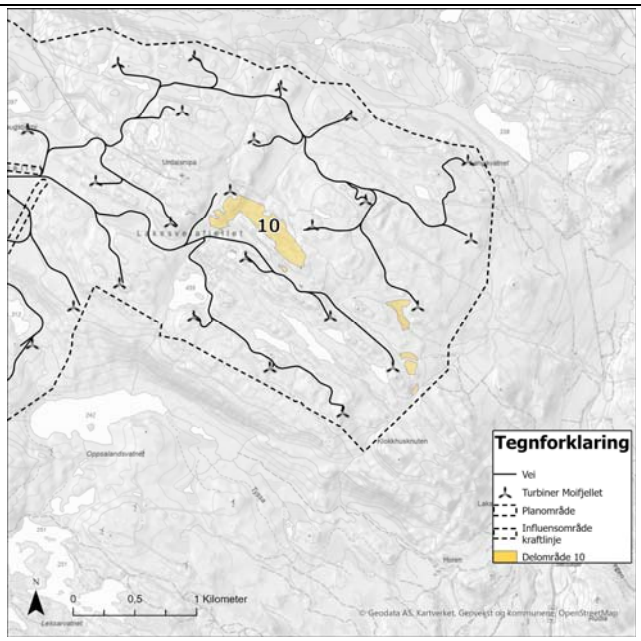
I tabell 5-2, tabell 5-3, tabell 5-6 og tabell 5-7 er delområde-ID og delområdenavn for delområdene 2, 3, 4, 20, 22, 24 og 26 tatt bort da disse delområdene kun er relevante for alternativ 2 (Moifjellet og Mellomstrand). Delområde-ID og delområdenavn på resterende delområder er like for begge alternativ av den hensikt at de vurderes likt mellom alternativene og dermed er lettere å sammenligne mellom alternativene.

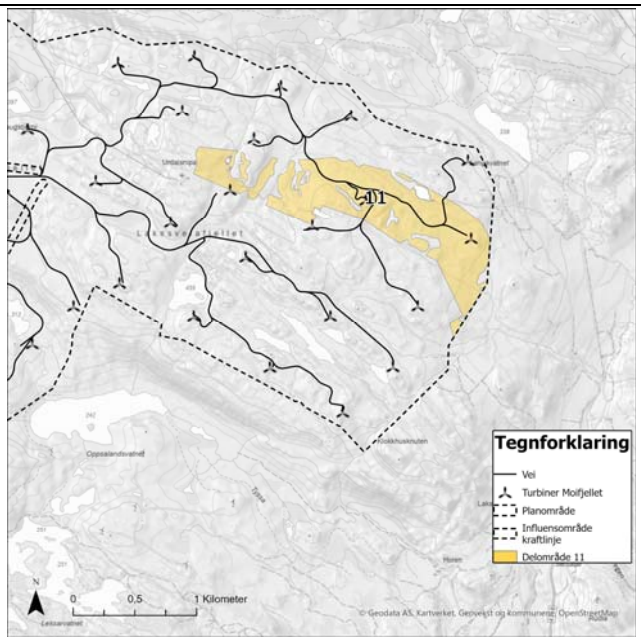
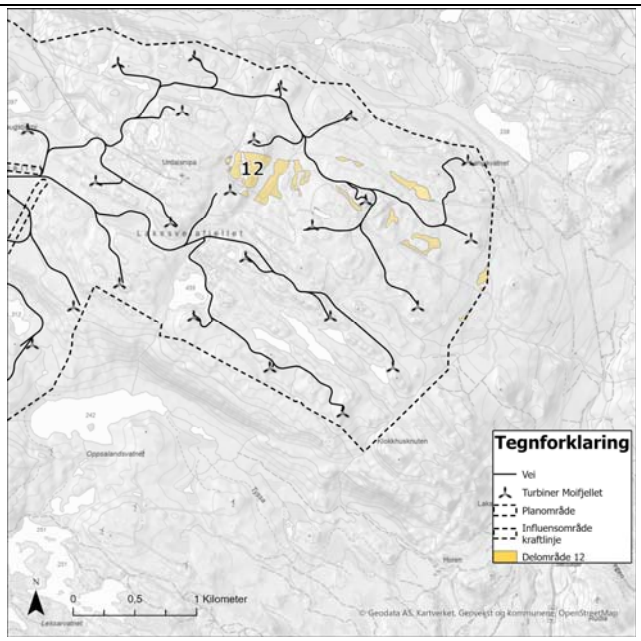
Tabell 5-2: Delområder med beskrivelse. Nummerering henviser til delområder vist i figur 5-10.

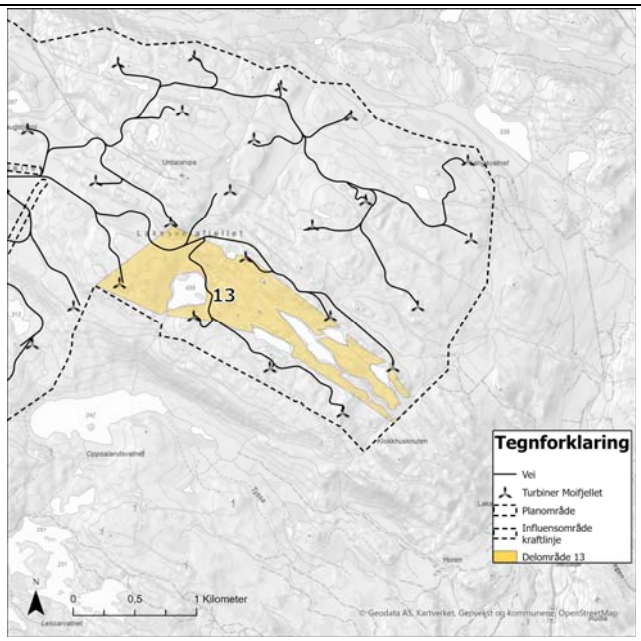
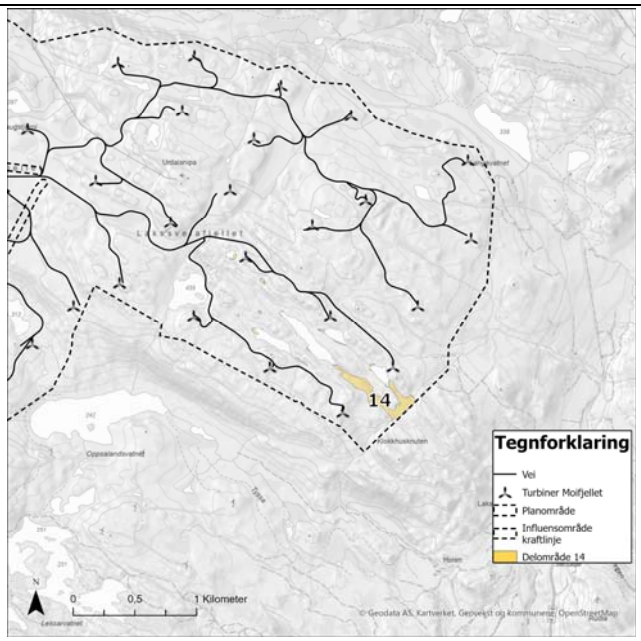
ID	Delområdenavn	Beskrivelse	Kart
1	Ognedalstølen beitelag	Beiteområde som er redusert av planområdets avgrensing og av areal som er tildelt RMP-tilskudd i 2024. Arealet disponeres av 15 medlemmer av beitelaget, og det ble sluppet 1069 sau og lam totalt på hele beiteområdet i 2024. Området består stort sett av kystlynghei med god tilstand (NiN-kartlegging) fordi lokaliteten er uten gjenvekst og generelt i bruk med lavt beitetrykk. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Små deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*.	

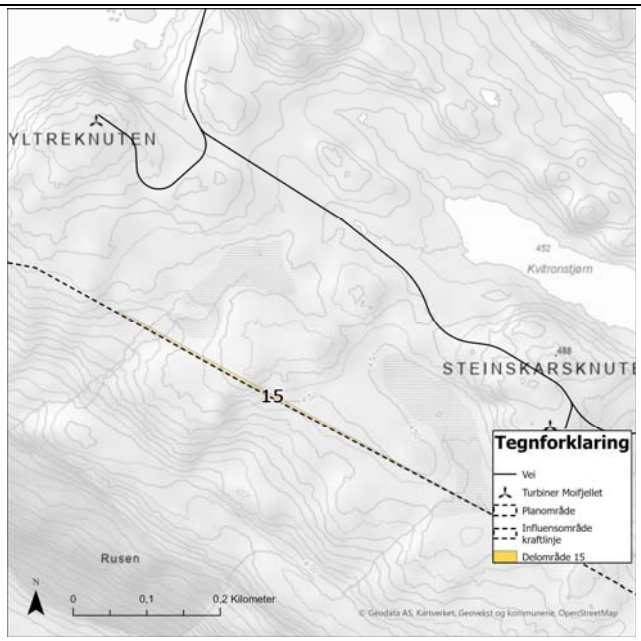
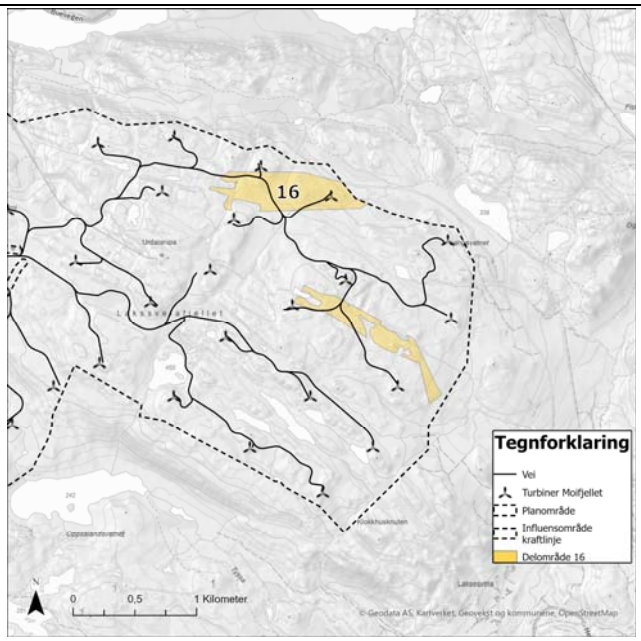
5	Vennedalen 1	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 58/4 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger på eller nærmere enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Små deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*.	
6	Vennedalen 2	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 58/1 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger lengre unna enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Mindre deler av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Delområdet vurderes til ubetydelig verdi da areal består mest av myr og vann, og bare noe areal med kystlynghei. Delområdet er vist med gul farge i figur av visuelle årsaker.	

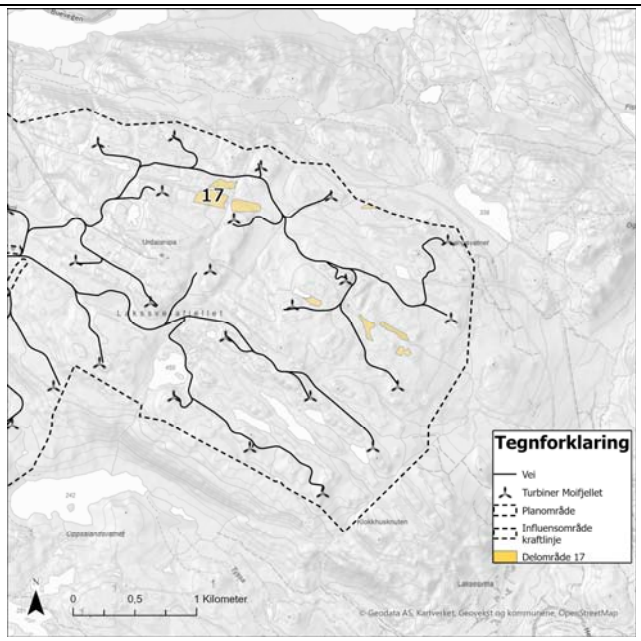
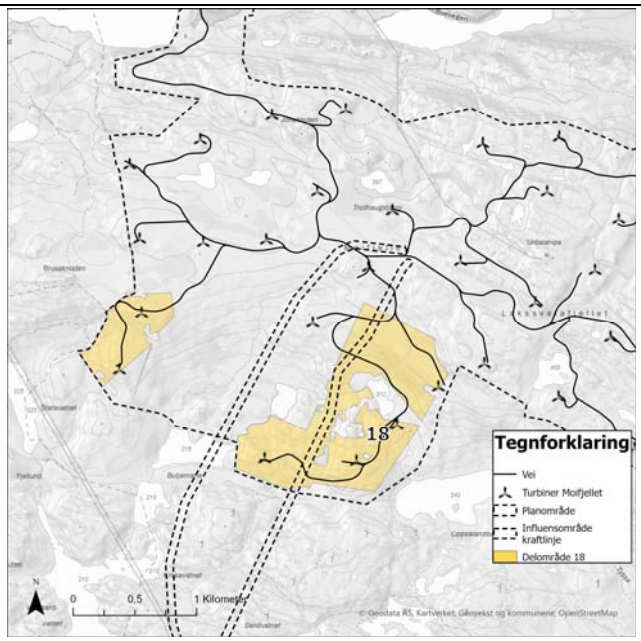
7	Store Dalen 1	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 58/2 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger på eller nærmere enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Ett område i nord mot Brendehammaren er kartlagt som naturbeitemark i dårlig tilstand med lav kvalitet. Delområdet vurderes å ha noe verdi på bakgrunn av utnyttelse som naturbeitemark og tilstand på beiteressurser (kystlynghei).	
8	Store Dalen 2	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 58/2 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger lengre unna enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Deler av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Delområdet vurderes å ha noe verdi på bakgrunn tilstedeværelse av og tilstand på beiteressurser (kystlynghei).	

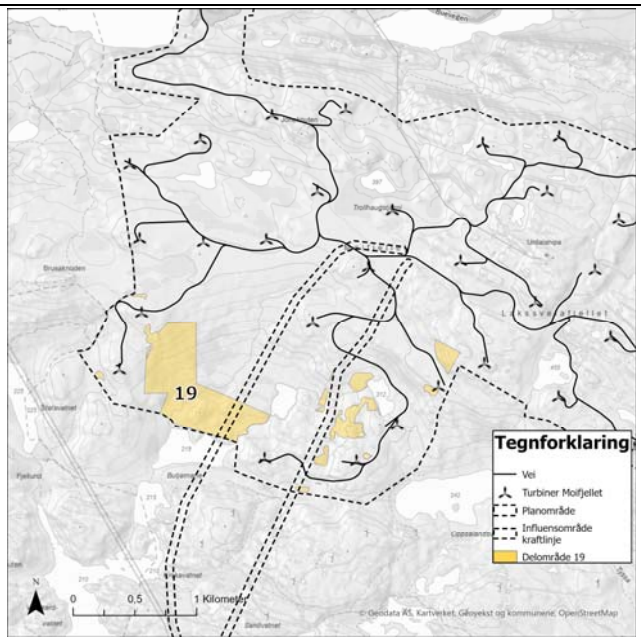
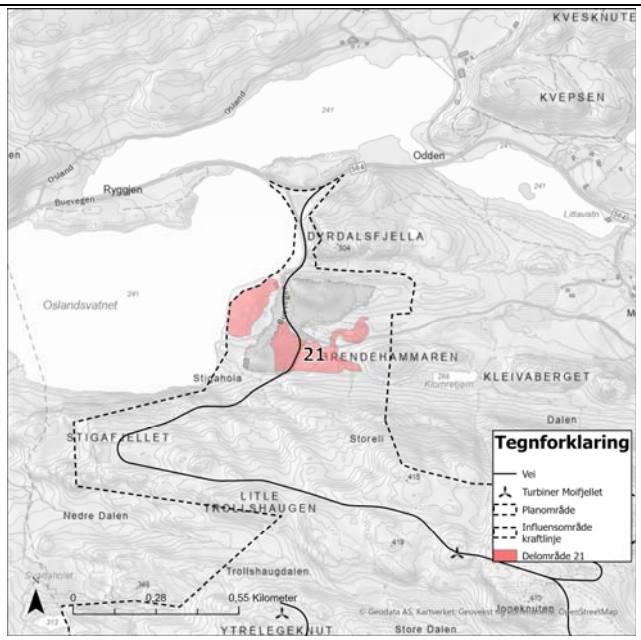
9	Lassen 1	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 61/2 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger på eller nærmere enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark og myr. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Små deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*.	
10	Lassen 2	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 61/2 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger lengre unna enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*.	

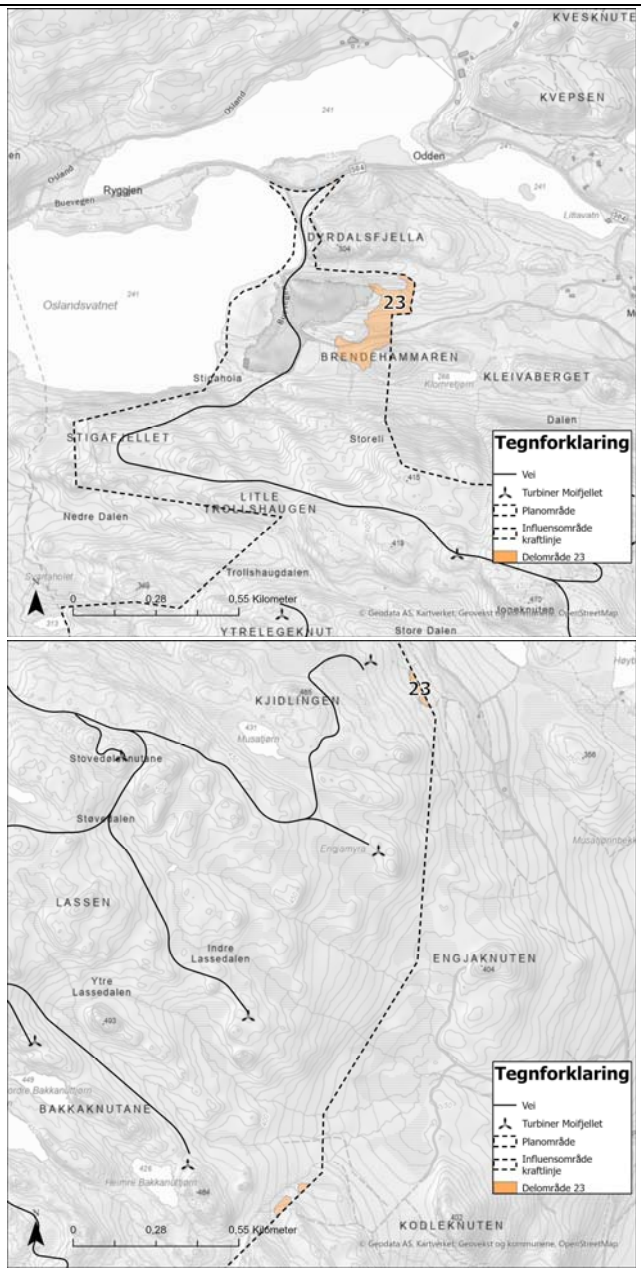
11	Støvedalen 1	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 61/3 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger på eller nærmere enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark og myr. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*.	
12	Støvedalen 2	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 61/3 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger lengre unna enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Deler av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Delområdet vurderes å ha noe verdi på bakgrunn tilstedeværelse av og tilstand på beiteressurser (kystlynghei).	

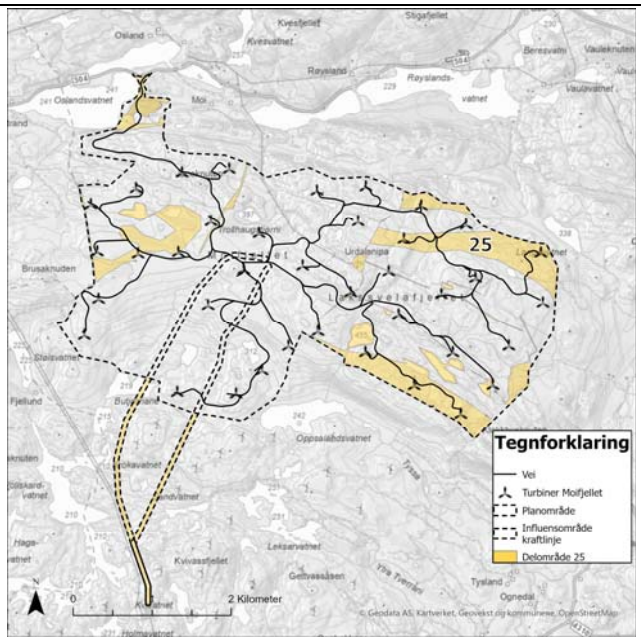
13	Syltreknuten 1	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 61/4 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger på eller nærmere enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Delområdet vurderes å ha noe verdi på bakgrunn tilstedeværelse av og tilstand på beiteressurser (kystlynghei).	
14	Syltreknuten 2	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 61/4 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger lengre unna enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Små deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*.	

15	Steinskarsknuten	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 61/6 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger lengre unna enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark og myr. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Delområdet vurderes å ha noe verdi på bakgrunn tilstedeværelse av og tilstand på beiteressurser (kystlynghei).	
16	Råtnedalen 1	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 61/9 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger på eller nærmere enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*.	

17	Råtnedalen 2	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 61/9 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger lengre unna enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Delområdet vurderes å ha noe verdi på bakgrunn tilstedeværelse av og tilstand på beiteressurser (kystlynghei).	
18	Moifjellet sør 1	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 62/1 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger på eller nærmere enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området dekkes i sin helhet av beiteområdet til Ognedalstølen beitelag. Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark og myr. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*.	

19	Moifjellet sør 2	Delområdet er avgrenset til arealflater innenfor eiendom 62/1 som har blitt tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som ligger lengre unna enn 20 m fra tiltaket (vei eller vindturbinpunkt). Området dekkes i sin helhet av beiteområdet til Ognedalstølen beitelag. Området er i AR5 kategorisert som åpen fastmark, myr og vann. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Selv om delområdet er dekket i sin helhet av beiteareal for beitelag, vurderes det til å ha noe verdi på bakgrunn tilstedeværelse av og tilstand på beiteressurser (kystlynghei).	
21	Brendehammaren 1	Delområdet er avgrenset til arealflater i Bjerkreim kommune som etter AR50 er kategorisert som fulldyrka- og overflatedyrka jord (AR50 kode 24). Deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *noe verdi*. Størsteparten av området har etter «Verdiklasser basert på AR5 og DMK» verdi *Stor verdi* (fulldyrka jord, jorddekt).	

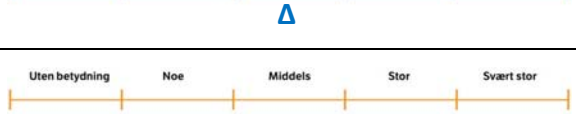
23	Brendehammaren, Liaknuten & Kodleknuten	Delområdet er avgrenset til arealflater i Bjerkreim kommune som etter AR50 er kategorisert som innmarksbeite (AR50 kode 25). En mindre del av området har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi noe verdi (myr, organisk jordlag). Størsteparten av området har etter «Verdiklasser basert på AR5 og DMK» verdi *noe verdi* (innmarksbeite, grunnlendt) og *middels verdi* (innmarksbeite, jorddekt).	

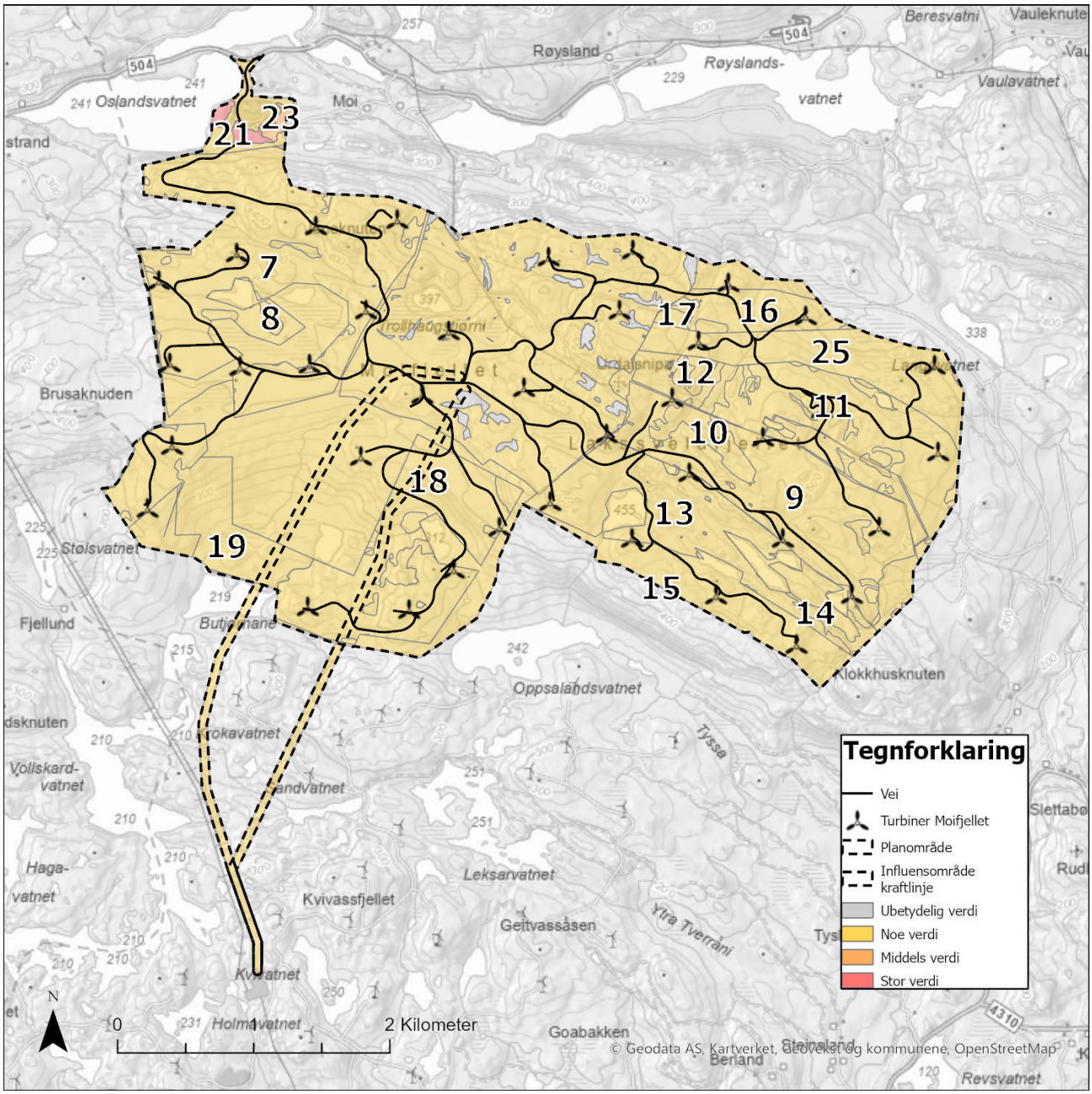
25	Moifjellet øvrig	Delområdet er avgrenset til arealflater i Bjerkreim kommune som etter AR50 er kategorisert som ikke relevant (AR50 kode 98), som ikke er tildelt RMP-tilskudd i 2024, og som heller ikke inngår i arealet til Ognedalstølen beiteområde. Størsteparten av arealet er kartlagt som kystlynghei der tilstand er vurdert som god og kvalitet som svært høy. Små deler av arealet i øst er kategorisert som innmarksbeite etter AR5. Små deler av delområdet har etter «Verdiklasser for dyrkbar jord» verdi *middels verdi* og *noe verdi*. Delområdet vurderes å ha noe verdi på bakgrunn tilstedeværelse av og tilstand på beiteressurser (kystlynghei) og mindre arealer av dyrkbar jord med verdi noe og middels.	

5.4 Verdi

Tabell 5-3: Delområder med verdisetting iht. V712. Nummerering henviser til delområder vist i figur 5-10.

Delområdenr.	Delområdenavn	Plassering verdiskala	Verdi iht. V712
1	Ognedalstølen beitelag		Noe verdi
5	Vennedalen 1		Noe verdi
6	Vennedalen 2		Ubetydelig verdi
7	Store Dalen 1		Noe verdi
8	Store Dalen 2		Noe verdi
9	Lassen 1		Noe verdi
10	Lassen 2		Noe verdi

11	Støvedalen 1		Noe verdi
12	Støvedalen 2		Noe verdi
13	Syltreknuten 1		Noe verdi
14	Syltreknuten 2		Noe verdi
15	Steinskarsknuten		Noe verdi
16	Råtnedalen 1		Noe verdi
17	Råtnedalen 2		Noe verdi
18	Moifjellet sør 1		Noe verdi
19	Moifjellet sør 2		Noe verdi
21	Brendehammaren 1		Stor verdi
23	Brendehammaren, Liaknuten & Kodleknuten		Middels verdi
25	Moifjellet øvrig		Noe verdi

Figur 5-10: Verdikart for delområdene for de ulike registreringskategoriene og tiltaket med utlegg for vindturbiner og internveier, samt influensområde for alternativer for kraftlinjetraséer..

5.5 Påvirkning og konsekvens

5.5.1 Generelt om påvirkning

Arealtap innen de ulike arealtypene regnes som den viktigste faktoren når det gjelder vurdering av påvirkning på landbruk (V712). For skogområder er økonomisk tap som følge av arealtapet den viktigste påvirkningen.

Tiltaket vil på ulike måter påvirke fulldyrka jord, innmarksbeiter, utmarksbeiter, og jakt og fiske som næringsgrunnlag. Det er per i dag ikke forventet at tiltaket vil medføre vesentlige virkninger på produktiv skog. Ved endringer må eventuell påvirkning og avbøtende tiltak vurderes nærmere.

Innen planområdet er den største påvirkningen arealbeslag av beite. Anleggsveier kan føre til økt tilgjengelighet, noe som kan være positivt med hensyn til tilsyn, sanking og skjøtsel av beiteområder.

Samtidig viser tidligere konsekvensutredninger til at nye veier kan føre til at dyr lettere trekker ut av området, og at økt menneskelig aktivitet kan være med på å stresse dyrene. Her kan utbygd veinett føre til at sau lettere trekker ned mot innmark eller ut av området. Dette kan videre føre til gjengroing av utmark og utfordringer mht. drift og sanking. Erfaringer fra andre land tilsier at beiteressurser fortsatt kan utnyttes etter utbygging. Når det gjelder støy og påvirkning på beitedyr er kunnskapen begrenset. Det samme gjelder effekter på dyrs helse, kjøtt og melkeproduksjon, og deres bruk av direkte og indirekte berørte arealer. Økt trafikk i området vil øke faren for påkjørsel av husdyr. Alternativer for kraftlinjetraséer er planlagt i beiteområder (utmarksbeiter), hvor påvirkningen knyttes til arealbeslag ved mastepunktene. Permanent arealbeslag per mast er beregnet til 6-8 dekar. De fleste påvirkede områdene er større beitearealer med middels beitetrykk, og det forventes ikke at kraftlinjene vil være til hinder for videre beitedrift i området.

Tiltaket kan medføre driftsulemper f.eks. om tiltaket fører til oppstykking av teiger slik at dette vanskeliggjør tilkomst eller jordarbeiding.

Tiltaket anslås i en driftsfase å berøre ca. 370 daa ved en gjennomsnittlig veibredde på 10 meter. Areal som blir berørt for hver vindturbin med tilhørende oppstillingsplass anslås å være ca. 30 x 60 meter (18 daa), men er ikke med i arealregnskap, da eksakt plassering og utforming for hver enkelt ikke er fastsatt. Totalt utgjør vindturbiner med oppstillingsplasser ca. 684 daa (38 vindturbiner x ca. 18 daa). Vindturbiner og oppstillingsplasser blir likevel slik plassert at det i hovedsak er beiteareal (kystlynghei; åpen jorddekt fastmark og åpen skrinn fastmark) som blir berørt. Det forventes ikke at vindturbiner og oppstillingsplasser som arealbeslag vil være til hinder for videre beitedrift i området.

Som beskrevet i kapittel 5.1.2 er totalt berørt areal anslått til 349 daa (atkomstvei og internveier) + 684 (vindturbiner og riggplasser) = 1033 daa. Moifjellet vindkraftverk vil likevel berøre kun mindre areal med fulldyrka jord og innmarksbeite. Anslag over berørt areal basert på foreløpig prosjekterte utlegg, er vist i tabell 5-4.

Tabell 5-4: Anslått berørt jordbruksareal (fulldyrka jord og innmarksbeite), basert på AR5 for atkomstvei og internveier i hele planområdet.

	Planområdet	
	AR5 fulldyrka jord	AR5 innmarksbeite
Berørt areal	1,5 daa	0,0 daa
Totalt i planområdet	39,2 daa	46,2 daa
Berørt areal, %	3,8 %	0 %

Anslått berøring av dyrkbar jord basert på foreløpig prosjekterte utlegg, er vist i tabell 5-5.

Tabell 5-5: Anslått berørt areal av dyrkbar jord for atkomstvei og internveier i hele planområdet.

	Planområdet
Berørt areal	0,5 daa
Totalt i planområdet	345,5 daa
Berørt areal, %	0,1 %

5.5.2 Påvirkning og konsekvens i driftsfasen

Påvirkning og konsekvens i driftsfasen på delområdene er oppsummert i tabell 5-6.

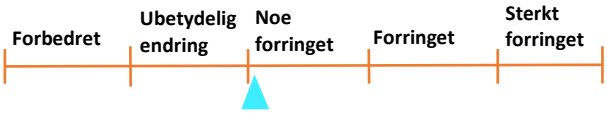
Tabell 5-6: Påvirkning og konsekvens av tiltaket på delområdene.

Delområdenr.	Delområde	Verdi	Påvirkning	Konsekvens
1	Ognedalstølen beitelag	Noe verdi	Det er planlagt to (2) vindturbiner i området, og internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. I tillegg vil det ved valg av alt. 1 for nettanlegg bli etablert flere mastepunkter for kraftledning innenfor området. Dette vil også gjelde ved valg av alt. 2 for nettanlegg, men da i betydelig mindre grad. Tiltaket vil som følge av vindturbiner, internveier og kraftledning medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Området vil fortsatt kunne benyttes til beite, uten at det er utredet hvilken virkning vindkraftverket har på beitedyr. Internveier kan forenkle arbeidet med innsanking og tilsyn, men kan også ha motsatt effekt dersom dyrene benytter seg av veiene til å trekke ut av området. En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er dog ikke tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring, da området ikke er tildelt RMP-tilskudd i 2024 (ei heller 2023 og 2022), og synes derfor ikke å være et prioritert beiteområde. Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)
5	Vennedalen 1	Noe verdi	Det er planlagt sju (7) vindturbiner i området, og internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. I tillegg vil det ved valg av alt. 1 for nettanlegg bli etablert flere mastepunkter for kraftledning innenfor området. Dette vil også gjelde ved valg av alt. 2 for nettanlegg, men da i mindre grad. Tiltaket vil som følge av vindturbiner, internveier og kraftledning medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Området vil fortsatt kunne benyttes til beite, uten at det er utredet hvilken virkning vindkraftverket har på beitedyr. Internveier kan forenkle arbeidet med innsanking og tilsyn, men kan også ha motsatt effekt dersom dyrene benytter seg av veiene til å trekke ut av området. En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til noe forringet. Noe forringet påvirkning av området med noe verdi gir noe miljøskade (-). 	Noe miljøskade (-)
6	Vennedalen 2	Ubetydelig verdi	Det er ikke planlagt vindturbiner eller internveier innenfor delområdet. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Ved forringelse av kystlyngheias kvalitet kan dette medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024	Ubetydelig miljøskade (0)

			innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med ubetydelig verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	
7	Store Dalen 1	Noe verdi	Det er planlagt seks (6) vindturbiner i området, og internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. Tiltaket vil som følge av vindturbiner og internveier medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Området vil fortsatt kunne benyttes til beite, uten at det er utredet hvilken virkning vindkraftverket har på beitedyr. Internveier kan forenkle arbeidet med innsanking og tilsyn, men kan også ha motsatt effekt dersom dyrene benytter seg av veiene til å trekke ut av området. En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til noe forringet. Noe forringet påvirkning av området med noe verdi gir noe miljøskade (-). 	Noe miljøskade (-)
8	Store Dalen 2	Noe verdi	Det er ikke planlagt vindturbiner eller internveier innenfor delområdet. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Ved forringelse av kystlyngheias kvalitet kan dette medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)
9	Lassen1	Noe verdi	Det er planlagt fire (4) vindturbiner i området, og internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. Tiltaket vil som følge av vindturbiner og internveier medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Området vil fortsatt kunne benyttes til beite, uten at det er utredet hvilken virkning vindkraftverket har på beitedyr. Internveier kan forenkle arbeidet med innsanking og tilsyn, men kan også ha motsatt effekt dersom dyrene benytter seg av veiene til å trekke ut av området. En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til noe forringet. Noe forringet påvirkning av området med noe verdi gir noe miljøskade (-).	Noe miljøskade (-)

				
10	Lassen 2	Noe verdi	Det er ikke planlagt vindturbiner eller internveier innenfor delområdet. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Ved forringelse av kystlyngheias kvalitet kan dette medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)
11	Støvedalen 1	Noe verdi	Det er planlagt tre (3) vindturbiner i området, og internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. Tiltaket vil som følge av vindturbiner og internveier medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Området vil fortsatt kunne benyttes til beite, uten at det er utredet hvilken virkning vindkraftverket har på beitedyr. Internveier kan forenkle arbeidet med innsanking og tilsyn, men kan også ha motsatt effekt dersom dyrene benytter seg av veiene til å trekke ut av området. En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til noe forringet. Noe forringet påvirkning av området med noe verdi gir noe miljøskade (-). 	Noe miljøskade (-)
12	Støvedalen 2	Noe verdi	Det er ikke planlagt vindturbiner eller internveier innenfor delområdet. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Ved forringelse av kystlyngheias kvalitet kan dette medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)
13	Syltreknuten 1	Noe verdi	Det er planlagt tre (3) vindturbiner i området, og internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. Tiltaket vil som følge av vindturbiner og internveier medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Området vil fortsatt kunne benyttes til beite, uten at det er utredet hvilken virkning vindkraftverket har på beitedyr.	Noe miljøskade (-)

			Internveier kan forenkle arbeidet med innsanking og tilsyn, men kan også ha motsatt effekt dersom dyrene benytter seg av veiene til å trekke ut av området. En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til noe forringet. Noe forringet påvirkning av området med noe verdi gir noe miljøskade (-). 	
14	Syltreknuten 2	Noe verdi	Det er ikke planlagt vindturbiner eller internveier innenfor delområdet. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Ved forringelse av kystlyngheias kvalitet kan dette medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)
15	Steinskarsknuten	Noe verdi	Det er ikke planlagt vindturbiner eller internveier innenfor delområdet. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Ved forringelse av kystlyngheias kvalitet kan dette medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)
16	Råtnedalen 1	Noe verdi	Det er planlagt én vindturbin og internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. Tiltaket vil som følge av vindturbin og internveier medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Området vil fortsatt kunne benyttes til beite, uten at det er utredet hvilken virkning vindkraftverket har på beitedyr. Internveier kan forenkle arbeidet med innsanking og tilsyn, men kan også ha motsatt effekt dersom dyrene benytter seg av veiene til å trekke ut av området. En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet fra ubetydelig til noe forringet. Ubetydelig til noe forringet påvirkning av området med noe verdi gir ubetydelig til noe miljøskade (0/-). På bakgrunn av dette settes derfor konsekvensgrad til (marginalt) noe miljøskade (-).	Noe miljøskade (-)

				
17	Råtnedalen 2	Noe verdi	Det er ikke planlagt vindturbiner eller internveier innenfor delområdet. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Ved forringelse av kystlyngheias kvalitet kan dette medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)
18	Moifjellet sør 1	Noe verdi	Det er planlagt seks (6) vindturbiner i området, og internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. I tillegg vil det ved valg av alt. 2 for nettanlegg bli etablert flere mastepunkter for kraftledning innenfor området. Dette vil ikke gjelde ved valg av alt. 1 for nettanlegg. Tiltaket vil som følge av vindturbiner, internveier og nettanlegg medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Området vil fortsatt kunne benyttes til beite, uten at det er utredet hvilken virkning vindkraftverket har på beitedyr. Internveier kan forenkle arbeidet med innsanking og tilsyn, men kan også ha motsatt effekt dersom dyrene benytter seg av veiene til å trekke ut av området. En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til noe forringet. Noe forringet påvirkning av området med noe verdi gir noe miljøskade (-). 	Noe miljøskade (-)
19	Moifjellet sør 2	Noe verdi	Det er ikke planlagt vindturbiner eller internveier innenfor delområdet. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som benyttes som utmarksbeite. Ved valg av alt. 1 for nettanlegg vil det bli etablert noen mastepunkter for kraftledning innenfor området. Ved forringelse av kystlyngheias kvalitet kan dette medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)

21	Brendehammaren 1	Stor verdi	Det er planlagt atkomstvei innenfor området. Tiltaket vil som følge av dette medføre noe arealtap og oppsplitting av dyrkajord som i dag er fulldyrka/overflatedyrka. Ved omdisponering av fulldyrka/overflatedyrka jord vil produksjonsgrunnlaget for arealet reduseres eller bortfalle. Omfanget av tiltaket og nødvendige tilpasninger er styrende for hvor mye areal som blir påvirket. På bakgrunn av arealets totale størrelse (49,2 daa) og at tiltaket vil medføre en oppsplitting av fulldyrka/overflatedyrka jord på deler av arealet, men ikke omdisponere store arealer (kun til atkomstvei), vurderes påvirkningen til noe forringet. Noe forringelse av området med stor verdi gir noe miljøskade for delområdet (-) *. *Det er viktig å nevne at omfanget av omdisponering av fulldyrka/overflatedyrka jord er styrende, og hvis betydelig areal blir omdisponert kan dette øke påvirkningen, og dermed også konsekvensen. 	Noe miljøskade (-)
23	Brendehammaren, Liaknuten & Kodleknuten	Middels verdi	Det er ikke planlagt atkomstvei innenfor området. Tiltaket vil som følge av dette ikke medføre noe arealtap og oppsplitting av dyrkbar jord eller innmarksbeite. Ved omdisponering av fulldyrka/overflatedyrka jord vil produksjonsgrunnlaget for arealet reduseres eller bortfalle. Omfanget av tiltaket og nødvendige tilpasninger er styrende for om areal kan bli påvirket. På bakgrunn av dette vurderes påvirkningen til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med middels verdi gir ubetydelig miljøskade for delområdet (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)
25	Moifjellet øvrig	Noe verdi	Det er planlagt åtte (8) vindturbiner i området, samt internvei som vil strekke seg gjennom delområdet på forskjellige steder. I tillegg vil det ved valg av både alt. 1 eller 2 for nettanlegg bli etablert flere mastepunkter for kraftledning innenfor området. Tiltaket vil som følge av vindturbiner, internveier og nettanlegg medføre noe arealtap og oppsplitting av et kystlyngheiareal som er potensialt utmarksbeite (inngår ikke i beitelagsområde og er ikke tildelt RMP-tilskudd i 2024). En eventuell forringelse av kystlyngheias kvalitet kan medføre lavere satser for tilskudd, ettersom satsene settes etter kvaliteten på kystlyngheia. Det er ikke tildelt RMP-tilskudd i 2024 innenfor delområdet. Området omfatter også areal som er kategorisert som ikke relevant i jordbrukssammenheng. Påvirkningen vurderes samlet til ubetydelig endring. Ubetydelig endring av området med noe verdi gir ubetydelig miljøskade (0). 	Ubetydelig miljøskade (0)

Det forventes ikke arealtap av produktiv skog i forbindelse med tiltaket og dermed er det vurdert ubetydelig konsekvens for skogbruk.

Hverken alternativ 1 eller 2 for nettanlegg forventes å ha annet enn ubetydelig konsekvens for landbruk.

5.5.3 Oppsummering av påvirkning og konsekvens

Anslått arealbeslag innen kategoriene er oppsummert i tabell 5-4 og tabell 5-5. Konsekvensgraden vurderes i forhold til 0-alternativet, som per definisjon har ubetydelig konsekvens (0).

Alternativ 2 gjelder for Moifjellet vindkraftverket. Alternativene i dette kapitlet dreier seg om alternativ for nett-tilknytning (1 eller 2). For de fleste delområdene har alternativene for nett-tilknytning liten betydning. De to alternativene for nett-tilknytning medfører tilnærmet lik påvirkning på delområder med lik funksjon og verdi, og det er derfor ikke foretatt en rangering av de to alternativene med hensyn til foretrukket trasé.

Den samlede konsekvensen for tema landbruk vurderes å være noe negativ konsekvens (tabell 5-7). Det er overvekt av delområder med ingen/ubetydelig konsekvens (11 av 19), hvorav alle er lokalisert på areal som ikke påvirkes direkte av tiltaket, eller i mindre omfang. Videre er det 8 delområder hvor påvirkningen vurderes til noe konsekvens, som følge av noe arealtap og oppsplitting av delområdene. I tillegg er det det usikkerhet knyttet til beitedyrenes respons på vindturbinene.

Tabell 5-7: Samlet konsekvens for tiltaket.

Delområder	Nullalternativet	Moifjellet og Mellomstrand vindkraftverk	
		Alternativ 2	
		Nettanlegg 1	Nettanlegg 2
Ognedalstølen beitelag	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Vennedalen 1	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Vennedalen 2	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Store Dalen 1	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Store Dalen 2	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Lassen 1	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Lassen 2	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Støvedalen 1	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Støvedalen 2	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Syltreknuten 1	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Syltreknuten 2	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Steinskarsknuten	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)

Råtnedalen 1	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Råtnedalen 2	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Moifjellet sør 1	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Moifjellet sør 2	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Brendehammaren 1	0	Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade (-)
Brendehammaren, Liaknuten & Kodleknuten	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Moifjellet øvrig	0	Ubetydelig miljøskade (0)	Ubetydelig miljøskade (0)
Avveining		Det er en overvekt av delområder der tiltaket medfører ubetydelig miljøskade (11 av 19 delområder), men et relativt høyt antall delområder med noe miljøskade (8 av 19) trekker opp den samlede konsekvensen.	
Samlet vurdering		Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens
Rangering	1	2	2
Forklaring til rangering	Det er lite som skiller alternativene for nett-tilkobling, og de er derfor rangert helt likt. Nullalternativet rangeres som nummer 1 da det ikke er knyttet noen konsekvens til dette. Alternativ 1 er rangert som nummer 2, etter nullalternativet.		

5.5.4 Tiltakets påvirkning og konsekvens i anleggsfasen

I anleggsfasen forventes tiltaket å medføre midlertidig arealbeslag, anleggstrafikk og støy. Deler av planområdet vil antagelig være utilgjengelig pga. økt trafikk og støy vil kunne medføre forstyrrelser og økt stressnivå for beitedyr, samt øke faren for påkjørsel og skader fra maskiner og utsyr. Midlertidige arealbeslag og for eksempel kjøreskader kan ha langtidsvirkninger[24]. Avbøtende tiltak for å redusere negative virkninger i anleggs – og driftsfase er oppsummert i kapitel 7 Avbøtende tiltak.

6 Rangering av alle alternativer

Oppsummering i tabell 6-1 viser at nullalternativet rangeres først (1), etterfulgt av alternativ 2 (2) og alternativ 1 (3).

Tabell 6-1: Oppsummering og rangering av alle alternativer – nullalternativet, alternativ 1 og alternativ 2.

Alternativer	Nullalternativet	Alternativ 2 Nettanlegg 1	Alternativ 2 Nettanlegg 2	Alternativ 1 Nettanlegg 1	Alternativ 1 Nettanlegg 2

[24] https://www.nve.no/energi/energisystem/kunnskapsgrunnlag-om-virkninger-av-vindkraft-paa-land/landbruk/

Oppsummering fra tabell 5-7 og tabell 4-7	-	Det er en overvekt av delområder der tiltaket medfører ubetydelig miljøskade (11 av 19 delområder), men et relativt høyt antall delområder med noe miljøskade (8 av 19) trekker opp den samlede konsekvensen. Det er lite som skiller nettalternativ 1 og 2 – rangeres derfor likt.	Det er en overvekt av delområder der tiltaket medfører ubetydelig miljøskade (11 av 19 delområder), men et relativt høyt antall delområder med noe miljøskade (8 av 19) trekker opp den samlede konsekvensen. Det er lite som skiller nettalternativ 1 og 2 – rangeres derfor likt.	Det er en overvekt av delområder der tiltaket medfører ubetydelig miljøskade (14 av 26 delområder), men et relativt høyt antall delområder med noe miljøskade (12 av 26) trekker opp den samlede konsekvensen. Det er lite som skiller nettalternativ 1 og 2 – rangeres derfor likt.	Det er en overvekt av delområder der tiltaket medfører ubetydelig miljøskade (14 av 26 delområder), men et relativt høyt antall delområder med noe miljøskade (12 av 26) trekker opp den samlede konsekvensen. Det er lite som skiller nettalternativ 1 og 2 – rangeres derfor likt.
Vurdering	Ingen konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens
Rangering	1	2	2	3	3
Forklaring til rangering	Det er lite som skiller alternativene for nettilkobling, og de rangeres derfor likt for alle alternativer. Nullalternativet rangeres som nummer 1 da det ikke er knyttet noen konsekvens til dette. Alternativ 2 (Moifjellet) rangeres som nummer 2 da dette omfatter mindre berørt areal og medfører at mindre antall delområder får noe miljøskade (8 av 19 mot 11 av 26). Alternativ 1 (Moifjellet og Mellomstrand) rangeres som nummer 3 da dette omfatter større berørt areal og medfører at høyere antall delområder får noe miljøskade (11 av 26 mot 8 av 19).				

7 Avbøtende tiltak

For å redusere negative virkninger som følge av tiltaket, anbefales avbøtende tiltak listet under. Listen er ikke uttømmende. Disse tiltakene, og eventuelle ytterlige tiltak, vurderes nærmere og fastlegges i forbindelse med utarbeidelse av miljø, -transport-, og anleggsplan.

Følgende avbøtende tiltak anbefales:

- Så langt som mulig minimere arealbeslag.
- Opprettholde god kommunikasjon og kontakt med berørte eiere og brukere av landbruks- og beiteareal.
    - Legge anleggsperioden utenom beitesesongen. Dersom dette ikke er mulig, bør det settes opp midlertidige gjerder for å hindre at beitedyr kommer inn i anleggsområdet og blir skadet.
    - Etablere grinder/ferister der atkomstveier krysser eksisterende grensegjerder, slik at gjerdefunksjonen opprettholdes og beiteområdet kan benyttes som tidligere.
    - Opprette et internkontrollsystem som sikrer at beitedyr har tilgang på drikkevann, både i drifts – og anleggsfase.
    - Tilgang til tilkomstveier og internveier for grunneiere som benytter området til landbruk/beite.

- Kompensere for tap eller forringelse av dyrkamark gjennom oppdyrking av nye arealer.
    - Inngåelse av avtaler med grunneiere om økonomisk kompensasjon.
- Skjøtselsplan for kystlynghei som beskriver hvordan forbedre beitet.
    - Brenning av kystlynghei for å bedre beite.
- Midlertidig beslaglagt areal.
    - Unngå å benytte dyrka og dyrkbar jord til riggområde eller mellomlagring av masser, da dette kan medføre pakking av jorda, noe som reduserer kvaliteten på arealet.
    - Tilbakeføre og istandsette midlertidig beslaglagte areal, som riggområder og midlertidige atkomstveier fortløpende.
    - Om dyrka og dyrkbar jord tas av, mellomlagres jorda og benyttes iht. beskrivelser i MOP/MTA.
    - Istandsetting av områder med stedegen og beitevennlig vegetasjon.
- Uforme vindkraftverket på en slik måte at arealbrukskonflikt reduseres.

8 Usikkerheter og oppfølgende undersøkelser

Det per i dag liten kunnskap om hvordan vindkraft påvirker dyrs helse, blant annet som følge av støy og forurensing[25]. Dette er faktorer som negativt kan påvirke kjøtt – og melkeproduksjon. Det anbefales overvåkning med hensyn til tiltakets påvirkning på beitedyr. Det er også kunnskapsmangler når det gjelder vindkraftverks innvirkning på utmarksressurser[26]. Det anbefales overvåkning med hensyn til tiltakets påvirkning på jaktbart vilt.

Se egen rapport på vannmiljø for avbøtende tiltak omkring forurensing til og i vann under drifts- og anleggsfasen.

Riggområder, midlertidige lagringsplasser er ikke avklart enda. Dette er i utgangspunktet midlertidige virkninger, men noen midlertidige tiltak kan medføre varige konsekvenser, f.eks. ved kjøreskader og pakking av jord som forringer jordkvaliteten.

[25] https://www.nve.no/energi/energisystem/kunnskapsgrunnlag-om-virkninger-av-vindkraft-paa-land/landbruk/
[26] https://www.nve.no/energi/energisystem/kunnskapsgrunnlag-om-virkninger-av-vindkraft-paa-land/landbruk/